

TAALERI OYJ

OHJELMAESITE

JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMA

70 000 000 euroa

Tämän joukkovelkakirjaohjelman alla kulloinkin liikkeessä olevien Lainojen pääomien nimellismäärien yhteenlaskettu määrä on enintään 70 000 000 euroa.

Joukkovelkakirjaohjelman perusteella liikkeeseen laskettavan yksittäisen joukkovelkakirjalainan ("**Laina**") esite koostuu tästä ohjelmaesitteestä ("**Ohjelmaesite**") ja viitatuista asiakirjoista täydennettynä kunkin Lainan osalta lainakohtaisilla ehdoilla ("**Lainakohtaiset ehdot**") (yhdessä "**Esite**"). Lainoja voidaan hakea kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin ylläpitämälle pörssilistalle. Finanssivalvonta on hyväksynyt tämän Ohjelmaesitteen, mutta ei vastaa siinä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta.

TÄRKEÄÄ TIETOA ESITTEESTÄ

Tämä Taaleri Oyj:n joukkovelkakirjaohjelman ("**Ohjelma**") ohjelmaesite (jäljempänä "**Ohjelmaesite**") on laadittu voimassa olevien Suomen arvopaperimarkkinalain (746/2012), Valtiovarainministeriön arvopaperimarkkinalain 3-5 luvussa tarkoitettusta esitteistä antaman asetuksen (1019/2012), Komission asetuksen (EY) nro 809/2004 (liitteet IV, V, XX ja XXII) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY mukaan suomeksi. Tässä Ohjelmaesitteessä "**Yhtiö**", "**Liikkeeseenlaskija**", "**Taaleri**", "**Taaleri Oyj**" ja "**Konserni**" tarkoittavat Taaleri Oyj:tä ja sen konserniyhtiöitä yhdessä, ellei asiayhteydestä selvästi ilmene, että ilmauksella tarkoitetaan ainoastaan Taaleri Oyj:tä tai tiettyä konserniyhtiötä tai liiketoiminta-aluetta. Lisäksi viittaukset Taaleri Oyj:n osakkeisiin ja osakepääomaan tai hallintotapaan tarkoittavat Taaleri Oyj:n osakkeita, osakepääomaa ja hallintotapaa. Joukkovelkakirjalainaohjelman agenttina toimii Nordic Trustee Oy ("**Agentti**"). Yhdelle tai useammalle joukkovelkakirjalainaohjelman alla liikkeeseenlaskettavalle yksittäiselle joukkovelkakirjalainalle ("**Laina**") voidaan nimetä järjestäjä (jäljempänä "**Järjestäjä**"), jonka tiedot esitetään lainakohtaisissa ehdoissa ("**Lainakohtaiset ehdot**").

Finanssivalvonta on hyväksynyt tämän Ohjelmaesitteen (diarinumero FIVA 58/02.05.04/2016), mutta ei vastaa Ohjelmaesitteessä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta. Yhtiö täydentää Ohjelmaesitettä tarvittaessa ajantasaisilla tiedoilla arvopaperimarkkinalain 4 luvun 14 pykälän mukaisesti.

Tehdessään sijoituspäätöksiä sijoittajien tulee tukeutua omiin selvityksiinsä sijoituspäätöksen eduista ja riskeistä. Ohjelman perusteella liikkeeseen laskettavan yksittäisen Lainan esite koostuu Ohjelmaesitteestä ja siihen mahdollisesti arvopaperimarkkinalain 4 luvun 14 pykälän mukaisesti tehdyistä oikaisuksista ja täydennyksistä sekä viitatuista asiakirjoista täydennettynä kunkin Lainan osalta Lainakohtaisilla ehdoilla (yhdessä "**Esite**"). Sijoittajien tulee luottaa ainoastaan Esitteen sisältämiin tietoihin. Ketään ei ole valtuutettu antamaan mitään muita kuin Esitteeseen sisältyviä tietoja tai lausuntoja. Mikäli sellaisia tietoja tai lausuntoja annetaan, on huomattava, että ne eivät ole Yhtiön tai Lainalle mahdollisesti nimitettävän Järjestäjän hyväksymiä.

Tässä Ohjelmaesitteessä olevat tiedot on annettu Ohjelmaesitteen päivämääränä. Ohjelmaesitettä on kuitenkin täydennettävä arvopaperimarkkinalain mukaisesti sellaisten Esitteeseen sisältyvien virheellisten tai puutteellisten tietojen tai olennaisten uusien tietojen osalta, jotka tulevat ilmi ennen Ohjelman alla liikkeeseenlaskettavien lainojen merkintäajan päättymistä tai lainojen ottamista kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin pörssilistalla, ja joilla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle. Tällaiset virheelliset tai puutteelliset tai olennaiset uudet tiedot on lain mukaan ilman aiheetonta viivytystä saatettava yleisön tietoon julkaisemalla Ohjelmaesitteen oikaisu tai täydennys samalla tavalla kuin Ohjelmaesite. Sijoittajia kehoitetaan tutustumaan koko Esitteeseen, mukaan lukien sen mahdolliset oikaisut ja täydennykset, harkitessaan sijoituspäätöstä.

Tämän Ohjelman alla liikkeeseenlaskettavat Lainat tarjotaan yleisölle Suomessa. Tiettyjen valtioiden lainasäädäntö saattaa asettaa rajoituksia tämän Ohjelmaesitteen ja Lainakohtaisten ehtojen levittämiseksi sekä Lainojen tarjoamiselle tai myymiseksi. Tätä Ohjelmaesitettä ja Lainakohtaisia ehtoja ei saa levittää tai julkais-ta Lainojen tarjoamisen yhteydessä missään valtioissa tai muissa yhteyksissä, joissa Lainojen tarjoaminen olisi lainvastaista. Tämä Ohjelmaesite tai Lainakohtaiset ehdot eivät ole tarjous myydä Lainoja tai pyyntö Lainoja koskevaksi tarjoukseksi sellaisessa valtiossa, jossa tarjous tai tarjouspyyntö olisi lainvastainen. Taaleri tai Lainalle mahdollisesti nimitettävä Järjestäjä eivät ole ryhtyneet mihinkään toimiin salliakseen tämän Ohjelmaesitteen (tai minkään muun Lainoja koskevan tarjous- tai muun materiaalin) hallussapitoa tai levittämistä missään maassa, jossa tällainen levittäminen voisi johtaa lain tai määräysten rikkomiseen. Yhtiöllä, Lainalle mahdollisesti nimitettävällä Järjestäjällä tai heidän edustajillaan ei ole minkäänlaista oikeudellista vastuuta tällaisista rikkomuksista riippumatta siitä, ovatko tällaiset rajoitukset Laina-an sijoittamista harkitsevien tiedossa vai eivät.

Tätä Ohjelmaesitettä tai Lainakohtaisia ehtoja ei saa julkistaa Yhdysvalloissa eikä toimittaa Yhdysvaltain kansalaisille tai Yhdysvalloissa asuville. Ohjelman puitteissa tarjottavia Lainoja ei ole rekisteröity eikä niitä rekisteröidä Yhdysvaltojen vuoden 1933 arvopaperilain (Securities Act of 1933) mukaisesti, eikä niitä saa tarjota tai myydä Yhdysvalloissa, Yhdysvaltojen kansalaisille, yhdysvaltalaisille yhtiöille tai niiden lukuun. Taaleri Oyj:tä ei ole rekisteröity Yhdysvaltain vuoden 1940 sijoituspalveluyrittäjälain (Investment Company Act of 1940) mukaisesti.

SISÄLLYSLUETTELO

TÄRKEÄÄ TIETOA ESITTEESTÄ.....	1
1 TIIVISTELMÄ.....	4
2 RISKITEKIJÄT	18
2.1 Konsernin toimintaympäristöön liittyvät riskit	18
2.2 Yhtiön ja Konsernin liiketoimintaan liittyvät riskitekijät	20
2.3 Taloudelliset riskit.....	31
2.4 Lainoihin liittyvät riskitekijät.....	33
3 ESITETTÄ KOSKEVIA TIETOJA.....	38
3.1 Esitteestä vastuulliset tahot	38
3.2 Vakuutus Esitteessä annetuista tiedoista	38
3.3 Yhtiön hallitus, tilintarkastajat ja neuvonantajat	38
3.4 Esitteen täydentäminen ja oikeus perua merkintä	38
3.5 Päätös joukkovelkakirjalainaohjelman perustamisesta.....	39
3.6 Syyt joukkovelkakirjalainaohjelman perustamiselle ja tuottojen käyttö.....	39
3.7 Tulevaisuutta koskevat lausumat.....	39
3.8 Muita tietoja.....	39
4 TIETOJA OHJELMASTA	41
4.1 Yleisiä tietoja	41
4.2 Yleiset lainaehdot.....	41
4.3 Lainakohtaisten ehtojen malli.....	54
5 MUITA TIETOJA MERKITSIJÖILLE	58
5.1 Verotus Suomessa.....	58
5.2 Lainan jälkimarkkinat.....	60
5.3 Lainan efektiivinen tuotto	60
6 TIETOJA YHTIÖSTÄ JA YHTIÖN LIIKETOIMINTA	61
6.1 Yleisiä tietoja	61
6.2 Toimintahistoria ja kehitys.....	61
6.3 Yhtiön liiketoiminnan ja päämarkkinoiden kuvaus	62
6.4 Konsernin oikeudellinen rakenne.....	68
6.5 Oikeudenkäynnit ja hallinnolliset menettelyt	69
6.6 Merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat sopimukset	70
7 ERÄITÄ TALOUDELLISIA TIETOJA	72
8 LIIKETOIMINNAN TULOS JA TALOUDELLINEN ASEMA	81
8.1 Viimeaikainen kehitys.....	81
8.2 Investoinnit	83
9 YHTIÖN JOHTO, HALLINTO JA HENKILÖSTÖ	84
9.1 Yleistä.....	84
9.2 Hallitus.....	84
9.3 Hallituksen jäsenet	84
9.4 Johtoryhmä	86
9.5 Eturistiriidat	86

10	OSAKEPÄÄOMA JA SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT	87
10.1	Yleistä.....	87
10.2	Hallitukselle annetut valtuudet päättää osakkeiden antamisesta ja omien osakkeiden hankinnasta..	87
10.3	Yhtiön osakkeenomistajat	87
11	LUETTELO OHJELMAESITTEESEEN VIITTAAMALLA LIITETYSTÄ AINEISTOSTA.....	88
12	LUETTELO NÄHTÄVILLÄ PIDETTÄVISTÄ ASIAKIRJOISTA.....	89

1 TIIVISTELMÄ

Tiivistelmä koostuu sääntelyn edellyttämistä tiedoista, joita kutsutaan nimellä "osatekijät". Nämä osatekijät on numeroitu jaksoittain A – E (A.1 – E.7).

Tämä tiivistelmä sisältää kaikki ne osatekijät, jotka tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavista Lainoista ja sen Liikkeeseenlaskijasta tulee esittää. Osatekijöiden numerointi ei välttämättä ole juokseva, koska kaikkia osatekijöitä ei arvopaperin tai Liikkeeseenlaskijan luonteen vuoksi ole esitettävä tässä tiivistelmässä.

Kursivoidut osatekijät täydennetään kunkin lainan Lainakohtaisessa tiivistelmässä.

Vaikka arvopaperin tai Liikkeeseenlaskijan luonne edellyttäisi jonkin osatekijän sisällyttämistä tiivistelmään, on mahdollista, ettei kyseistä osatekijää koskevaa merkityksellistä tietoa ole lainkaan. Tällöin osatekijä kuvataan lyhyesti ja sen yhteydessä mainitaan "ei sovellu".

A – Johdanto ja varoitukset

A.1	Varoitus	Seuraavaa tiivistelmää ei ole tarkoitettu kattavaksi esitykseksi, vaan se on johdanto tässä Ohjelmaesitteessä esitettäviin yksityiskohtaisiin tietoihin, mukaan luettuna Taalerin tilinpää-töstiedot ja tähän Ohjelmaesitteeseen sisältyvät taloudelliset tiedot. Sijoittajien tulee perustaa Lainoja koskeva sijoituspäätöksensä Esitteessä esitettyihin tietoihin kokonaisuutena. Tietyt tässä tiivistelmässä käytetyt termit on määritelty muual-la tässä Esitteessä. Mikäli Euroopan talousalueella ("ETA") nostetaan tähän Esitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne, kantajana toimiva sijoittaja voi joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan esitteen käännskustannuksista sen ETAn jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jossa kan-ne nostetaan. Siviilioikeudellista vastuuta sovelletaan henki-löihin, jotka ovat laatineet tiivistelmän, sen käänns mukaan luettuna, mutta vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epä-tarkka tai epäjohdonmukainen suhteessa Esitteen muihin osiin tai jos siinä ei anneta yhdessä Esitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja auttamiseksi, kun he harkitsevat si-joittamista Lainoihin.
A.2	Suostumus arvopapereiden edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen, tarjousaika ja suostumuksen ehdot	Ei sovellu.

B – Liikkeeseenlaskija

B.1	Liikkeeseenlaskijan virallinen nimi ja muu liiketoiminnassa käytetty toiminimi	Liikkeeseenlaskijan virallinen nimi on Taaleri Oyj, ruotsinkielinen rinnakkaistoiminimi on Taaleri Abp ja englanninkielinen rinnakkaistoiminimi on Taaleri Plc.
B.2	Liikkeeseenlaskijan kotipaikka ja oikeudellinen muoto, Liikkeeseenlaskijaan sovellettava laki ja Liikkeeseenlaskijan perustamismaa	Yhtiön kotipaikka on Helsinki. Yhtiö on Suomessa perustettu julkinen osakeyhtiö ja Yhtiöön sovelletaan Suomen lakia.
B.4b	Kuvaus mahdollisista tiedossa olevista suuntauksista, jotka vaikuttavat Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan	Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat yleiset taloussuhdanteet Suomessa ja Euroopassa, asiakkaiden toimintaympäristön muutokset, muutokset toimialaa koskevassa sääntelyssä sekä korkotason kehitys. Taloudellinen epävarmuus etenkin Euroopassa vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan monella tavalla, esimerkiksi Konsernin asiakkaiden tuloihin, sijoitettavissa olevaan varallisuuteen, maksukykyyn, liiketoimintoihin ja/tai Yhtiön ja sen yhteistyökumppanien tai mahdollisten sijoittajien taloudelliseen tilanteeseen. Rahoitus- ja vakuutussektorin sääntelyä on uudistettu ja uudistetaan parhaillaan, eikä tulevan sääntelyn sisältöön ja aikatauluihin liittyvän epävarmuuden vuoksi ole mahdollista täysin ennustaa

		soveltuvien lakien ja määräysten kaikkia mahdollisia vaikutuksia Konsernissa. Mahdolliset korotukset tai muut muutokset yleisessä korkotasossa vaikuttavat Konserniin myönnettyjen luottojen ja tehtyjen sijoitusten sekä varainhankinnan kautta.																																																	
B.5	Kuvaus konsernista, johon Liikkeeseenlaskija kuuluu, ja Liikkeeseenlaskijan asema siinä	<p>Konsernin emoyhtiö on Taaleri Oyj. Seuraavassa on esitetty Yhtiön keskeiset tytäryhtiöt Ohjelmaesitteen päivämääränä. Yhtiöllä on lisäksi osakkuusyhtiöt Fellow Finance Oyj, josta Yhtiö omistaa 38,4 prosenttia ja Inderes Oy, josta Taaleri Sijoitus Oy omistaa 40,0 prosenttia.</p>																																																	
B.9	Tulosennuste tai -arvio	Yhtiön johto on tilinpäätöksessä 31.12.2015 päättäneeltä tilikaudelta arvioinut, että Yhtiö saavuttaa taloudelliset tavoitteet vuonna 2016. Yhtiön tavoite omavaraisuusasteelle on vähintään 30 prosenttia. Yhtiön liikevoittoprosenttitavoite on vähintään 15 prosenttia ja oman pääoman tuottotavoite pitkällä aikavälillä on vähintään 15 prosenttia. Näiden lisäksi Yhtiö pyrkii kasvattamaan jaettavan osingon määrää ja vuosittain jakamaan kilpailukykyisen osingon Yhtiön taloudellinen tilanne ja rahoitustilanne huomioiden.																																																	
B.10	Historiallisia taloudellisia tietoja koskevassa tilintarkastuskertomuksessa esitetyt muistutukset	Ei sovellu. Tilintarkastuskertomukseen ei sisälly muistutuksia.																																																	
B.12	Valikoidut historialliset keskeiset taloudelliset tiedot (lisättyä Ei merkittäviä kielteisiä muutoksia eikä merkittäviä muutoksia)	Taalerin tuorein tilintarkastettu tilinpäätös koskee 31.12.2015 päättynyttä tilikautta. Tuon päivämäärän jälkeen Taalerin tai Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta eikä Taalerin tai Konsernin tulevaisuudennäkymissä ole tapahtunut merkittävää kielteistä muutosta.																																																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Konsernin tuloslaskelma</th> <th colspan="2">1.1.–30.6.</th> <th colspan="2">1.1.–31.12.</th> </tr> <tr> <th>2016</th> <th>2015</th> <th>2015</th> <th>2014</th> </tr> <tr> <th>(IFRS)</th> <th>(IFRS)</th> <th>(IFRS)</th> <th>(IFRS)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 000 euroa</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Palkkiotuotot</td> <td>17 108</td> <td>15 770</td> <td>31 801</td> <td>33 378</td> </tr> <tr> <td>Vakuutustoiminnan nettotuotot</td> <td>5 800</td> <td>7 745</td> <td>13 156</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td> Vakuutustoiminnan nettotuotot</td> <td>4 150</td> <td>2 569</td> <td>6 401</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td> Sijoitustoiminnan nettotuotot</td> <td>1 650</td> <td>5 176</td> <td>6 756</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot</td> <td>9 000</td> <td>953</td> <td>1 651</td> <td>15 978</td> </tr> <tr> <td>Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista</td> <td>1 334</td> <td>2 631</td> <td>4 850</td> <td>11</td> </tr> </tbody> </table>			Konsernin tuloslaskelma	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.		2016	2015	2015	2014	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)	1 000 euroa					Palkkiotuotot	17 108	15 770	31 801	33 378	Vakuutustoiminnan nettotuotot	5 800	7 745	13 156	-	Vakuutustoiminnan nettotuotot	4 150	2 569	6 401	-	Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 650	5 176	6 756	-	Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	9 000	953	1 651	15 978	Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	1 334	2 631	4 850	11
Konsernin tuloslaskelma	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.																																																
	2016	2015	2015		2014																																														
	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)																																															
1 000 euroa																																																			
Palkkiotuotot	17 108	15 770	31 801	33 378																																															
Vakuutustoiminnan nettotuotot	5 800	7 745	13 156	-																																															
Vakuutustoiminnan nettotuotot	4 150	2 569	6 401	-																																															
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 650	5 176	6 756	-																																															
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	9 000	953	1 651	15 978																																															
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	1 334	2 631	4 850	11																																															

Korkotuotot	405	476	913	1 285
Liiketoiminnan muut tuotot	22	2 379	6 029	2 913
LIIKEVAIHTO	33 670	29 954	58 401	53 565
Palkkiokulut	-2 135	-1 984	-3 709	-5 682
Korkokulut	-1 212	-1 485	-2 906	-1 240
Hallintokulut				
Henkilöstökulut	-10 605	-9 761	-19 251	-16 085
Muut hallintokulut	-4 008	-2 486	-5 721	-5 319
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-	28 567	28 567	-
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-576	-381	-871	-545
Liiketoiminnan muut kulut	-3 557	-3 310	-7 161	-3 865
Arvonalentumiset luotoista ja muista sitoumuksista	60	-	-228	-
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	113	12	258	-2
LIIKEVOITTO	11 749	39 127	47 379	20 827
Tuloverot	-2 563	-1 653	-2 976	-4 309
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	9 185	37 474	44 403	16 518
LOPETETUT TOIMINNOT				
Tulos lopetetuista toiminnoista	-	-316	-316	-29
TILIKAUDEN TULOS	9 185	37 158	44 087	16 489

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Tilikauden tulos	9 185	37 158	44 087	16 489
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot	42	-133	-158	20
Myytävissä olevat rahoitusvarat	43	-5 201	-5 497	-
Verot	-9	1 040	1 099	-
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	77	-4 294	-4 555	20
Tilikauden laaja tulos	9 262	32 864	39 532	16 509

Konsernitase	31.12.2015	31.12.2014
	(IFRS) (tilintarkastettu)	(IFRS) (tilintarkastamaton)
1 000 euroa		
Vastaavaa		
Saamiset luottolaitoksilta	27 983	31 536
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 416	21 671
Saamistodistukset	1 541	-
Osakkeet ja osuudet	45 154	4 326
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	2 958	79 175
Vakuutustoiminnan varat	116 715	-
Vakuutustoiminnan saamiset	2 628	-
Sijoitusomaisuus	114 087	-
Aineettomat hyödykkeet	2 369	2 377
Konserniliikearvo	627	727
Muut aineettomat hyödykkeet	1 741	1 650
Aineelliset hyödykkeet	546	556
Muut varat	4 877	6 945
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	4 956	6 179
Laskennalliset verosaamiset	249	159

Yhteensä	216 764	152 923
Vastattavaa		
VIERAS PÄÄOMA	119 704	115 056
Velat luottolaitoksille	14 939	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	30 250	70 500
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	29 946	29 794
Vakuutustoiminnan velat	13 071	-
Muut velat	3 583	2 771
Siirtovelat ja saadut ennakot	10 186	9 362
Laskennalliset verovelat	17 729	2 628
OMA PÄÄOMA	97 060	37 868
Osakepääoma	125	125
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	37 512	14 638
Käyvän arvon rahasto	-4 398	-
Muuntoero	-138	20
Edellisten tilikausien voitto(tappio)	19 384	6 220
Tilikauden tulos/emoyhtiön omistajien osuus	42 455	15 418
Määräysvallattomien omistajien osuus pääomista	2 119	1 447
Yhteensä	216 764	152 923

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.	
	2016	2015	2015	2014
	(IFRS) (tilintarkas- tamaton)	(IFRS) (tilintarkas- tamaton)	(IFRS) (tilintarkas- tettu)	(IFRS) (tilintarkas- tamaton)
Liiketoiminnan rahavirta:				
Liikevoitto (tappio)	11 749	39 127	47 379	20 827
Suunnitelman mukaiset poistot	576	381	871	573
Konserniliikkeen arvon muutos	-	-28 567	-28 567	32
Muut oikaisut				
Sijoitusten käyvän arvon muutokset				
- Kaupankäyntitarjoituksessa pidettävät	6 857	6 806	6 813	-14 206
- Myytävissä olevat	35	-4 161	-4 398	-
Muut oikaisut	-91	-669	-939	222
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	19 125	12 917	21 159	7 449
Käyttöpääoman muutos				
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	2 505	-2 952	-3 124	-10 631
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1 199	1 528	3 237	-10 717
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	170	-2 090	-588	5 233
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	20 601	9 404	20 684	-8 666
Maksetut välittömät verot (-)	-1 375	-897	-1 681	-557
Liiketoiminnan rahavirta (A)	19 226	8 508	19 004	-9 224
Investointien rahavirta:				
Investoinnin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-939	1 593	994	-1 849
Investoinnit tytä- ja osakkuusyrityksiin hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-13 240	-17 906	-17 962	-65 161

Investoinnit muihin sijoituksiin	-3 776	-4 755	-10 281	-2 934
Investointien rahavirta (B)	-17 955	-21 068	-27 249	-69 944
Rahoituksen rahavirta:				
Maksulliset oman pääoman muutokset	-	23 200	23 200	-
Omien osakkeiden hankkiminen	103	-115	10	51
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			-	30 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)			-	10 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-500	-15 250	-15 250	60 500
Maksetut osingot ja muu voitonjako				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-5 661	-2 264	-2 264	-1 259
Määräysvallattomille osakkeenomistajille	-1 472	-1 004	-1 004	-108
Rahoituksen rahavirta (C)	-7 530	4 567	4 693	99 185
Rahavarojen lisäys/vähennys (A+B+C)	-6 259	-7 993	-3 553	20 017
Rahavarat tilikauden alussa	27 983	31 536	31 536	11 519
Rahavarat tilikauden lopussa	21 724	23 543	27 983	31 536
Rahavarojen erotus	-6 259	-7 993	-3 553	20 017

RaVaL:n¹⁾ mukainen Ryhmittymän vakavaraisuus

1 000 000 euroa	30.6.2016	31.12.2015
Konsernin oma pääoma	87,3	97,1
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	-2,7	-2,4
Tasoisuusmäärä	-	-18,7
Vähemmistöosuus	-0,3	-2,1
Suunniteltu osingonjako	-0,0	-5,7
Ryhmittymän omat varat yhteensä	84,3	68,2
Rahoitusliiketoiminnan omien varojen vaade	7,2	10,8
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade	19,7	3,7
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	27,0	14,5
Ryhmittymän vakavaraisuus	57,3	53,6
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde, %	312,4	468,8

¹⁾ Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta 699/2004, muutoksineen.

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

1 000 euroa (ellei toisin mainittu)	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.	
	2016 (IFRS)	2015 (IFRS)	2015 (IFRS)	2014 (IFRS)
	(tilintarkastamaton, ellei toisin mainittu)			
Liikevaihto	33 670	29 954	58 401	53 565
Liikevoitto (-tappio)	11 749	39 127	47 379	20 827
- osuus liikevaihdosta %	34,9	130,6	81,1	38,9
Oikaistu liikevoitto (-tappio) ¹⁾	11 749	11 840	20 092	6 645
- osuus liikevaihdosta	34,9	39,5	34,4	16,9

Tilikauden voitto ²⁾	9 185	37 158	44 087	16 489
- osuus liikevaihdosta %	27,3	124,0	75,5	30,8
Oikaistu tilikauden voitto ^{1) 2)}	9 185	9 871	16 800	4 915
- osuus liikevaihdosta %	27,3	33,0	28,8	9,2
Laimentamaton tulos/osake, euroa	0,32	1,35	1,53	0,61
Oikaistu laimentamaton tulos/osake, euroa ^{1) 3)}	0,32	0,35	0,55	0,15
Laimentamaton tulos jatkuvista toiminnoista/osake, euroa	0,32	1,37	1,54	0,61
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,32	1,34	1,52	0,61
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista, euroa	0,32	1,35	1,53	0,61
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	19,9	116,1	65,3	54,5
Oikaistu oman pääoman tuotto-% (Oikaistu ROE) ¹⁾	19,9	30,8	24,9	16,2
Oman pääoman tuotto-% käyvin arvoin (ROE käyvin arvoin)	20,1	102,6	58,6	54,5
Koko pääoman tuotto-% (ROA)	9,4	41,2	23,9	18,2
Oikaistu koko pääoman tuotto-% (Oikaistu ROA) ¹⁾	9,4	10,9	9,1	5,4
Kulu/tuotto-suhde-%	65,4	64,8	67,5	61,1
Hinta/voitto (P/E)	13,6	2,9	5,5	10,4
Keskimääräinen henkilöstö katsauskauden aikana	174	177	175	153
Omavaraisuusaste, %	49,8	43,4	44,8	24,8
Modifioitu omavaraisuusaste-% ³⁾	49,8	43,4	44,8	-
Nettovelkaantumisaste -%	26	57	49	182
Oma pääoma/osake, euroa	3,07	3,18	3,35	1,45
Lainasaamiset	6 911	9 244	9 416	21 671
Ryhmittymän vakavaraisuus, %	312	-	469	-
Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin, %			-	-
Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin, %			-	-

Osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa ^{5) 6)}	28 305 620	28 305 620	28 305 620	25 151 020
A-sarjan osakkeita ⁵⁾	n/a	14 023 016	13 592 049	16 365 816
B-sarjan osakkeita ⁵⁾	n/a	14 282 604	14 713 571	8 785 204
Osakkeen päätöskurssi, euroa	8,77	7,90	8,38	6,36
Osakekannan markkina-arvo	248 240	223 614	237 201	160 023
Osinko/osake, euroa ⁴⁾	-	-	0,20	0,09
Osinko/tulos, % ⁴⁾	-	-	13,0	14,7
Efektiiivinen osinkotuotto prosentteina ⁴⁾	-	-	2,4	1,4

Kaikki osakekohtaiset tunnusluvut on oikaistu maaliskuussa 2015 toteutetun maksuttoman osakeannin (1:3) suhteen.

¹⁾ Oikaistuissa tunnusluvuissa on vähennetty Garantian hankinnasta johtuva 28,6 miljoonan euron negatiivisen liikearvon tuloutuksen vaikutus tilikaudella 2015 ja Finsilvan 14,2 miljoonan euron käyvän arvon muutos tilikaudella 2014 verovai-
kutus huomioituna.

²⁾ Sisältää määräysvallattomien omistajien (IFRS) osuutta tuloksesta.

³⁾ Modifioitu omavaraisuusaste liittyy Konsernin liikkeelle laskeman joukkovelkakirjalainan kovenanttiehtoon joka esitet-
tiin FAS mukaisesti vuoteen 2014 asti. Tilikaudesta 2015 alkaen modifioitu omavaraisuusaste ei eroa omavaraisuusasteesta, sillä Lainaamo Oy:ta ei enää yhdistellä Konserniin, eikä omavaraisuusastetta tarvitse modifioida.

⁴⁾ Tunnusluvuissa on huomioitu 0,06 euron pääomanpalautus vuonna 2015.

⁵⁾ Osakeantikorjattuna ja hankitut omat osakkeet vähennettyinä.

⁶⁾ Yhtiön kaksi osakesarjaa on yhdistetty ja merkitty Kaupparekisteriin 28.1.2016.

Vakuutustoiminnan tunnusluvut (FAS)

Prosenttia	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.
	2016	2015	2015
	(tilintarkas- tamon)	(tilintarkas- tamon)	(tilintarkastettu)
Yhdistetty kulusuhde	58	57	64
Vahinkosuhde	10	6	15
Liikekulusuhde	49	50	49
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin	1,5	3,7	4,6 ²⁾
Vastuunkantokyky			1064
Solvenssisuhde (S2) ¹⁾	501	-	506 ²⁾
Vakuutusosakeyhtiö Garantian palveluksessa olevan henkilöstön määrä keskimäärin tilikaudella, henkilöä	23	25	25

¹⁾ Solvenssi II -vakavaraisuussäännökset eivät olleet voimassa tilikaudella 2015, eivätkä ne kuulu Vakuutusyhtiölain mukaan lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin. Luvut sisältyvät Yhtiön tilinpäätökseen ja ovat tältä osin tilintarkastettuja. Finanssivalvonta tarkensi Solvenssi II -viranomaisohjeistusta huhtikuussa 2016, jonka johdosta yllä esitetyt Solvenssi II:n mukaiset luvut poikkeavat vuoden 2015 tilinpäätöksessä julkistetuista.

²⁾ Tilintarkastamaton, oikaistu osavuositarkastuksessa 30.6.2015 päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Liikevaihto, 1 000 euroa	Tuloslaskelmasta
Liikevoitto, 1 000 euroa	Tuloslaskelmasta

Tilikauden voitto, 1 000 euroa	Tuloslaskelmasta
Laimentamaton tulos/osake, euroa	Katsauskauden voitto (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)
Laimentamaton tulos jatkuvista toiminnoista/osake, euroa	Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita) ennen laimennusvaikutusta
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)
Oman pääoman tuotto (ROE), %	Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita) ennen laimennusvaikutusta
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (ROE), %	Katsauskauden voitto (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)
Koko pääoman tuotto (ROA), %	Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita)
Kulu/tuotto-suhde, %	laimennusvaikutuksen jälkeen
Hinta / Voitto (P/E)	Tilikauden tulos x 100
Keskimääräinen henkilöstö katsauskauden aikana	Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Omavaraisuusaste, %	Tilikauden laaja tulos x 100
Modifioitu omavaraisuusaste, %	Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Nettovelkaantumisaste, %	Tilikauden tulos x 100
Oma pääoma/osake, euroa	Keskimääräinen taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Lainasaamiset, euroa	Palkkiokulut + korkokulut + hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde, %	Liikevaihto + osuus osakkuusyritysten tuloksista
Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	Pörssikurssi tilikauden lopussa
Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	Voitto / osake
	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän keskiarvo
	Oma pääoma yhteensä x 100
	Taseen loppusumma
	(Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset vähennettynä laskennallisella verovelalla ilman Lainaaomon yhdistelyä) x100
	Taseen loppusumma ilman Lainaaomon yhdistelyä
	(Korolliset velat - rahavarat) x100
	Oma pääoma yhteensä
	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma
	Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä - hankitut omat osakkeet
	Taseen erä "Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä"
	Ryhmittymän omat varat
	Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä
	Omat varat yhteensä (TC)
	Riskipainotetut erät yhteensä (Kokonaisriski)
	Ydinpääoma (CET1)

		Riskipainotetut erät yhteensä (Kokonaisriski)
	Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa	Osakkeiden kaupparekisteriin merkitty määrä tilikauden lopussa – Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet
	Osakkeen päätöskurssi, euroa	Tilikauden noteeratun osakkeen päätöskurssi
	Osakekannan markkina-arvo	Tilikauden lopun osakkeiden (A + B) määrä ilman Yhtiön omistamia omia osakkeita, kerrottuna noteeratun osakkeen pörssikurssilla tilikauden lopussa
	Osinko/osake, euroa	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako} \times 100}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
	Osinko/tulos, %	$\frac{\text{Osinko/osake} \times 100}{\text{Laimentamaton tulos/osake}}$
	Efektiiivinen osinkotuotto prosentteina	$\frac{\text{Osinko/osake} \times 100}{\text{Tilikauden noteeratun osakkeen päätöskurssi}}$
	VAKUUTUSTOIMINNAN TUNNUSLUVUT	
	Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti. Tunnuslukujen laskennassa käytetään vakuutusyhtiöiden toimintokohtaisia kuluja, joita ei esitetä samoilla periaatteilla kuin konsernin tuloslaskelmassa.	
	Yhdistetty kulusuhde, %	Vahinkosuhde + liikekulusuhde
	Vahinkosuhde, %	$\frac{\text{Korvauskulut} \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot}}$ Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.
	Liikekulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut} \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot}}$
	Sijoitusten tuotto käyvin arvo in, %	$\frac{\text{Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat - Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut}}{\text{Sijoitusten markkina-arvo kauden alussa + kuukausittain painotetut kassavirrat}}$
	Vastuunkantokyky, %	$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma} \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta}}$
	Solvenssisuhde (S2), %	$\frac{\text{Oma perusvarallisuus} \times 100}{\text{Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)}}$
	Vakuutusosakeyhtiö Garantian palveluksessa olevan henkilöstön määrä keskimäärin tilikaudella	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän keskiarvo
B.13	Viimeaikaiset tapahtumat, jotka ovat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä.	Ei sovellu. Taalerin tiedossa ei ole sellaisia viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Taalerin maksukykyä.
B.14	Liikkeeseenlaskijan riippuvuus muista konserniin kuuluvista yksiköistä	Koska Konsernin operatiivista liiketoimintaa harjoitetaan pitkälti sen tytäryhtiöissä, Liikkeeseenlaskija on riippuvainen muista Konserniin kuuluvista yksiköistä.
B.15	Kuvaus Liikkeeseenlaskijan	Taalerin liiketoiminta jakaantuu kolmeen liiketoimintasegment-

	päätoimialoista	tiin: Varainhoito-segmenttiin, Rahoitussegmenttiin ja Energia-segmenttiin. Varainhoitosegmentti sisältää Konsernin tarjoamat varainhoitopalvelut ja pääomarahastotoiminnan. Rahoitussegmentti jakaantuu kahteen liiketoimintaan: Suorarahoitukseen ja Takausvakuuttamiseen. Energia-segmentin tavoitteena on kehittää, rakentaa, rahoittaa ja operoida energiainfrastruktuuria kotimaassa ja kansainvälisesti. Näiden segmenttien lisäksi Yhtiöllä on omaa sijoitustoimintaa ja se tarjoaa erilaisia konsernihallintopalveluita, joita on esitelty alla kohdassa "Yhtiön liiketoiminnan ja päämarkkinoiden kuvaus – Muu liiketoiminta". Yhtiöllä on toimintaa Suomessa, Turkissa ja Keniassa.
B.16	Kuvaus siitä, onko Liikkeeseenlaskija suoraan tai välillisesti jonkun omistuksessa tai määräysvallassa ja mikä tämä taho on sekä määräysvallan luonne	Yhtiön tietojen mukaan Yhtiö ei ole suoraan tai välillisesti minkään tahon määräysvallassa Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 pykälän tarkoittamalla tavalla, ja Yhtiön tiedossa ei ole järjestelyä, jotka saattaisivat toteutuessaan johtaa määräysvallan vaihtumiseen Yhtiössä.
B.17	Liikkeeseenlaskijan luokitukset	Taaleri Oyj:lle tai sen liikkeelle laskemille Lainoille ei ole annettu luottoluokitusta.

C – Arvopaperit

C.1	Tarjottavien arvopapereiden tyyppi ja laji	Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja Laji: Arvo-osuustilimuotoinen <i>Lainan tunniste: ISIN-koodi: [●]</i> <i>Lainaosuuden yksikkökoko: [●]</i>
C.2	Liikkeeseenlaskun valuutta	Euro.
C.5	Kuvaus arvopapereiden vapaata luovutettavuutta koskevista rajoituksista	Kukin lainaosuus on vapaasti luovutettavissa sen jälkeen, kun se on kirjattu asianomaiselle arvo-osuustilille.
C.8	Arvopapereihin liittyvät oikeudet/etu oikeusjärjestys	Taaleri voi tämän joukkovelkakirjalainaohjelman puitteissa laskea liikkeeseen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti yksittäisiä yleisölle merkittäväksi tarkoitettuja tai private placement -tyyppisiä joukkovelkakirjalainoja. Joukkovelkakirjalainalle ei ole takausta eikä vakuutta. Laina-aika on vähintään yksi vuosi. Lainoja voidaan hakea kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämälle pörssilistalle. Joukkovelkakirjalainoilla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla. Lainan kulloinkin kuolettamattomalle pääomalle maksetaan joko kiinteää tai vaihtuvaan viitekorkoon sidottua korkoa. Laina voidaan vaihtoehtoisesti laskea liikkeeseen ns. nollakuponkisena lainana, jolloin lainaosuuden tuotto on sen pääoman nimellismäärän ja merkintähinnan erotus. Korko maksetaan Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltynä koronmaksupäivinä. Pääoma maksetaan Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltynä takaisinmaksupäivinä. Liikkeeseenlaskija voi varata oikeuden maksaa laina kokonaisuudessaan mutta ei vain osittain takaisin ennenaikaisesti. Lainaosuuden haltijat käyttävät päätöksentekovaltaansa velkojienkokouksessa tai kirjallisessa menettelyssä ja velkojien äänioikeus määräytyy lainaosuuksien pääomamäärän perusteella.
C.9	Nimelliskorko	Lainalle maksetaan kiinteää tai vaihtuvaan viitekorkoon sidottua korkoa. Koron laskeminen alkaa lainan liikkeeseenlaskupäivästä. Lisäksi Yhtiö voi laskea Lainan liikkeeseen ns. nollakuponkisena. <i>Laina on nollakuponkinen laina.</i> <i>Kiinteäkorkoisilla Lainoilla: [[●] p.a.]</i>

	<p>päivä, josta korko lasketaan, ja koron erääntymispäivät</p> <p>jos korko ei ole kiinteä, kuvaus koron määräytymisperusteesta</p> <p>laina-aika ja lainan kuolettamista koskevat järjestelyt, takaisinmaksumenettely mukaan luettuna</p> <p>selvitys tuotosta</p> <p>velkapaperien haltijoiden edustajan nimi</p>	<p><i>Vaihtuvakorkoisilla lainoilla:</i> <i>[Tyyppi: Viitekorko</i> <i>Viitekoron kuvaus:</i> <i>[Euribor, korkojakson pituus]</i> <i>Marginaali [●] %]</i></p> <p><i>Ensimmäisen korkojakson alkamispäivä:</i> <i>[●]</i></p> <p><i>Koronmaksupäivä/-t:</i> <i>[●]</i></p> <p>Arvo-osuusmuotoisen lainan pääoma ja korko maksetaan Lainakohtaisissa Ehdossa määritettyinä takaisinmaksu- ja koronmaksupäivänä/-päivinä, arvo-osuusjärjestelmästä ja -tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finlandin sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolla arvo-osuustilin tietojen mukaan on eräpäivänä oikeus vastaanottaa suoritus.</p> <p><i>[Liikkeeseenlaskija pidättää itselleen oikeuden ostaa Lainan takaisin ennen eräpäivää. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus myydä edelleen tai kuolettaa takaisin ostamansa velkakirjat.]</i></p> <p><i>[●] / [Ei sovellu. Lainan korko on vaihtuvakorkoinen.]</i></p> <p>Nordic Trustee Oy (Agentti).</p>
C.10	Tiedot siitä, kuinka johdannaisen arvo vaikuttaa koron määrään	Ei sovellu. Joukkovelkakirjalainoille maksettava korko ei ole yhteydessä johdannaiseen.
C.11	Listalleotto	<i>[Taaleri hakee Lainan ottamista kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:n ("Nasdaq Helsinki") ylläpitämälle pörs-silistalle. Listauksen arvioitu alkamisaika on [●.] / [Lainaa ei haeta julkisen kaupankäynnin kohteeksi.]</i>

D – Riskit

D.2	Liikkeeseenlaskijaan liittyvät riskit	<p>Liikkeeseenlaskijaan liittyviä riskejä ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yleisellä taloussuhdanteella ja asiakkaiden toimintaympäristön muutoksilla voi olla huomattavia vaikutuksia Yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja/tai tulokseen sekä Konsernin asiakkaiden kykyyn suoriutua velvoitteistaan • Systeemiriskien toteutuminen saattaa vaikeuttaa tai estää Yhtiön liiketoiminnan harjoittamisen • Finanssialan sääntelyn tiukentuminen ja lisääntyminen sekä soveltamisepävarmuus saattavat vähentää Yhtiön palkkiotuottoja, kasvattaa Yhtiön kustannuksia ja aiheuttaa Yhtiölle maineriskin • Yhtiön sijoitustoiminta ei välttämättä onnistu odotetusti ja markkinariskien realisoidumisella voi olla haitallinen vaikutus Yhtiölle • Poikkeuksellisen suuret vahingot voivat johtaa sijoituskoh- teiden myyntiin kirjanpitoarvoa alhaisempaan käypään ar- voon tai sijoituskohteiden myynti ei onnistu lainkaan • Varainhoidon kohteena olevat varat sekä palkkiotuotot voivat vähentyä
-----	---------------------------------------	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Yhtiö altistuu pääomasijoittamiseen ja pääomarahastoihin tyypillisesti liittyville riskeille koskien tuotto-odotuksien toteutumista • Takausvakuutuskanta sekä vakuutusmaksutuotot voivat pienentyä • Välitystoiminnan palkkiotuotot voivat vähentyä • Konserni altistuu rahoitusliiketoimintaan tyypillisesti liittyville riskeille kuten luottoriskille ja vastapuoliriskille • Vakuutuskorvausvaatimusten vaihtelut tai jälleenvakuutusuojan riittämättömyys tai sen kustannusten kasvaminen voivat vaikuttaa Yhtiön vakuutusliiketoiminnan tulokseen • Vakuutustekninen vastuovelka ei välttämättä riitä kattamaan vakuutussopimuksista aiheutuvia korvauksia • Välitystoiminnan selvitystoimintaan liittyy operatiivisia riskejä • Ryhmittymällä voi olla vaikeuksia alentaa sen suurista asiakasriskeistä aiheutuvia vastuita edellytetyksi • Energia-liiketoiminta ei välttämättä kehity odotusten mukaisesti • Yhtiö ei välttämättä onnistu tuotteidensa ja palveluidensa hinnoittelussa tai tuotekehityksessä ja markkinoiden kilpailutilanne voi heikentää Yhtiön asemaa • Yhtiö toimii myös Suomen ulkopuolella ja se tekee kansainvälisiä sijoituksia, mihin voivat vaikuttaa esimerkiksi kansainväliset poliittiset kriisit tai lainsäädännön muutokset • Yhtiön asiakassuhteiden jatkuvuudesta ei ole varmuutta ja Yhtiön asiakkaat voivat tehdä vaatimuksia Yhtiötä kohtaan • Yhtiön kyky hankkia ja säilyttää asiakkuuksia sekä pitää palveluksessaan henkilöstöä saattaa vaikeutua maineriskien realisoitumisen vuoksi • Yhtiö on riippuvainen henkilöstöstä ja rekrytoinnin onnistumisesta • Lakot ja muut työtaistelutoimenpiteet voivat haitata Yhtiön liiketoimintaa • Konserni- ja osakkuusyhtiöiden osakkeenomistukseen ja hallintointiin liittyy riskejä • Epäonnistuminen liiketoiminnan strategian laatimisessa tai sen toteuttamisessa voi vaikuttaa epäedullisesti Yhtiöön • Yritys- ja rahoitusjärjestelyihin, joissa Yhtiö saattaa tulevaisuudessa olla osallisena, liittyy epävarmuustekijöitä eikä Yhtiö välttämättä onnistu tunnistamaan ja toteuttamaan onnistuneita järjestelyjä • Yhtiö on riippuvainen immateriaalioikeuksista ja kolmansien tahojen kehittämistä ja ylläpitämistä IT-järjestelmistä • Vaikeudet IT-järjestelmien tai tietoliikenneyhteyksien ylläpidossa ja päivittämisessä ja näihin liittyvät puutteet, häiriöt tai viat voivat vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan • Yhtiön IT-järjestelmiin ja tietoliikenneyhteyksiin kohdistuvat tietoturvaloukkaukset tai muut tietoturvaloukkaukset voivat vahingoittaa Yhtiön liiketoimintaa • Yhteistyö yhteistyökumppanien ja palveluntarjoajien kanssa voi epäonnistua • Yhtiö altistuu operatiivisille riskeille, jotka voivat aiheutua muun muassa riittämättömistä tai epäonnistuneista sisä-
--	--	---

		<p>sistä prosesseista, järjestelmistä, työntekijöiden ja ulkopuolisten petoksesta, luvattomista työntekijöiden transaktioista tai toiminnallisista virheistä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lainsäädäntö ja viranomais määräykset sekä niiden muutokset voivat aiheuttaa haasteita ja esteitä Yhtiön liiketoiminnalle ja aiheuttaa huomattavia lisäkustannuksia • Yhtiö voi epäonnistua asiakkaan tuntemiseen sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjuntaan liittyvien menettelyjen noudattamisessa • Oikeudenkäynnit tai oikeusvaateet voivat vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan tai aiheuttaa odottamattomia kustannuksia • Yhtiön vakuutus turva ei välttämättä kata kaikkia Yhtiön liiketoimintaan liittyviä riskejä • Yhtiö ei välttämättä saa rahoitusta kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan • Yhtiön rahoitusliiketoiminta lisää taseen korkoriskiä • Epäonnistuminen maksuvalmiuden ylläpitämisessä voi vaikuttaa haitallisesti Yhtiöön • Muutokset Konserniin sovellettavissa vakavaraisuusvaatimuksissa tai jos Konserni ei jatkossa täytä siihen soveltuvia vakavaraisuussäätelyn vaatimuksia, voivat heikentää Konsernin toimintaedellytyksiä ja johtaa Konsernin uudelleenjärjestelyihin • Mikäli Yhtiö ei pysty täyttämään rahoitussopimuksiin sisältyviä kovenanttiehtoja, kyseisten kovenanttiehtojen rikkominen voi johtaa myös muiden lainasopimusten eräännyttämiseen • Liikearvon arvonalentumisella ja Garantian korvaustapahatumilla voi olla haitallinen vaikutus Konsernille • Tulevat tilinpäätösstandardien muutokset altistavat Yhtiön tilinpäätöksen muutoksiin liittyville riskeille
D.3	Lainoihin liittyvät riskit	<p>Lainoihin liittyviä riskejä ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taaleri voi menettää maksukykynsä (Liikkeeseenlaskija-riski) • Laina ei välttämättä sovellu sijoituskohteeksi kaikille sijoittajille • Lainan markkina-arvo tai tuotto voi vaihdella markkinakorkojen muutosten johdosta • Lainaosuudet eivät ole olleet kaupankäynnin kohteena aiemmin • Lainaosuuden haltijat ovat riippuvaisia selvitysjärjestelmästä Lainoihin liittyvien suoritusten saamisessa • Lainoilla ei ole takausta eikä vakuutta • Yhtiö voi ryhtyä liiketoiminnassaan toimenpiteisiin, jotka lisäävät lainaosuuden haltijoiden riskiä esimerkiksi Yhtiön lisävelkaantumisen kautta • Lainoihin voidaan tehdä muutoksia lainaosuuden haltijoiden enemmistö päätöksellä • Lainaosuuden haltija ei välttämättä saa Laina perustuvia suorituksia täysimääräisesti tai lainkaan Konserniin kohdistuvassa kriisinratkaisumenettelyssä • Lainoilla ja Yhtiöllä ei ole luottoluokitusta • Laina ei tuota äänioikeutta Yhtiön yhtiökokouksissa • Liikkeeseenlaskija pidättää oikeuden perua Lainojen liikkeeseenlaskun kokonaan tai osittain tietyissä olosuhteissa

		<ul style="list-style-type: none"> • Lainaosuuden haltijalle ei makseta mahdollista ylikurssia takaisin (ylikurssiriski) • Lainaosuuden haltijoiden oikeudet ovat riippuvaisia Agentin toimenpiteistä ja taloudellisesta asemasta ja lainaosuuden haltijoiden oikeutta ryhtyä toimenpiteisiin Liikkeeseenlaskijaa vastaan on rajoitettu • Oikeudelliset seikat saattavat rajoittaa tiettyjä sijoituksia • Joukkovelkakirjalainan ennenaikainen takaisinmaksu • Lakimuutoksista tai käytäntöjen muuttumisesta ei ole varmuutta • Oikeus saada maksu Lainan perusteella saattaa vanhentua
--	--	---

E – Tarjous

E.2b	Syyt tarjoamiseen ja varojen käyttö, jos muu kuin voiton tavoittelu ja/tai tietyiltä riskeiltä suojautuminen	Ohjelmaesitteen alla liikkeeseenlaskettavat Lainat ovat osa Yhtiön varainhankintaa ja Yhtiö käyttää varat olemassa olevien lainojen jälleenrahoittamiseen, organisen ja epäorganisen yritystoiminnan kasvattamiseen ja yleisiin yritystoimintaan liittyviin tarkoituksiin.
E.3	Tarjousehdot	<i>Lainan nimi:</i> [•] <i>Lainan merkintäpaikat:</i> [•] <i>Lainan pääoma:</i> [•] <i>Lainaosuuksien määrä:</i> [•] <i>Lainan vähimmäismerkintä:</i> [•] <i>Lainan merkintäaika:</i> [•] <i>Liikkeeseenlaskupäivä:</i> [•] <i>Liikkeeseenlaskuhinta:</i> [•] <i>Merkinnän maksu:</i> [•] <i>Takaisinmaksupäivä(t):</i> [•] <i>Korko:</i> [•]
E.4	Liikkeeseenlaskuun liittyvät olennaiset intressit, mukaan lukien eturistiriidat	Lainan järjestäjien ja mahdollisten muiden merkintäpaikkojen intressit: rahoitusmarkkinoilla tavanomaiset liiketoimintaintressit.
E.7	Arvioidut sijoittajilta veloittavat kustannukset	<p>Taaleri ei veloita sijoittajalta Lainojen liikkeeseenlaskuun tai tarjoamiseen liittyviä maksuja. Lainan järjestäjät ja mahdolliset muut merkintäpaikat voivat tällaisia maksuja veloittaa, jolloin ne perustuvat sijoittajan sekä järjestäjän tai mahdollisen muun merkintäpaikan väliseen sopimukseen.</p> <p><i>Lainan järjestäjä(t) [ja mahdolliset muut merkintäpaikat] eivät veloita sijoittajilta lainan liikkeeseenlaskuun liittyviä maksuja.</i></p> <p><i>[•] veloittaa Lainan sijoittajalta lainan tarjoamiseen liittyvänä maksuna [•].</i></p>

2 RISKITEKIJÄT

Sijoittamista harkitsevia kehoitetaan tutustumaan huolellisesti kaikkiin jäljempänä esitettäviin riskitekijöihin ja muihin tässä Ohjelmaesitteessä oleviin tietoihin. Lisäksi sijoittamista harkitsevia kehoitetaan tutustumaan kunkin yksittäisen Lainan liikkeeseenlaskun yhteydessä julkistettaviin liikkeeseenlaskukohtaisiin ehtoihin.

Mikäli yksi tai useampi tässä kuvatuista riskitekijöistä toteutuu, saattaa sillä olla epäedullinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen, taloudelliseen asemaan, Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon. Kuvaus riskitekijöistä perustuu Ohjelmaesitettä laadittaessa Yhtiön hallituksen ja johdon tiedossa olleisiin seikkoihin, minkä vuoksi Yhtiön taloudellinen tulos tulevaisuudessa voi poiketa huomattavasti tulevaa kehitystä koskevissa arvioissa esitetystä.

Jäljempänä kuvatut riskit ja epävarmuustekijät ovat Yhtiön hallituksen ja johdon olennaisiksi arvioimia riskejä, mutta ne eivät ole ainoita Yhtiön toimintaan vaikuttavia tekijöitä. Myös muut seikat ja epävarmuustekijät kuin tässä mainitut, joita ei tällä hetkellä tunneta tai joita pidetään epäolennaisina, voivat vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Alla oleva riskitekijöiden kuvauksen esitysjärjestys ei kuvaa riskien toteutumisen todennäköisyyttä tai keskinäistä tärkeysjärjestystä.

2.1 Konsernin toimintaympäristöön liittyvät riskit

Yleisellä taloussuhdanteella ja asiakkaiden toimintaympäristön muutoksilla voi olla huomattavia vaikutuksia Yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja/tai tulokseen sekä Konsernin asiakkaiden kykyyn suoriutua velvoitteistaan

Maailmantalouden, Euroopan ja Suomen taloudelliset olosuhteet vaikuttavat Yhtiön toimintaympäristöön. Taloudellinen epävarmuus etenkin Euroopassa vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan monella tavalla, esimerkiksi Konsernin asiakkaiden tuloihin, sijoitettavissa olevaan varallisuuteen, maksukykyyn, liiketoimintoihin ja/tai Yhtiön ja sen yhteistyökumppanien tai mahdollisten sijoittajien taloudelliseen tilanteeseen, mikä vaikeuttaa etenkin liiketoiminnan ennakoimista. Euroopassa ja etenkin Suomessa talouden toipuminen on ollut hidasta ja riski taantumien pitkittymiselle on olemassa. On mahdollista, että Yhtiö ei välttämättä pysty hyödyntämään talouden heilahtelun luomia mahdollisuuksia tai mukautumaan pitkäaikaiseen taloudelliseen taantumaa tai lamaan.

Näkymät ja epävarmuus toimintaympäristössä ja taloussuhdanteessa voivat johtaa arvopapereiden hintojen laskuun ja pääoman saamisen vaikeutumiseen, jolloin esimerkiksi pääomarahastojen ja Energia-segmentin irtautumiset mahdollisesti vähenevät. Uusien rahastojen varainkeruu saattaa myös olla vaikeaa ja rahaston varojen keräämiseen saattaa kulua yhä pidemmän aikaa. Varainhoito- ja rahastoliiketoiminnan osalta mahdollinen taantuma saattaa myös johtaa uusmyynnin vähentymiseen tai lunastuksiin ja vaikuttaa siten negatiivisesti varainhoidossa hallinnoitavien varojen määrään laskien myös palkkiotuottoja. Taantumassa myös välitystoiminnan kaupankäyntivolyymit, ja täten välitystoiminnan palkkiotuotot, saattavat laskea. Energiäliiketoiminnan osalta kansainvälisten energiahankkeiden läpivienti saattaa hidastua taantumien takia, koska myös projektirahoituksen saatavuus heikkenee.

Yleisen taloudellisen tilanteen heikentyminen Suomessa tai asiakasyritysten tärkeimmillä markkina-alueilla voi johtaa Vakuutusosakeyhtiö Garantian ("**Garantia**") asiakkaiden taloudellisen aseman heikkenemiseen ja vastavakuuksien käypien arvojen alentumiseen ja täten Garantian takausvakuutusten nojalla maksamien korvausten nousuun ja maksutulon pienentymiseen. Yhtiö harjoittaa sijoitustoimintaa, joten yleinen taloussuhdanne sekä osake-, korko-, valuutta- ja kiinteistömarkkinoiden hintojen muutokset vaikuttavat sijoitusomaisuuden arvoon ja vuotuisen tuottoon. Erityisesti historiallisen alhainen korkotasoa ja osakemarkkinoiden heilahtelut ovat riskejä sijoitustoiminnan tuleville tuotoille.

Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Systemiriskien toteutuminen saattaa vaikeuttaa tai estää Yhtiön liiketoiminnan harjoittamisen

Yhtiön toiminta on tiiviisti yhteydessä erilaisiin finanssialan yrityksiin ja finanssialan kehitykseen yleensä. Kotimainen ja maailmanlaajuinen finanssijärjestelmä sekä pääomamarkkinat ovat keskenään kytköksissä, minkä vuoksi esimerkiksi asiakkaiden maksuhäiriöistä, näiden tekemistä sijoitusten laajamittaisista realisoinneista tai muusta taloudellisesta ahdingosta taikka muista vaikeuksista johtuvat likviditeettiongelmat tai tappiot tai vastaavat negatiiviset seuraukset joissakin sijoituspalvelu- tai finanssialan yrityksissä voivat aiheuttaa vastaavia ongelmia muissa finanssialan yrityksissä. Yhden finanssipalveluja tarjoavan yrityksen ongelmat voivat aiheuttaa seurannaisvaikutuksia muille finanssialan yrityksille esimerkiksi luotonannon, kaupankäynnin, selvityksen ja muiden finanssipalveluja tarjoavien yritysten välisten yhteyksien kautta. Asiakkaiden tai vastapuolten luottoriskien vaikutusta Yhtiöön on kuvattu tarkemmin alla kohdassa ”– *Konserni altistuu rahoitusliiketoimintaan tyypillisesti liittyville riskeille kuten luottoriskille ja vastapuoliriskille*”.

Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Finanssialan sääntelyn tiukentuminen ja lisääntyminen sekä soveltamisepävarmuus saattavat vähentää Yhtiön palkkiotuottoja, kasvattaa Yhtiön kustannuksia ja aiheuttaa Yhtiölle maineriskin

Taaleri toimii säännellyillä ja valvotuilla toimialoilla rahoitus- ja vakuutussektorilla. Rahoitus- ja vakuutussektorin sääntelyä on uudistettu ja uudistetaan parhaillaan, eikä kaikista uudistusten täytäntöönpanon vaikutuksista ole vielä varmuutta. Tulevan sääntelyn sisältöön ja aikatauluihin liittyvän epävarmuuden vuoksi ei ole mahdollista täysin ennustaa soveltuvien lakien ja määräysten kaikkia mahdollisia vaikutuksia Konsernissa. Vaikka Yhtiön compliance -toiminto seuraa alan sääntelytilannetta jatkuvasti, lisääntynyt sääntely ja sääntösten tiukentuminen saattavat vaikuttaa Yhtiön ja sen konserniyhtiöiden liiketoiminnan harjoittamiseen sekä vähentää palkkio- ja vakuutusmaksutuottoja ja kasvattaa kustannuksia, eikä tällaisia kustannusten nousuja ole välttämättä mahdollista siirtää kokonaisuudessaan asiakkaiden kannettavaksi.

Mahdolliset muutokset Yhtiön kannalta olennaisessa finanssialan sääntelyssä (kuten luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten tai vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan vakavaraisuussääntelyssä taikka sijoitus- ja vakuutuslaitosten ja -palveluihin, sijoitusrahastoihin tai tilintarkastukseen liittyvässä sääntelyssä), viranomaistoimenpiteissä ja viranomaisten asettamissa vaatimuksissa sekä tapa, jolla kyseisiä lakeja, säädöksiä ja toimenpiteitä pannaan täytäntöön tai tulkitaan, sekä uusien lakien ja määräysten soveltaminen ja täytäntöönpano, ovat Yhtiön vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella. Muutokset saattavat edellyttää Yhtiötä lisäämään hallinnollisia panostuksiaan taikka mukauttamaan liiketoimintojaan tai strategiaansa. Uudet tulkinnat esimerkiksi luotto- ja markkinariskien laskennalle tai operatiiviselle riskille voivat vaikuttaa Yhtiön vakavaraisuuslukuihin ja edellyttää Yhtiötä täten muuttamaan sijoitustoimintaansa vähemmän tuottoisaksi. Vakuutusyhtiöitä koskevaan sääntelyyn voi tulla muutoksia, joihin Yhtiö ei voi vaikuttaa, ja jotka voivat johtaa maksutulon olennaiseen alenemiseen. Uudet ja/tai entistä tiukemmat määräykset ja viranomaisten tekemät tulkinnat voivat myös koskea Yhtiön asiakkaiden tai yhteistyökumppaneiden toimintaympäristöä, kuten muutokset liittyen luottolaitossääntelyyn ja vakavaraisuussääntelyyn tai rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin uudistus (2014/65/EU) ja markkinoiden väärinkäyttöasetus ((EU) N:o 596/2014).

Esimerkkinä Konserniin olennaisesti vaikuttavista sääntelyhankkeista voidaan myös mainita 1.1.2016 voimaantullut Euroopan Parlamentin ja Neuvoston Direktiivi 2009/138/EY vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (“**Solvenssi II**”). Solvenssi II:n tavoitteena on harmonisoitu, kokonaisvaltainen ja riskiperusteinen vakavaraisuuskehikko, joka edistää EU:n sisäistä kilpailua, pääomien tehokasta hyödyntämistä sekä yritysten omaa riskienhallintaa ja tätä kautta tehostaa vakuutettujen etujen turvaa.

Mikäli Yhtiö ei pysty tehokkaasti hallitsemaan sääntelyyn liittyviä riskejä, voi tällä olla haitallinen vaikutus yhtiön kannattavuuteen, maineeseen ja äärimmäisessä tapauksessa se voi johtaa toimilupien muuttamiseen tai peruuttamiseen. Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

2.2 Yhtiön ja Konsernin liiketoimintaan liittyvät riskitekijät

Yhtiön sijoitustoiminta ei välttämättä onnistu odotetusti ja markkinariskien realisoitumisella voi olla haitallinen vaikutus Yhtiölle

Valtaosa Konsernin varoista on sijoitusomaisuutta (noin 75 prosenttia Konsernin varoista tilikauden 2015 lopussa). Konsernin sijoitustoimintaa harjoitetaan Garantiassa sekä konsernin sijoitusyhtiö Taaleri Sijoitus Oy:ssä.

Yleinen taloussuhdanne sekä osake-, korko-, valuutta- ja kiinteistömarkkinoiden hintojen muutokset vaikuttavat sijoitusomaisuuden arvoon ja vuotuisen tuottoon. Erityisesti historiallisen alhainen korkotaso ja osake-markkinoiden turbulenssi ovat riski sijoitustoiminnan tuleville tuotoille. Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Poikkeuksellisen suuret vahingot voivat johtaa sijoituskohteiden myyntiin kirjanpitoarvoa alhaisempaan käypään arvoon tai sijoituskohteiden myynti ei onnistu lainkaan

Garantian tekemät sijoitukset ovat vastuuvelan ja oman pääoman katteena olevaa varallisuutta ja niiden ensisijaisena tarkoituksena on turvata vakuutusliikkeen maksukyky myös poikkeuksellisen suurina vahinkovuosina. Vahinkotapahtumien ajankohtien ja määrien satunnaisuudesta johtuen korvausten maksu voi ajoittua hetkeen, jolloin sijoituksia joudutaan realisoimaan kirjanpitoarvoa merkittävästi alhaisempaan käypään arvoon, tai että sijoituskohteiden myynti ei onnistu rahoitusmarkkinoiden epävakauden johdosta lainkaan. Tällöin sijoitustoiminnan tappiot realisoituvat ja/tai Garantia ja/tai Konserni voi ajautua hetkellisesti likviditeettiongelmien. Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Varainhoidon kohteena olevat varat sekä palkkiotuotot voivat vähentyä

Yhtiön asiakkailleen tekemien sijoitusten heikko kehitys, kiristynyt kilpailu, muut tässä kohdassa ”Riskitekijät” taikka muut Yhtiöstä riippumattomat syyt saattavat johtaa siihen, että nykyiset asiakkaat vähentävät sijoituksiaan, lunastavat ne kokonaan tai siirtävät varansa toisille palveluntarjoajille. Edellä mainituista syistä tai muista syistä myös uusien asiakkaiden hankinta saattaa tulevaisuudessa vaikeutua. Tämä puolestaan vähentäisi hallinnoitavien varojen määrää, jolloin hallinnointipalkkiot alenisivat. On myös mahdollista, että lisääntyvän kilpailun johdosta Yhtiö joutuu alentamaan hallinnointipalkkioitaan. Samoin epäedullinen markkinakehitys voi laskea Yhtiön hallinnoitavien varojen arvoa ja näin vähentää hallinnoitavien varojen määrää, jolloin hallinnointipalkkiot alenisivat.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiö altistuu pääomasijoittamiseen ja pääomarahastoihin tyypillisesti liittyville riskeille koskien tuotto-odotuksien toteutumista

Konserni tekee pääomasijoituksia Yhtiön oman taseen kautta, minkä lisäksi Konsernin tarjoamaan kuuluu sijoittajille tarjottavia pääomarahastoja, jotka tekevät sijoitusstrategiansa mukaisesti sijoituksia eri toimialoilla toimiviin listaamattomiin kohdeyrityksiin, uusiutuvaan energiatuotantoon liittyviin hankkeisiin, metsäomistukseen sekä kiinteistöihin. Pääomasijoituksiin liittyy myös riskejä koskien tuotto-odotuksien toteutumista. Pääomasijoitustoiminnalle on tyypillistä, että osa kohdeyhtiöstä ei saavuta näille asetettuja tavoitteita ja lisäksi osa kohdeyhtiöistä voi ajautua konkurssiin tai niihin saattaa kohdistua muita maksukyvyttömyysmenettelyjä.

Mahdollisten kiinnostavien sijoituskohteiden määrä saattaa vähentyä tulevaisuudessa. Yhtiö tai Yhtiön hallinnoimat rahastot eivät välttämättä onnistu sijoittamaan kiinnostaviin sijoituskohteisiin. Yhtiö tai Yhtiön hallinnoimat pääomarahastot tekevät due diligence -tarkastuksen sijoituskohteiksi mahdollisesti sopivista listaamattomista yhtiöistä, hankkeista sekä kiinteistöistä ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Yhtiön tai Yhtiön hallinnoimien rahastojen ja listaamattoman kohdeyhtiön mahdollisten muiden osakkeenomistajien kesken allekirjoitetaan tavallisesti osakassopimus koskien kohdeyhtiön hallintoa, osakkeiden omistusta sekä muita osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia. Yhtiöllä tai Yhtiön hallinnoimilla rahastoilla saattaa olla rajallinen

kontrolli kohdeyhtiötä koskevaan päätöksentekoon koskien sijoituksista irtautumista, ja lisäksi kohdeyhtiöihin, hankkeisiin ja kiinteistöihin voi lisäksi liittyä tuntemattomia riskejä. On myös mahdollista, että osakassopimusten tai muiden sijoituskohteita koskevien sopimusten täyttämistä koskevat erimielisyydet tai kolmansien tahojen kyvyttömyys täyttää sopimusvelvoitteensa johtavat oikeudenkäynteihin tai muihin riitautuksiin tai niiden uhkaan.

Sijoituksiin liittyvä markkinariski riippuu siten kyseisen alan markkinatilanteesta ja siitä, miten tämä vaikuttaa mahdollisuuksiin irtautua sijoituksesta. Yleisin tapa irtautua pääomasijoituksesta on sijoituskohteen myyminen yrityskaupalla. Epälikvidien sijoitusten osalta ei ole varmuutta että sijoitusta realisoitaessa saadaan rahoitusinstrumentin käypä arvo. Yhtiö ei voi taata, että mahdolliset irtautumiset listautumisella tai yrityskaupoin tulevat menestymään. On lisäksi mahdollista, että toteutetun sijoituskohteen myynnin jälkeen ilmenee seikkoja, jonka vuoksi saatuja varoja voidaan joutua palauttamaan esimerkiksi kaupan yhteydessä annettujen kaupan kohdetta koskevien vakuutusten rikkomisen vuoksi.

Edellä mainitut ja muut pääomasijoittamiseen liittyvät riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Takausvakuutuskanta sekä vakuutusmaksutuotot voivat pienentyä

Muutokset asiakkaiden taloudellisessa tilanteessa, rahoitusstrategioissa, kiristynyt kilpailu pankkien ja toisten takausvakuuttajien kanssa, muutokset eläkevakuutusyhtiöiden sijoitus- ja takaisinlainauksen periaatteissa, muiden rahoituslaitosten tai edunsaajien vakuusvaatimuksissa taikka nykyisten yhteistyökumppaneiden toiminnassa, sekä muut tässä kohdassa mainitut *"Riskitekijät"* taikka muut Konsernista riippumattomat syyt saattavat johtaa siihen, että asiakkaat siirtävät takaustensa hoidon Garantiasta toisille palveluntarjoajille. Tämä voi vaikeuttaa myös uusien asiakkaiden hankintaa tulevaisuudessa. On myös mahdollista, että Garantia joutuu alentamaan hinnoitteluaan kiristyneen kilpailun johdosta.

Taaleri-konserni on Finanssivalvonnan valvoma rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004, muutoksineen, **"RaVaL"**) tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymä (**"Ryhmittymä"**). Kun Garantia tuli osaksi Konsernia, se tuli myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (**"EU:n vakavaraisuusasetus"**) määritettyjen suurten asiakasriskien sääntelyn piiriin (katso tarkemmin alla kohdassa *"– Ryhmittymällä voi olla vaikeuksia alentaa sen suurista asiakasriskeistä aiheutuvia vastuita edellytetysti"*). Garantian suurten asiakasriskien aiheuttamien vastuiden alentamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden johdosta Garantian vakuutusmaksutuotot pienenevät. Asiakasriskien sallittu enimmäismäärä on 25 prosenttia Ryhmittymän omista varoista eikä asiakkaille voida myöntää uusia takauksia, joiden johdosta sallittu enimmäismäärä ylityisi. Toimenpiteiden kohteena olevien asiakkuuksien vastuut pienenevät suunnitelman mukaisesti alle sallitun maksimiasiakasriskimäärän 30.10.2017 mennessä. Kyseistä suurista asiakasriskejä koskevia vaatimuksia on kuvattu tarkemmin Ohjelmaesitteen kohdassa *"Tietoa Yhtiöstä ja Yhtiön liiketoiminnasta – Oikeudenkäynnit ja hallinnolliset menettelyt"*. Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Välitystoiminnan palkkiotuotot voivat vähentyä

Yhtiö tarjoaa erilaisten arvopapereiden, kuten osakkeiden, pörssinoteerattujen rahastojen (ETF), joukkovelkakirjalainojen, strukturoitujen tuotteiden ja valuutan välitystä. Markkinoiden alhaiset kaupankäyntimäärät, taloudellinen taantuma, teknologian kehitys, kiristynyt kilpailu, muut tässä kohdassa *"Riskitekijät"*, taikka muut Yhtiöstä riippumattomat syyt, saattavat johtaa siihen, että nykyiset asiakkaat vähentävät välityspalvelujen kysyntää. Edellä mainituista syistä tai muista syistä myös uusien asiakkaiden hankinta saattaa tulevaisuudessa vaikeutua. Tämä puolestaan vähentäisi välitystoiminnan volyymeja, jolloin välityspalkkiot alenisivat. On myös mahdollista, että lisääntyvän kilpailun johdosta Yhtiö joutuu alentamaan välityspalkkioitaan. Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Konserni altistuu rahoitusliiketoimintaan tyypillisesti liittyville riskeille kuten luottoriskille ja vastapuoliriskille

Konserni harjoittaa rahoitustoimintaa etenkin takausvakuutusliiketoiminnan kautta sekä myöntämällä yksittäisiä, valikoituja luottoja muutamille vastapuolille. Takauksen antaminen vastaa luottoriskin ottoa taattavasta vastapuolesta, vaikkakin ilman varsinaista rahoitusta. Yhtiölle ovat relevantteja niin luotto- kuin vakuusriskit. Luottoriskillä tarkoitetaan, että vastapuoli ei suoriudu maksuvelvoitteistaan tai ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Vakuusriskillä tarkoitetaan sitä, ettei takauksen vastavakuudeksi mahdollisesti asetettu vakuus ole riittävä kattamaan saamista. Garantiaan liittyvien luotto- ja vakuusriskien lisäksi Konsernin luottoriski muodostuu muista saamisista, kuten asiakkailta perittävistä palkkioista, likvidien varojen talletuksista ja sijoituksista sekä taseen ulkopuolisista saamisista.

Garantia altistuu liiketoiminnassaan riskille siitä, että takausvakuutusasiakkaat eivät suoriudu sopimuksen mukaisista taloudellisista tai toiminnallisista velvoitteistaan suhteessa edunsaajaan, tai jälleenvakuuttajat tai muut vastatakauksen antajat eivät suoriudu velvoitteistaan. Garantiaa kohtaan taikka reaali- ja vakuusriskien arvot osoittautuvat riittämättömiksi. Tämä voi johtaa Garantian vakuutusten nojalla maksamien korvausten merkittävään nousuun. Lisäksi Garantia altistuu sijoitustoiminnassaan sille, etteivät sijoitusinstrumentin liikkeeseenlaskija tai sijoitusinstrumentin kohde-etuutena olevat vastapuolet kykene takaisinmaksamaan velkojaan osittain tai kokonaan sijoittajille. Garantian kokonaisvastuut sisältävät yksittäisiä suuria asiakaskokonaisuuskohdaisia tai toimialakohtaisia luottoriskikeskittymiä ja Garantian takaamat vastuut keskittyvät Suomeen.

Garantian riskienhallintajärjestelmä kattaa yhtiöön kohdistuvien yksittäisten riskien ja riskien yhteisvaikutuksen jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, hallinnan ja raportoinnin. Vaikka Garantia noudattaisi toiminnassaan riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan ohjeistusta ja toimintamalleja, hyödyntäisi riskiperusteista hinnoittelua sekä toteuttaisi korvauskuluja ja sijoitustoiminnan tappioita rajoittavia toimenpiteitä, ei voi olla varmuutta siitä, että nämä toimenpiteet olisivat riittäviä. Garantian riskienhallinnassaan käyttämät työkalut ja mittarit perustuvat toteutuneeseen vahinkohistoriaan ja markkinahintojen historialliseen vaihteluun, sekä tulevaisuuden ennusteisiin. Nämä työkalut ja mittarit voivat olla riittämättömiä ja ennustaa tulevaisuuden riskiaseman virheellisesti.

Luottoriskin hallinnalla pyritään rajoittamaan asiakas- ja vastapuoliriskeistä aiheutuvia negatiivisia tulosvaikutuksia hyväksyttävälle tasolle. Luottoriskejä pienennetään asiakasvalinnan ja luottokelpoisuuden arvioinnin lisäksi hajauttamalla, jälleenvakuuttamalla ja asettamalla tietyt laatuvaatimukset jälleenvakuutuskumppaneille, asiakaskohtaisilla vakuusvaatimuksilla ja kovenanttiehdoilla sekä asiakassuhteen aktiivisella hoidolla ja asiakkaan toiminnassa tapahtuvien muutosten jatkuvalla seurannalla. Takausliiketoiminnan luonteeseen kuuluu takausten korvausmenot.

On myös mahdollista, että Taaleri-konserni tai jokin sen konserniyhtiöistä joutuu kirjaamaan yksittäisistä myönnettyistä luotoista arvonalennuksen tai luottotappion.

Edellä mainitut ja muut rahoitusliiketoimintaan liittyvät riskit saattavat vaikuttaa olennaisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Vakuutuskorvausvaatimusten vaihtelut tai jälleenvakuutusuojan riittämättömyys tai sen kustannusten kasvaminen voivat vaikuttaa Yhtiön vakuutusliiketoiminnan tulokseen

Tehtyjen ja raportoitujen korvausvaatimusten esiintymistiheys ja vakavuus ovat tärkeä osa Garantian kokonaisvaltaista kannattavuutta, ja vaihtelut korvausvaatimuksissa voivat olennaisesti vaikuttaa liiketoiminnan tulokseen. Konsernin liiketoimintaan vaikuttavat lisäksi kaikki ennalta arvaamattomat muutokset vakuutusliiketoiminnan kustannusten nousussa tai jälleenvakuutusuojan kustannuksissa sekä saatavuudessa. Garantia jälleenvakuuttaa tietyn rajan ylittävät riskit, joita se ei voi tai halua pitää yksin omalla vastuullaan. Garantia kelpuuttaa jälleenvakuuttajiksi vain tietyn luottokelpoisuusluokituksen omaavat yhtiöt ja vahvistaa jälleenvakuuttajakohtaisesti enimmäismäärät kullekin jälleenvakuuttajalle. Ei voi kuitenkaan olla täyttä varmuutta siitä, että jälleenvakuutuksen tarve ja kustannukset on oikein optimoitu. Ei ole myöskään varmuutta siitä, että yksi tai useampi jälleenvakuuttaja pystyy vastaamaan sitoumuksistaan kaikissa olosuhteissa. Edellä mainittuja tekijöitä koskevia muutoksia on vaikea ennustaa ja nämä seikat saattavat vaikuttaa olennaisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Vakuutustekninen vastuvelka ei välttämättä riitä kattamaan vakuutussovimuksista aiheutuvia korvauksia

Garantia pyrkii määrittelemään vakuutusteknisen vastuvelan, joka sisältää vakuutusmaksuvastuun, korvausvastuun ja tasoitusmäärän siten, että se riittää Garantian arvion mukaan todennäköisesti kattamaan vakuutussovimuksista aiheutuvat tulevat korvaukset. Vastuvelan arviointi perustuu historialliseen vahinkokehitykseen ja sen arviointiin liittyy aina epävarmuustekijöitä ja riskejä, jotka voivat johtua muun muassa vahinkojen satunnaisuudesta, vahinkojen selviämisen viiveistä, kustannusinflaatiosta tai lainsäädännön muutoksista. Mikäli vastuvelka osoittautuisi riittämättömäksi ja vastuvelkaa jouduttaisiin kasvattamaan, saattaisi se vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Välitystoiminnan selvitystoimintaan liittyy operatiivisia riskejä

Välitystoimintaan liittyvissä kolmannen osapuolen tarjoamissa arvopaperikaupan selvityspalveluissa voi tapahtua markkinamuutoksia, kauppajen selvitys voi viivästyä, kaupat voivat jäädä kokonaan selvittämättä tai selvityksessä tapahtuu muita odottamattomia Yhtiöstä riippumattomia muutoksia tai virheitä. Nämä voivat aiheuttaa Yhtiölle kustannuksia, tuottojen alenemisia, asiakkaiden tyytymättömyyttä, tai korvausvelvoitteita. Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Ryhmittymällä voi olla vaikeuksia alentaa sen suurista asiakasriskeistä aiheutuvia vastuita edellytysti

Konserni kuuluu EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritettyjen suurten asiakasriskien sääntelyn piiriin. Taalerin suurin yksittäinen asiakasriski 30.6.2016 oli 36,3 prosenttia Ryhmittymän omista varoista ja yhteensä kahden asiakaskokonaisuuden vastuut ylittivät lain edellyttämän 25 prosentin rajan. Garantiaan sovelletaan maksimiasiakasriskisääntelyä vain osana Taaleri-konsernia. Kyseiset kaksi asiakaskokonaisuutta liittyvät takausvakuutustoimintaan ja ne on kokonaisuudessaan myönnetty ennen omistusmuutosta, jonka myötä Garantia tuli osa Ryhmittymää, jolloin Garantiaan ei sovellettu kyseistä maksimiasiakasriskisääntelyä. Finanssivalvonta oli hyväksynyt Taalerin laatiman toimenpidesuunnitelman suurten asiakasriskien alentamiseksi lain edellyttämälle tasolle 30.6.2017 mennessä ja on sittemmin päättänyt pidentää tätä määräaika 30.10.2017 saakka johtuen kyseisen asiakkaan yritysjärjestelystä.

Jos konserni ei kykene alentamaan sen suurista asiakasriskeistä aiheutuvia vastuita toimenpidesuunnitelman mukaisesti, saattaa se vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Energia-liiketoiminta ei välttämättä kehity odotusten mukaisesti

Energia-segmentti on uusi liiketoiminta-alue konsernille. Segmentin liiketoimintaa harjoittaa Taaleri Energia Oy ("Taaleri Energia") tytäryhtiöineen. Yhtiöllä on olemassa olevaa osaamista uusiutuvasta energiasta, mitä hyödynnetään uudessa liiketoiminnassa. Energia-segmentin tavoitteena on kanavoida hallinnoitavia pääomia uusiutuvan energian tuotantolaitoksiin, kuten tuuli- ja aurinkovoimaan, mutta myös perinteisiin energiantuotantolaitoksiin ja sähköverkkoihin.

Tavoitteena on, että konsernin energialiiketoiminta kansainvälistyy ja laajenee uusiin energiatuotannon muotoihin, kuten aurinkovoimaan. Energia-segmentin tavoitteena on kehittää, rakentaa, rahoittaa ja operoida energiainfrastruktuuria kotimaassa ja kansainvälisesti. Sijoitusriskin hajauttamiseksi Energia-segmentti tekee sijoituksia energiahankkeiden eri vaiheissa kotimaassa ja kansainvälisesti. Sijoituksia tehdään lähinnä teollisen mittakaavan hankkeisiin. Energia-segmentti toimii läheisessä yhteistyössä Varainhoito-segmentin kanssa. Ensimmäiset yhteistyösopimukset on solmittu vuoden 2016 loppupuolella kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Ei ole varmuutta, että uusi liiketoiminta-alue menestyy suunnitelmien mukaan, löytää sopivia hankkeita, osaa huomioida kaikki uusiutuvan energian kansainväliseen kehitykseen, rakentamiseen, rahoitukseen ja operointiin liittyvät riskit ja onnistuu kansainvälistymisessä.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiö ei välttämättä onnistu tuotteidensa ja palveluidensa hinnoittelussa tai tuotekehityksessä ja markkinoiden kilpailutilanne voi heikentää Yhtiön asemaa

Yhtiö toimii voimakkaasti kilpailla ja joidenkin tarjoamiensa tuotteiden ja palveluiden osalta keskittyneillä markkinoilla ja pyrkii hinnoittelemaan tuotteensa ja palvelunsa paitsi riskiperusteisesti, myös kilpailukykyisesti kulloisenkin markkinatilanteen mukaan sekä tarjoamaan asiakkaidensa tarvitsemia palveluja ja tuotteita. Ei ole kuitenkaan varmuutta, että Yhtiö onnistuu hinnoittelussaan tai tuotekehityksessään.

Ei ole varmuutta siitä, ettei nykyisille markkinoille tulisi uusia kilpailijoita tai että Yhtiö kykenisi kilpailemaan menestyksekkäästi nykyisten tai mahdollisten tulevien kilpailijoidensa kanssa. Ei voi myöskään olla varmuutta siitä, etteivät Yhtiön kilpailijat tai markkinoiden uudet tulokkaat tuo markkinoille palveluita tai tuotteita, jotka ovat parempia tai jotka hyväksytään markkinoilla laajemmin kuin Yhtiön palvelut tai tuotteet, tai ne voivat tarjota palvelukonsepteja, joita Yhtiö ei tällä hetkellä tarjoa. Tällaisilla kilpailijoilla voi olla Yhtiötä paremmat kehitys-, markkinointi-, henkilöstö-, tekniset, taloudelliset ja muut resurssit. Tämän seurauksena Yhtiön kilpailijat saattavat pystyä reagoimaan nopeammin uusiin teknologioihin ja muutoksiin asiakkaiden tarpeissa tai mieltymyksissä tai voivat kohdentaa mittavampia resursseja tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen ja myyntiin. Tällaisilla kilpailijoilla voi myös olla mahdollisuuksia myydä palveluitaan edullisemmilla hinnoilla.

Ei ole myöskään täyttä varmuutta siitä, että taloudelliseen pääomaan perustuvassa hinnoittelumallissa käytettävät riskiparametrit ja pääoman tuottovaateet ovat oikein määriteltyjä ja hinnoittelulla kyetään näin varmistamaan liiketoiminnan kannattavuus ja oman varallisuuden riittävä määrä odottamattomien tappioiden varalle. Ei ole myöskään täyttä varmuutta siitä, että Yhtiö kykenee kilpailemaan menestyksekkäästi nykyisten itseään huomattavasti suurempien toimijoiden ja alalle tulevien uusien palveluntarjoajien kanssa.

On myös mahdollista että finanssitoimialalle lanseerataan kokonaan uusia palvelu- ja liiketoimintamalleja tai teknologisia ratkaisuja, jotka laajemminkin muuttavat alan rakenteita, palkkiomalleja tai kilpailutilannetta. Mikäli Yhtiö ei siten jatkossa pysty kilpailemaan houkuttelevalla tuote- ja palvelutarjonnalla ja kilpailukykyisellä hinnoittelulla, voi se johtaa markkinaosuuksien menetykseen sekä vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiö toimii myös Suomen ulkopuolella ja se tekee kansainvälisiä sijoituksia, mihin voivat vaikuttaa esimerkiksi kansainväliset poliittiset kriisit tai lainsäädännön muutokset

Konserni tekee kansainvälisiä sijoituksia asiakkaidensa ja rahastojensa sekä jatkossa myös Taaleri Energian kautta omasta taseesta. Energia-segmentin tavoitteena on kehittää, rakentaa, rahoittaa ja operoida kotimaisia ja kansainvälisiä energiahankkeita. Sijoitusriskin hajauttamiseksi Taaleri Energia-konserni tekee sijoituksia energiahankkeiden eri vaiheissa kotimaassa ja kansainvälisesti, lähinnä teollisen mittakaavan hankkeisiin. Taaleri Varainhoito Oy:n tytäryhtiön Taaleri Portföy Yönetimi A.S.:n kautta tarjotaan lisäksi varainhoitopalveluita pääasiassa turkkilaisille asiakkaille. Valuuttariskin lisäksi Yhtiö altistuu kansainvälisistä poliittisista, taloudellisista, lainsäädännöllisistä ja sosiaalisista muutoksista aiheutuville riskeille. On muun muassa mahdollista, että Yhtiö tai sen yhteistyökumppanit tai asiakkaat joutuvat kansainvälisten pakotteiden, sanktioiden tai muiden liiketoimintaa rajoittavien toimien kohteeksi ilman, että tällaista tilannetta pystytään ennakoimaan tai tilannetta voidaan korjata kohtuullisessa ajassa. Yhtiö pyrkii laajentamaan toimintaansa olemassa olevien markkina-alueidensa ulkopuolelle ja voi epäonnistua tunnistamaan tai hallitsemaan laajentumiseen liittyviä riskejä.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiön asiakassuhteiden jatkuvuudesta ei ole varmuutta ja Yhtiön asiakkaat voivat tehdä vaatimuksia Yhtiötä kohtaan

Yhtiö tarjoaa varainhoito- ja rahoituspalveluita institutionaalisille sijoittajille, yrityksille sekä yksityishenkilöille. Vaikka Yhtiön asiakaspora ei ole keskittynyt, eikä Yhtiöllä ole siten merkittävää asiakaskeskittymäriskiä, yhden tai useamman merkittävän varainhoitopalveluiden asiakkaan menettämällä on haitallisia vaikutuksia Yhtiölle.

Yhtiön liiketoiminnassa on mahdollista, että palveluita tarjottaessa on sattunut virheitä taikka muita asiakkaiden tyytymättömyyteen johtaneita tapahtumia, joiden seurauksena asiakas ei enää jatkossa osta Yhtiön tuotteita ja palveluita. Vaikka Yhtiö pyrkii aina täyttämään asiakassopimustensa mukaiset velvoitteet, on mahdollista, että Yhtiö epäonnistuu velvoitteidensa täyttämässä tavalla, joka johtaa mahdollisiin erimielisyyksiin ja/tai korvausvaatimuksiin asiakkailta.

Asiakassuhteen päättyminen voi johtua myös asiakkaan palvelutarpeen loppumisesta, asiakkaan taloudellisista tai liiketoiminnallisista vaikeuksista tai sen toimialalla tapahtuvista rakenteellisista muutoksista tai siitä, että Yhtiö ei kykene vastaamaan asiakkaiden tai loppuasiakkaiden toimitusten laatua, oikea-aikaisuutta tai kustannustasoa koskeviin vaatimuksiin.

Edellä mainitut riskit voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan, Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiön kyky hankkia ja säilyttää asiakkuuksia sekä pitää palveluksessaan henkilöstöä saattaa vaikeuttaa maineriskien realisoitumisen vuoksi

Konsernin toimialasta johtuen sen luotettavuuteen ja maineeseen kohdistuvat tai vaikuttavat haitalliset tapahtumat voivat olla sille erityisen vahingollisia. Maineriskit liittyvät siihen kuinka eri sidosryhmät (osakkeenomistajat, asiakkaat, työntekijät, liikekumppanit tai yleisö) kokevat Konsernin ja riski voi realisoitua muiden tässä kohdassa ”Riskitekijät” kuvattujen riskien toteutumisen tai muiden tapahtumien seurauksena. Maineriskien lisäksi voivat myös vaikuttaa ulkoiset tekijät, jotka eivät ole Yhtiön hallittavissa.

Yhtiön liiketoimintaedellytykset saattavat kärsiä olennaisesti, jos Yhtiö ei kykene, tai jos vaikuttaa siltä ettei Yhtiö kykene, ratkaisemaan ongelmia, joista saattaa aiheutua maineriski. Tällaisia ongelmia ovat muun muassa mahdollisten eturistiriitojen asianmukainen käsittely, lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattaminen, eettiset kysymykset, rahanpesun estäminen, yksityisyyden suoja, aineiston säilytys, myynti- ja kaupankäyntimenettelyt sekä Konsernin tuotteiden ja palvelujen luonteeseen kuuluvien oikeudellisten, maine-, luotto-, maksuvalmius- ja markkinariskien asianmukainen tunnistaminen ja seuraaminen. Ellei näitä ongelmia kyetä ottamaan asianmukaisesti huomioon, tästä saattaa aiheutua Yhtiölle oikeudellista riskiä, mikä voi puolestaan kasvattaa Taaleria vastaan nostettujen kanteiden ja vahingonkorvausvaatimusten laajuutta ja lukumäärää taikka saattaa Yhtiön alttiiksi täytäntöönpanotoimille, sakoille ja rangaistuksille. Taalerille voi aiheutua maineriskejä myös sellaisten kumppaniyritysten, jotka eivät kuulu Yhtiön kanssa samaan konserniin, laiminlyönneistä tai menettelytavoista.

Edellä mainitut riskit voivat toteutuessaan vaikeuttaa Taalerin kykyä hankkia ja säilyttää asiakkuuksia sekä pitää palveluksessaan henkilöstöä. Yhtiön yrityskuvan tai maineen heikkeneminen negatiivisen julkisuuden vuoksi voi vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiö on riippuvainen henkilöstöstä ja rekrytoinnin onnistumisesta

Yhtiön menestys perustuu vahvasti kykyyn rekrytoida, kehittää ja motivoida ammattitaitoisia työntekijöitä sekä pitää heidät Yhtiön palveluksessa. Yhtiön avainhenkilöriski liittyy erityisesti Yhtiön johtoon, mutta myös Yhtiön palveluksessa työskenteleviin asiantuntijoihin. Jos Yhtiö menettää yhden tai useamman avainhenkilön palveluksestaan tai Yhtiö epäonnistuu pätevien ja ammattitaitoisten työntekijöiden rekrytoinnissa, koulutamisessa ja heidän pitämisessä Yhtiön palveluksessa, voi tämä johtaa asiakkaiden menettämiseen tai muutoin estää Yhtiötä toimimasta, kehittymästä ja kasvattamasta toimintaansa menestyksekkäästi. Yhtiön maine myös Yhtiön johtotehtäviin ja palvelukseen hakeutuvien ammattilaisten parissa saattaa kärsiä sen seurauksena, ettei Yhtiö kykene pitämään johtoon tai henkilöstöön kuuluvia avainhenkilöitä palveluksessaan.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Lakot ja muut työtaistelutoimenpiteet voivat haitata Yhtiön liiketoimintaa

Yhtiöön voidaan kohdistaa lakkoja ja muita työtaistelutoimenpiteitä, jotka voivat aiheuttaa liiketoiminnan keskeytymisen ja joilla siten voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan. Osa Yhtiön työntekijöistä kuuluu voimassa olevan yleissitovan Vakuutusalan työehtosopimuksen piiriin, jonka nykyinen sopimuskausi päättyy 31.10.2017. Työnantajaosapuolta edustavat järjestöt eivät välttämättä pysty joka tilanteessa neuvottelemaan uusia tyydyttäviä työehtosopimuksia aiempien työehtosopimusten voimassaolon päätyessä. Konsernia koskevat nykyiset työehtosopimukset eivät myöskään välttämättä estä lakkoja tai työnteisauksia. Myös Yhtiön asiakkaisiin, palveluntarjoajiin tai yhteistyökumppaneihin kohdistuvat lakot tai muut työtaistelutoimenpiteet voivat haitata Yhtiön liiketoimintaa.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Konserni- ja osakkuusyhtiöiden osakkeenomistukseen ja hallinnointiin liittyy riskejä

Konserniin kuuluu konserniyhtiöitä, joissa Yhtiön suora tai välillinen omistusosuus on alle 100 prosenttia (Taaleri Kapitaali Oy, Taaleri Veropalvelut Oy, Bonus Solutions Oy, Taaleri Tuulitehtaan hallinnointiyhtiö, Taaleri Portföy Yönetimi A.S. sekä Inderes Oy ja Fellow Finance Oyj). Yhtiön ja kyseisten tytär- ja osakkuusyhtiöiden muiden osakkeenomistajien kesken on voimassa osakassopimuksia koskien kohdeyhtiön hallintoa, osakkeiden omistusta sekä muita osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia. On mahdollista, että tällaisten osakassopimusten tai muiden konserniyhtiöitä koskevien sopimusten täyttämistä koskevat erimielisyydet saattavat johtaa erimielisyyksiin koskien näiden yhtiöiden hallinnointia tai osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia.

Edellä mainitut riskit voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan, Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Epäonnistuminen liiketoiminnan strategian laatimisessa tai sen toteuttamisessa voi vaikuttaa epäedullisesti Yhtiöön

Yhtiön strategiana on voimakas, mutta hallittu kasvu, jonka Yhtiö pyrkii saavuttamaan laajentamalla varainhoidosta rahoitukseen ja energiaan, kasvattamalla asiakasmäärää ja vaihteellisella kansainvälistymisellä. Keskeisiä tavoitteita strategiassa ovat myös kannattavuuden kehittäminen prosessien ja IT-järjestelmien kautta.

Yhtiön strategian mukainen kasvu ja Yhtiön tuleva taloudellinen asema riippuvat useasta tekijästä, jotka eivät ole täysin Yhtiön hallittavissa. On myös mahdollista, että Yhtiö epäonnistuu strategian valinnassa, valitun strategian täytäntöönpanossa, strategiaan liittyvien taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa tai riskienhallinnan toteuttamisessa. Edellä mainitut riskit voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan, Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yritys- ja rahoitusjärjestelyihin, joissa Yhtiö saattaa tulevaisuudessa olla osallisena, liittyy epävarmuustekijöitä eikä Yhtiö välttämättä onnistu tunnistamaan ja toteuttamaan onnistuneita järjestelyjä

Yhtiö on kasvuyritys, joka tekee strategiansa mukaisesti liiketoimintajärjestelyitä paitsi Suomessa myös ulkomailta. Ei ole takeita siitä, että Yhtiö onnistuu integroimaan mahdollisen ostokohteen liiketoimintaansa tai saavuttamaan asetettuja strategisia tavoitteita tavoiteaikataulussa, jolloin yritysjärjestelyt eivät välttämättä johda niille asetettujen tuotto-odotusten täyttymiseen. Mahdollisista yritysostoista saattaa myös ilmetä ennakkoimattomia riskejä ja vastuita, vaikka Yhtiö olisikin suorittanut kattavan due diligence -tarkastuksen kohteesta. Yritysostoissa voi ilmetä ennakkoimattomia riskejä ja vastuita myös muutoin kuin yrityskaupan kohteeseen liittyen. Yritysjärjestelyt voivat myös viedä huomattavan määrän johdon resursseista, jolloin varsinainen liike-

toiminta saattaa kärsiä. On myös mahdollista, että Yhtiö ei tunnista parhaita mahdollisia liiketoiminta- tai yritysjärjestelyjä tai ei pysty toteuttamaan näitä toivotulla tavalla tai lainkaan.

Energia-liiketoiminta saattaa tulevaisuudessa olla osallisena kotimaisissa ja kansainvälisissä energiainfrastruktuurin yritys- ja rahoitusjärjestelyissä. Tällaisiin järjestelyihin liittyy erilaisia epävarmuustekijöitä eikä niitä välttämättä onnistuta toteuttamaan tavoitteiden mukaisesti.

Edellä mainitut riskit voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan, Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiö on riippuvainen immateriaalioikeuksista ja kolmansien tahojen kehittämistä ja ylläpitämistä IT-järjestelmistä

Toimivilla tietojärjestelmillä ja tietoliikenneyhteyksillä on merkittävä vaikutus Yhtiön liiketoiminnan harjoittamiseen. Yhtiö käyttää laajasti hyödykseen IT-järjestelmiä muun muassa asiakkaiden palvelemiseen ja kommunikointiin, välitystoimintaan, sijoitustoimintaan, varainhoidon arvonlaskentaan ja riskienhallintaan sekä liiketoimintojen seuraamiseen. Yhtiön strategisena tavoitteena on asiakasmäärän voimakas kasvattaminen, mikä edellyttää uusia tehokkaita prosesseja ja uuden verkkokauppa-palvelumallin onnistumista. Yhtiö käsittelee luottamuksellista tietoa asiakkaista, joten turvalliset ja ympärivuorokauden toimivat tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat Yhtiölle keskeisessä asemassa.

Yhtiö on eräiden toimintojensa osalta riippuvainen kolmansien tahojen kehittämistä tietojärjestelmistä. Yhtiö on siten riippuvainen kyseessä olevien tahojen kyvystä ja halusta jatkaa ohjelmistojen kehittämistä ja ylläpitämistä. Näiden tahojen kyvyttömyys sopimusvelvoitteidensa täyttämiseksi, tai näitä koskevien sopimusten päättymisen syystä tai toisesta voi aiheuttaa keskeytyksiä Yhtiön kriittisille toiminnoille sekä tarpeen löytää korvaavia ohjelmistoja sekä järjestelmiä. Keskeytykset tietojärjestelmien toiminnassa voivat aiheuttaa Yhtiölle huomattavia taloudellisia tappioita, vastuita asiakkaita kohtaan, viranomaistoimenpiteitä tai maineen menetyksiä.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Vaikkeudet IT-järjestelmien tai tietoliikenneyhteyksien ylläpidossa ja päivittäisessä ja näihin liittyvät puutteet, häiriöt tai viat voivat vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan

IT-järjestelmillä sekä tietoliikenneyhteyksillä on huomattava merkitys Yhtiön liiketoiminnalle. Yhtiön tietojärjestelmien toiminta voi keskeytyä lukuisista syistä, kuten esimerkiksi käynnissä olevien IT-järjestelmien ja palveluntarjonnan kehittämisprojektien, kolmansien palveluntuottajien, sähkökatkosten, tietoturvaloukkausten tai suuronnettomuuksien, kuten tulipalojen ja luonnonmullistusten, sekä Yhtiön omien työntekijöiden tekemien käyttövirheiden vuoksi. Tietojärjestelmien toiminnan olennaiset keskeytykset tai vakavat virheet voivat haitata ja heikentää merkittävästi Yhtiön liiketoimintaa, liiketoiminnan tulosta ja/tai taloudellista asemaa.

Yhtiön kyky tarjota palveluitaan riippuu sen kyvystä säilyttää, hakea, prosessoida ja hallinnoida Yhtiön toiminnan jatkuvuuden kannalta välttämättömiä tietokantoja sekä laajentaa ja päivittää sen tiedonkäsittelymenetelmiä. Säilytetyn tiedon tuhoutumisella tai katoamisella, konevialla tai tietokoneiden tai sovellusten toimintahäiriöillä, tietoliikenteen vioilla tai tulipaloilla, sähkökatkoksilla, salamoinnilla tai muilla häiriöillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan jatkuvuuteen, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan. Vaikka Yhtiöllä on olemassa menetelmät toimintojen palauttamiseksi ja vakuutukset tällaisten tapahtumien varalta sekä niistä johtuvien riskien suojaamiseksi, ei voi olla varmuutta siitä, että vakuutukset tai tällaiset palvelut tulevat olemaan saatavissa, ne kattavat kaikki tappiot tai korvaavat asiakkaiden menettämisestä aiheutuneet kulut siltä ajalta, kun Yhtiö ei kykene tarjoamaan palveluitaan.

Edellä mainitut Yhtiön käyttämiin IT-järjestelmiin tai tietoliikenneyhteyksiin liittyvät puutteet, häiriöt tai viat voivat aiheuttaa merkittäviä haittoja Yhtiön asiakkaille. Yhtiö voi olla estynyt tekemään esimerkiksi rahavarojen siirtoja tai lakimääräisiä ilmoituksia viranomaisille sovittuina aikoina tai virheettömästi. Näiden johdosta Yhtiölle tai Yhtiön asiakkaille voi aiheutua merkittäviä taloudellisia menetyksiä ja Yhtiön maine voi näiden

johdosta kärsiä. Yhtiölle voi myös aiheutua merkittäviä oikeudellisia kustannuksia tilanteessa, jossa se joutuu puolustautumaan siihen kohdistuvia vaatimuksia vastaan, vaikka tällaiset vaatimukset olisivatkin perusteettomia.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiön IT-järjestelmiin ja tietoliikenneyhteyksiin kohdistuvat tietoturvaloukkaukset tai muut tietoturvaloukkaukset voivat vahingoittaa Yhtiön liiketoimintaa

Yhtiön tarjoamien palveluiden luonteesta johtuen Yhtiö kerää, tallentaa, käsittelee ja jakaa suuren määrän arkaluonteisia tietoja, kuten luottamuksellisia henkilötietoja asiakkaista sekä näiden varallisuudesta. Yhtiön palveluiden tuottamisen kannalta avainasemassa ovat sen käyttämien IT-järjestelmien sekä tietoliikenneyhteyksien turvallinen ja keskeytymätön toiminta.

Yhtiön IT-järjestelmät sekä tietoliikenneyhteydet ovat haavoittuvia verkkoturvallisuushille, jotka voivat aiheuttaa keskeytyksiä Yhtiön toimintaan. Yhtiöön kohdistuu korostunut tietoturvariski muun muassa tietoturvaohjelmien kehittyneen luonteen, organisoidun rikollisuuden erikoistuneisuuden ja hakkereiden vuoksi. Yhtiön täytyy jatkuvasti valvoa ja kehittää tietoteknisiä verkkojaan ja tietojärjestelmiään pienentääkseen järjestelmien luvattoman käytön, väärinkäytön, työntekijän virheestä tai aseman väärinkäytöstä johtuvien rikkomusten, teknisten häiriöiden, tietokonevirusten, hakkerien hyökkäysten, matojen, kalasteluyritysten ja muiden vastaavien hyökkäysten, jotka on suunniteltu verkon turvallisuuden kiertämiseksi, aiheuttamaa riskiä. Tällaisilla hyökkäyksillä voi olla useita tavoitteita, jotka vaihtelevat salassa pidettävien tietojen hankkimisesta toiminnallisten häiriöiden aiheuttamiseen. Lisäksi Yhtiön asiakkaat voivat käyttää Yhtiön palveluita ja tuotteita henkilökohtaisten tai julkisten tietokoneiden ja mobiililaitteiden kautta sekä tallentaa ja käyttää Yhtiön sovelluksia omilla koneillaan. Näin ollen Yhtiön asiakkaille voi aiheutua vahinkoa, vaikka Yhtiön omat järjestelmät eivät olisikaan hyökkäyksen kohteena. Jos tällaisia hyökkäyksiä tai toimia tapahtuu, ne voivat mahdollistaa sen, että Yhtiön asiakkaiden asiakastilejä käytetään luvattomasti, tai ne voivat vaarantaa Yhtiön tietojärjestelmät ja mahdollistaa niihin tallennettujen Yhtiön tai sen asiakkaiden tietojen käytön, julkistamisen, katoamisen tai varastamisen. Tietojen luvaton käyttö, julkistaminen, katoaminen tai väärinkäyttö voi lisäksi johtaa siihen, että Yhtiö rikkoo pankkisalaisuutta tai tietosuojalainsäädäntöä sekä näihin liittyvää lainsäädäntöä. Lisäksi tällaisten hyökkäysten tai toimien takia asiakkaat saattavat luopua Yhtiön palveluiden tai tuotteiden käytöstä, Yhtiö voi joutua tekemään korjaavia toimenpiteitä ja Yhtiön maine voi kärsiä. Yhtiö voi myös joutua viranomaisten tutkittavaksi, saada sakkoja tai joutua oikeudenkäyntiin tai hallinnollisiin tai sanktiomenettelyihin ja joutua maksamaan vahingonkorvauksia. Yhtiön voi myös olla tarpeen tehdä huomattavia investointeja puuttuakseen tällaisiin tapahtumiin.

Vaikka tällaiset hyökkäykset tai toimet eivät ole aiheuttaneet olennaisia Yhtiön toiminnan keskeytyksiä tai Yhtiön tiedon mukaan tietoturva- tai salassa pidettävien tietojen loukkauksia ja vaikka Yhtiö pyrkii suojautumaan tällaisilta verkkoturvallisuusriskeiltä testaamalla ja kehittämällä ohjelmistoaan ja menetelmiään, ei voi olla varmuutta siitä, ettei tällaisia toiminnan keskeytyksiä tai loukkauksia tapahtuisi tulevaisuudessa.

Edellä mainitut Yhtiön IT-järjestelmiin tai tietoliikenneyhteyksiin kohdistuvat tietoturvaloukkaukset tai muut tietoturvaloukkaukset voivat aiheuttaa merkittäviä haittoja Yhtiön asiakkaille, joka saattaa vaikuttaa olennaisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhteistyö yhteistyökumppanien ja palveluntarjoajien kanssa voi epäonnistua

Yhtiö käyttää liiketoiminnassaan luotettaviksi katsomiaan yhteistyökumppaneita ja palveluntarjoajia esimerkiksi välitysliiketoiminnan vastapuolina, IT-järjestelmien toimittajina tai pääomarahastohankkeisiin liittyvinä alihankkijoina. Varainhoito- ja Energia-liiketoimintasegmentissä toimitaan yhteistyössä kansainvälisten toimijoiden kanssa liittyen uusiutuvaan energiaan ja uusiutuvien energia- ja infrastruktuurihankkeiden tuotantolaitteisiin. Palveluntarjoajien ja yhteistyökumppaneiden kyky hoitaa tehtäviään saattaa heikentyä, tai ne voivat lopettaa toimintansa kokonaan tai jollain alueella. Yhtiö ei saa välttämättä tehtyä sopimuksia palveluntarjoajiensa tai yhteistyökumppaneiden kanssa hyväksyttävien ehdoin tai näiden tarjoamien palvelujen laatu ei ole riittävää. Virheet, rikkomukset tai laiminlyönnit palveluntarjoajien toiminnassa saattaa heijastua myös Yhtiöön etenkin mainevaikutuksen kautta. Mikä tahansa näistä seikoista saattaa vaikuttaa Yhtiön kykyyn

tarjota palveluitaan tai muutoin harjoittaa liiketoimintaansa sopimus- ja muiden velvoitteidensa mukaisesti tai suunnitellulla tavalla ja aiheuttaa ylimääräisiä kuluja Yhtiölle.

Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiö altistuu operatiivisille riskeille, jotka voivat aiheutua muun muassa riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, järjestelmistä, työntekijöiden ja ulkopuolisten petoksesta, luvattomista työntekijöiden transaktioista tai toiminnallisista virheistä

Operatiivisiin riskeihin kuuluu riski vahingoista, joita Yhtiön henkilöstö aiheuttaa tietämättömyytensä takia tai tahallisesti rikkomalla heitä ja/tai Yhtiötä koskevia ohjeistuksia, sääntöjä ja määräyksiä tai vahingoista, jotka aiheutuvat mahdollisista inhimillisistä erehdyksistä.

Esimerkkinä inhimillisestä erehdyksestä voidaan mainita meklareiden, omaisuuden- tai salkunhoitajien tekemät virhekaupat ja virheet rahastojen arvonnaskennassa, arvopaperien hinnoitteluvirheet, virheet laskutuksessa, virheet asiakkailta laskutettavien palkkioiden laskennassa, Yhtiön taseen riskipositivoiden laskennassa tapahtuneet virheet ja Yhtiön taseessa olevien sijoitusten ja tase-erien hinnoitteluvirheet. On myös mahdollista, että Yhtiön virheellinen toiminta johtuu sen käyttämien tai sille toimitettujen tietojen virheellisyydestä tai puutteellisuudesta. Esimerkiksi Yhtiön tulee ennen sijoitustuotteen tai palvelun tarjoamista suorittaa asiakkaan soveltuvuusarviointi ja vaikka Yhtiö suorittaisi soveltuvuusarvioinnin asianmukaisesti, on mahdollista, että asiakkaat antavat itsestään väärää tai puutteellista tietoa, jota Yhtiö ei voi havaita. Näistä virheistä saattaa seurata Yhtiölle vahingonkorvausvastuu.

Henkilöstön väärinkäytöksiä voivat olla esimerkiksi tilanteet, joissa Yhtiö sidotaan sallitut rajat ylittäviin tai kiellettyjä riskejä sisältäviin sopimuksiin tai että Yhtiöltä salataan valtuuttamattomia tai epäonnistuneita toimia, mitkä voivat johtaa tuntemattoman laajuisiin ja hallitsemattomiin riskeihin ja tappioihin. Henkilöstön väärinkäytöksiin voi kuulua myös luottamuksellisen tiedon väärinkäyttöä tai paljastuksia, jotka voivat johtaa viranomaisien määräämiin rangaistuksiin tai aiheuttaa muutoin vakavaa taloudellista haittaa. Mikä tahansa väärinkäyttö, johon henkilöstö syyllistyy, voi myös aiheuttaa merkittävää vahinkoa konsernin maineelle, mikä puolestaan voi heikentää merkittävästi konsernin kykyä säilyttää nykyiset asiakkuutensa tai kilpailla uusista asiakkaista.

Henkilöstön väärinkäytöksiä ei ole aina mahdollista estää ja havaita, ja näin ollen Yhtiön niitä vastaan toteutamat varotoimenpiteet eivät välttämättä tehoa kaikenlaisiin tapauksiin. Täten ei ole varmuutta siitä, että Yhtiö kykenisi estämään tai havaitsemaan henkilöstön mahdolliset väärinkäytökset.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Lainsäädäntö ja viranomaismääräykset sekä niiden muutokset voivat aiheuttaa haasteita ja esteitä Yhtiön liiketoiminnalle ja aiheuttaa huomattavia lisäkustannuksia

Compliance-riski on osa Yhtiön operatiivista riskiä. Compliance-riskillä tarkoitetaan ulkoisen sääntelyn, säästämisen menettelytapojen ja asiakassuhteissa asianmukaisten menettelytapojen ja eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuvaa riskiä. Yhtiön täytyy noudattaa sen toimintaa koskevia lakeja ja sääntelyä muun muassa yhtiölainsäädäntöön, verotukseen, työsuhteisiin, kilpailuun Suomessa ja sen muissa toimintamaissa. Muutokset verosääntelyssä tai verotusta koskevissa viranomaisulkunnoissa eri maissa saattavat aiheuttaa Yhtiölle taloudellisia menetyksiä tai muutoin heikentää sen taloudellista asemaa. Ei ole myöskään mahdollista sulkea pois sitä, että Yhtiö on tulkinnut toiminnassaan joitain lakeja, määräyksiä tai muuta sääntelyä väärin tai ei ole noudattanut Yhtiöön tai sen toimintaan sovellettavia lakeja, määräyksiä tai muuta sääntelyä. Mikäli Yhtiö ei kykene noudattamaan soveltuvia lakeja ja säännöksiä, voi tämä aiheuttaa Yhtiölle taloudellisia tappioita, merkittävästi heikentää Yhtiön liiketoimintamahdollisuuksia ja vahingoittaa Yhtiön mainetta. Riskin toteutuminen voi taloudellisen menetyksen lisäksi aiheuttaa myös muita seuraamuksia (esimerkiksi yhteisösakko, erilliset velvoitteiden rikkomisesta seuraavat rikemaksut, viranomaisen antamat varoitukset ja huomautukset). Compliance-riskin toteutumisen seurauksena voi olla myös Yhtiön maineen tai asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden luottamuksen heikkeneminen tai menettäminen.

Yhtiön kontrollin ulkopuolella olevia olosuhteita ovat Yhtiön kannalta merkityksellisen lainsäädännön ja muun sääntelyn muutokset, viranomaisten toimenpiteet ja viranomaisten asettamat vaatimukset, samoin kuin tapa, jolla näitä lakeja, säännöksiä ja toimenpiteitä pannaan toimeen tai tulkitaan ja uusien lakien ja säännösten soveltaminen ja toimeenpano. Lisäksi uuden lainsäädännön laatimiseen voi liittyä merkittäviä epävarmuuksia koskien lopullista muotoa ja/tai sen tulkintoja. Yhtiö noudattaa riskienhallintaa koskevia yhteisiä periaatteita, minkä lisäksi se on varannut voimavaroja tehokkaiden menetelmien kehittämiseen ja henkilökunnan koulutukseen sekä kiinnittänyt erityistä huomiota niin sanottujen valvontayksiköiden toimintaan. Tästä huolimatta ei voi olla täydellistä varmuutta siitä, että nämä toimenpiteet olisivat riittäviä operatiivisten riskien hallinnassa. Vaikka Yhtiö seuraa ja arvioi lainsäädännön ja viranomaismääräysten muutoksia, on mahdotonta ennustaa kattavasti näiden tekijöiden vaikutuksia. Yhtiön toimintaan suoraan vaikuttavien määräysten lisäksi muutokset lainsäädännössä, muussa sääntelyssä ja viranomaisten toimenpiteet voivat vaikuttaa Yhtiön asiakkaiden tai päämiesten liiketoimintaan tai liiketoiminnan edellytyksiin.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiö voi epäonnistua asiakkaan tuntemiseen sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjuntaan liittyvien menettelyjen noudattamisessa

Yhtiön liiketoimintaan liittyvät olennaisena osana asiakkaan tunteminen, mahdollisten epäilyttävien liiketoimien tunnistaminen sekä muiden kiellettyjen liiketoimien, kuten erilaisten pakotteiden kohteena olevien tahojen kanssa tehtävien liiketoimien välttäminen sekä rahanpesun ja terrorismin torjuntaa koskevan lainsäädännön noudattaminen. Vaikka Yhtiö selvittää asiakkaan tiedot ja seuraa tämän liiketoimintaa, on mahdollista, että Yhtiö ei tunnista epäilyttäviä tai kiellettyjä liiketoimia lainkaan tai oikea-aikaisesti, minkä lisäksi on myös mahdollista, että asiakkaat antavat itsestään tai liiketoimistaan väärää tai puutteellisia tietoja.

Virheet asiakkaan tuntemisessa ja myös muiden edellä mainittujen asioiden noudattamatta jättäminen voivat aiheuttaa Yhtiölle suoria menetyksiä seuraamusten ja korvausvelvollisuuden muodossa ja epäsuoria menetyksiä maineriskin muodossa. Nämä seikat voivat toteutuessaan voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan, Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Oikeudenkäynnit tai oikeusvaateet voivat vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan tai aiheuttaa odottamattomia kustannuksia

Yhtiö voi joutua osapuoleksi tai kohteeksi oikeudenkäynneissä taikka välimies-, hallinto-, viranomais- tai muissa vastaavissa menettelyissä. Edellä mainitut prosessit ja menettelyt tai niiden uhka voivat aiheuttaa kustannuksia ja vastuita, vaatia Yhtiön johdon aikaa, aiheuttaa Yhtiön liiketoimintaan vaikuttavaa epätietoisuutta sekä myös muulla tavalla vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan. Edellä mainitut riskit voivat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan, Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiön vakuutusturva ei välttämättä kata kaikkia Yhtiön liiketoimintaan liittyviä riskejä

Yhtiö on vakuuttanut liiketoimintansa tavanomaisilla omaisuus-, keskeytys- ja vastuuvakuutuksilla. Yhtiön johdon käsityksen mukaan Yhtiön vakuutusturva on riittävä ja vastaa alan normaalia käytäntöä. On kuitenkin mahdollista, että nämä vakuutukset eivät kata riittävästi kaikkia riskejä ja onnettomuuksia tai ole muutoin riittävän kattavia kaikissa tilanteissa. Yhtiön tarjoamiin palveluihin liittyy riski vaatimuksista koskien sen työntekijöiden virheitä tai laiminlyöntejä. Vaikka Yhtiöllä on olemassa vastuuvakuutus, jonka se uskoo olevan riittävä, ei voi kuitenkaan olla varmuutta siitä, etteivät tulevat vaatimukset tai niihin liittyvät oikeudelliset kustannukset ylittäisi vastuuvakuutuksen summaa. Vakuutusyhtiöt voivat lisäksi kokonaan tai osittain evätä Yhtiön korvausvaatimukset tai on mahdollista, että ne eivät viime kädessä pysty täyttämään velvoitteitaan vakuutus sopimuksen edellyttämällä tavalla. Kaikkiin vakuutuskorvauksiin kuuluu omavastuuosuus, ja koska on mahdollista esittää useita vahingonkorvausvaatimuksia, omavastuuosuuksien määrä saattaa olla huomattava. Vaikka Yhtiön vakuutusturva kattaisi välittömät vahingot, välilliset vahingot, kuten liikevaihdon menetys, eivät välttämättä kuulu vakuutusturvan piiriin.

Sellaisten vahinkojen maksaminen, joita vakuutus ei kata, tai vakuutusmaksujen korotus voi aiheuttaa Yhtiölle maksuvelvollisuuksia, joilla voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan

tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

2.3 Taloudelliset riskit

Yhtiö ei välttämättä saa rahoitusta kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan

Yhtiö rahoittaa liiketoimintaansa ja investointejaan operatiivisilla rahavirroilla sekä niin oman pääoman ehtoisella kuin vieraan pääoman ehtoisella rahoituksella. Yhtiön liiketoiminta sekä velanmaksukyvyyn ylläpitäminen edellyttävät riittävää kassavirtaa. Yhtiö ei välttämättä kykene tuottamaan liiketoiminnallaan riittäviä kassavirtoja Yhtiön kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi, Yhtiön rahoituksen varmistamiseksi ja Yhtiön velkojen lyhentämiseksi. Lisäksi ei ole varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy turvaamaan rahoituksen riittävässä määrin ja kilpailukykyisin sopimusehdoin liiketoimintansa ja investointiensä rahoittamiseksi.

Muutokset makrotaloudellisessa ympäristössä tai rahoitusmarkkinoiden yleisessä tilanteessa voivat vaikuttaa negatiivisesti rahoituksen saatavuuteen, hintaan ja muihin ehtoihin. Oman ja vieraan pääomanehtoisen rahoituksen saatavuudessa ja tarjolla olevan rahoituksen ehdoissa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa Yhtiön mahdollisuuksiin investoida sen liiketoiminnan kehittämiseen ja kasvattamiseen tulevaisuudessa.

Mikäli Yhtiö ei saa rahoitusta kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan, saattaa se vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Yhtiön rahoitusliiketoiminta lisää taseen korkoriskiä

Yhtiön toiminnan luonteesta johtuen suuri osa sen tuotoista tulee palkkiotuotoina. Korkoriski muodostuu myönnettyjen luottojen ja tehtyjen sijoitusten sekä varainhankinnan korkotason muutoksista. Riskit saattavat toteutuessaan vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Epäonnistuminen maksuvalmiuden ylläpitämisessä voi vaikuttaa haitallisesti Yhtiöön

Maksuvalmiusriski liittyy Yhtiön jälleenrahoituksen saatavuuden ja/tai hinnan sekä Yhtiön taseessa olevien sijoitusten likviditeetin suhteeseen. Muutokset rahoitusmarkkinoilla ja makrotaloudellisessa ympäristössä voivat vaikuttaa negatiivisesti rahoituksen saatavuuteen, sen hintaan ja muihin ehtoihin. Yhtiössä pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta Yhtiöllä olisi riittävästi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin keskeisin rahoituksen lähde on Konsernin oma pääoma, Yhtiön liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat ja velat luottolaitoksilta sekä operatiivinen kassavirta. Yhtiöllä ja Konsernilla on lisäksi käytettävissään rahoituksen saatavuuden ja joustavuuden turvaamiseksi luottolimiitit. On mahdollista, että Yhtiö epäonnistuu maksuvalmiutensa ylläpitämisessä. Tämä voi vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Muutokset Konserniin sovellettavissa vakavaraisuusvaatimuksissa tai jos Konserni ei jatkossa täytä siihen soveltuvia vakavaraisuussääntelyn vaatimuksia, voivat heikentää Konsernin toimintaedellytyksiä ja johtaa Konsernin uudelleenjärjestelyihin

Konserni toimii säännellyillä ja valvotuilla toimialoilla rahoitus- ja vakuutussektorilla. Finanssikriisin seurauksena luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuussäännökset tiukentuivat. Uusi luottolaitosdirektiivi ja -asetus (CRD4/CRR) julkaistiin 27.6.2013. Uudet säännökset astuivat voimaan 1.1.2014 ja niillä implementoitiin Basel III -standardit EU:ssa vaiheittain vuosina 2014–2019. Muutoksilla pyritään muun muassa parantamaan omien varojen laatua, vähentämään pääomavaateen syklistyyttä ja pankkien velkaantuneisuutta sekä asettamaan määrällisiä rajoitteita likviditeettiriskille.

Konsernin osalta tärkein muutos säännöksissä liittyy vakuutusyhtiösijoitusten käsittelyyn rahoitussektorin raportoinnissa vakavaraisuuslaskennassa. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 ("CRR") artiklat 36 ja 48 sisältävät ohjeet siitä, kuinka muun muassa vakuutusyhtiösijoitukset on

pääsäännön mukaan käsiteltävä rahoitussektorin ydinpääomassa ja riskipainotetuissa erissä. Finanssivalvonta on myöntänyt 23.10.2015 Taaleri Oyj:lle 31.12.2016 asti voimassa olevan poikkeusluvan, jonka perusteella Taalerille muodostuu rahoitussektorin vakavaraisuuslaskentaan liittyen uusi konsolidointiryhmä, johon ei lueta Taaleri Oyj:tä. Finanssivalvonta on 29.11.2016 myöntänyt Taaleri Oyj:lle luvan 1.1.2017 alkaen olla vähentämättä Garantiaan liittyvät omistuksensa sijoituspalveluyrityksen konsolidoidusta ydinpääomasta. Vähentämisen sijaan vakuutusyhtiösijoitukset tulee riskipainottaa CRR 49 artiklan 4. kohdan mukaisesti. Poikkeuslupa on voimassa 1.1.2017 alkaen 31.12.2018 saakka olettaen, että Yhtiö jatkuvasti täyttää poikkeusluvan edellytykset. Poikkeuslupaa ja sen perusteena olevaa sääntelyä on kuvattu tarkemmin Ohjelmaesitteen kohdassa ”Tietoja Yhtiöstä ja Yhtiön liiketoiminnasta – 6.5 Oikeudenkäynnit ja hallinnolliset menettelyt”. Rahoitus- ja vakuutussegmenttejä koskevan sääntelyn vuoksi Yhtiö selvittää poikkeuslupakauden aikana vaihtoehtoja konserni- ja pääomarakenteen kehittämiseksi. Yhtiön arvion mukaan Yhtiö ei tarvitse uutta poikkeuslupaa CRR 49 artiklan mukaisen poikkeusluvan jälkeen.

Jos Konserni ei täytä vakavaraisuussääntelyn vaatimuksia ja esimerkiksi tässä kohdassa mainitun poikkeusluvan edellytyksiä, tämä saattaa vaikuttaa olennaisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Mikäli Yhtiö ei pysty täyttämään rahoitussopimuksiin sisältyviä kovenanttiehtoja, kyseisten kovenanttiehtojen rikkominen voi johtaa myös muiden lainasopimusten eräännyttämiseen

Ei voi olla varmuutta siitä, että Yhtiö pystyy tulevaisuudessa toimimaan siten, että sen rahoitussopimuksiin sisältyviä kovenantti- ja muita ehtoja ei rikottaisi eikä siitä, että Yhtiön rahoittajat suostuvat mahdollisten tulevien sopimusrikkomusten yhteydessä neuvottelemaan rahoituksen ehtoja uudelleen vaatimatta lainojen takaisinmaksua. Ei myöskään ole takeita siitä, että Yhtiö tällaisessa tilanteessa pystyisi järjestämään uutta rahoitusta vastaavilla ehdoilla taloudellisesti järkevään hintaan tai lainkaan. Rahoitussopimusten kovenanttiehtojen rikkominen ja muiden sopimusvelvoitteiden täyttämättä jättäminen voisi siten nostaa rahoituksen kustannuksia merkittävästi ja jopa vaarantaa Yhtiön rahoituksen jatkumisen. Kovenanttiehtojen rikkomisella voisi olla negatiivinen vaikutus Yhtiön maineeseen tai Yhtiön muiden lainasopimusten eräännyttämiseen. Mikäli uutta rahoitusta ei pystytä järjestämään lainkaan, voivat Yhtiön mahdollisuudet jatkaa liiketoimintaa heikentyä ja Yhtiön toiminnan jatkuvuus voi vaarantua.

Edellä mainitut riskit saattavat vaikuttaa olennaisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Liikearvon arvonalentumisella ja Garantian vakuutustapahtumilla voi olla haitallinen vaikutus Konsernille

Konsernin liikearvo 31.12.2015 oli 0,6 miljoonaa euroa, joka muodostui suurimmalta osin Konsernin sisäisiä rakennemuutoksista. Garantian hankkimiseksi tehdystä yrityskaupasta syntyi Yhtiölle EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, ”IFRS”) -laadintaperiaatteiden mukaisesti negatiivista liikearvoa, joka tuloutettiin välittömästi tilikauden 2015 tulokseen. Negatiivinen liikearvo syntyi vastaanotettujen nettovarojen käyvistä arvosta verrattuna maksettuihin kauppahintoihin.

Liikearvot ja arvioidut vakuutustapahtumat Garantian hankinnan yhteydessä perustuvat Yhtiön johdon arvioihin. Jos nämä arviot eivät toteudu, on mahdollista, että Garantian maksamat korvauskulut ylittävät tehdyt arviot ja negatiivisen liikearvon tuloutus osoittautuu liian suureksi, millä saattaa olla olennainen haitallinen vaikutus liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

Tulevat tilinpäätösstandardien muutokset altistavat Yhtiön tilinpäätöksen muutoksiin liittyville riskeille

Konserni laatii tilinpäätöksensä paikallisten vaatimusten ja IFRS-standardien mukaisesti. Tulevilla muutoksilla sovellettavissa tilinpäätösstandardeissa saattaa olla haitallinen vaikutus Konsernin raportoituihin taloudellisiin tietoihin. Seuraavilla IFRS-muutoksilla oletetaan olevan joitakin vaikutuksia Konsernin tilinpäätökseen:

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit käsittelee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, arvostamista ja kirjaamista, joka tulee sovellettavaksi 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS 9 tuo muutoksia rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin sekä suojauslaskentaan. Näistä luokittelu ja arvostaminen sekä arvonalentumiset koskevat Konsernia. Konserni ei sovelle suojauslaskentaa.

IFRS 15:ssä Myyntituotot asiakassopimuksista käsitellään tulouttamista sekä määritetään periaatteet, joiden mukaan tilinpäätöksessä esitetään käyttäjien kannalta hyödyllistä tietoa asiakassopimuksiin perustuvien myyntituottojen luonteesta, määrästä ja epävarmuudesta sekä myyntituottoihin liittyvistä rahavirroista. Myyntituotto kirjataan, kun asiakas saa määräysvallan tavarahan tai palveluun ja näin pystyy ohjaamaan sen käyttöä ja saamaan siitä koituvan hyödyn. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Konsernissa ollaan arvioimassa IFRS 15:n vaikutusta.

Yllämainitut tekijät tai muu epäonnistuminen riskienhallinnassa saattavat vaikuttaa olennaisen haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja/tai taloudelliseen asemaan sekä Yhtiön kykyyn vastata Lainoihin liittyvistä velvoitteistaan ja/tai lainaosuuksien arvoon.

2.4 Lainoihin liittyvät riskitekijät

Taaleri voi menettää maksukykynsä (Liikkeeseenlaskijariski)

Taaleri Oyj on julkinen osakeyhtiö. Osakeyhtiö vastaa sitoumuksistaan omalla varallisuudellaan, eivätkä osakkeenomistajat näin ollen ole henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön veloista. Lainojen liikkeeseenlaskijana vain Taaleri Oyj vastaa niiden koron tai muun tuoton sekä pääoman maksamisesta.

Liikkeeseenlaskijariski on sijoittajan kannalta riski tappiosta, joka syntyy sen seurauksena, että joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi tai ei noudata velkakirjan ehtoja. Yhtiö ei aseta Ohjelmaesitteen alla liikkeeseenlaskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli Taaleri laina-aikana julistettaisiin maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin Yhtiön muilla vakuudettomilla sitoumuksilla, ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan ja/tai Ohjelmaesitteen alla liikkeeseenlaskettuun Lainaan liittyvä tuotto jää saamatta. Sijoittajan tuleekin sijoituspäätöstä tehdessään kiinnittää huomiota Liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja luottokelpoisuuteen.

Laina ei välttämättä sovellu sijoituskohteeksi kaikille sijoittajille

Laina ei välttämättä sovellu sijoituskohteeksi kaikille sijoittajille. Jokaisen sijoittajan tulee määrittää Lainan sopivuus sijoituskohteeksi omien olosuhteidensa mukaisesti. Jokaisella sijoittajalla tulisi erityisesti olla:

- (a) riittävät tiedot ja kokemus tehdäkseen realistisen arvion Lainasta, Lainaan sijoittamiseen liittyvistä mahdollisuuksista ja riskeistä, sekä tässä Esitteessä olevista ja siinä viitatuista tiedoista;
- (b) mahdollisuus käyttää asianmukaisia analyyttisiä työkaluja tehdäkseen, oma taloudellinen tilanne huomioiden, arvion sijoituspäätöksestä Lainaan sekä Lainan vaikutuksista sijoitusportfolioonsa kokonaisuutena;
- (c) riittävät taloudelliset varat ja riittävä likviditeetti kantaakseen Lainaan sijoittamiseen liittyvät riskit;
- (d) käsitys Lainan ehdoista; ja
- (e) kyky arvioida, joko yksin tai taloudellisen neuvonantajan avustuksella, erilaisia mahdollisia skenarioita liittyen taloudellisiin tekijöihin, korkotasoon sekä muihin tekijöihin, joilla saattaa olla vaikutuksia sijoitukseen ja sijoittajan riskinkantokykyyn.

Lainan markkina-arvo tai tuotto voi vaihdella markkinakorkojen muutosten johdosta

Arvopapereiden toteutunut arvonkehitys ei ole tae tulevaisuuden tuotosta. Sijoittaja vastaa yksin sijoituspäätöksensä taloudellisista seuraamuksista. Kiinteäkorkoiseen Lainaan sijoittamisessa on riskinä, että myöhemmät markkinakorkojen muutokset saattavat alentaa lainan markkina-arvoa.

Vaihtuvakorkoisessa Lainassa korkotaso voi vaihdella Joukkovelkakirjalainan sijoitusaikana. Jos vaihtuva korko ei kehity toivotusti sijoittaja voi jäädä ilman tuottoa tai tuotto voi jäädä odotettua pienemmäksi. Lisäksi vaihtuvan koron taso tietynä päivänä ei välttämättä kuvasta Lainan tuoton toteutunutta tai tulevaa kehitystä.

Jos Laina on merkitty ylikurssiin, sijoittaja voi menettää osan merkintähinnasta, vaikka lainaehtojen mukainen takaisin maksettava määrä on Lainan nimellisarvo.

Lainaosuudet eivät ole olleet kaupankäynnin kohteena aiemmin

Taaleri voi hakea yhtä tai useampaa Laina kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:n ("**Nasdaq Helsinki**") ylläpitämälle pörssilistalle. Ei ole varmuutta siitä, että Lainalle syntyy aktiiviset markkinat, ja mikäli sellaiset markkinat syntyisivät, Järjestäjä ei ole velvollinen ylläpitämään sellaisia markkinoita. Jälkimarkkinoiden puuttuessa Lainoja saattaa olla vaikeaa myydä tyydyttävään markkinahintaan ja sijoittajan tulee olla tietoinen, että hänelle voi koitua myyntitappiota, mikäli Lainoja myydään ennen lunastuspäivää. Vaikka Laina olisi listattu Nasdaq Helsingin ylläpitämälle pörssilistalle, Lainalla ei välttämättä aina käydä kauppaa. Siten lainaosuuden haltijalle voi olla vaikeaa ja kallista myydä Lainoja lyhyen aikavälin sisällä ja lainaosuuden haltijan voi olla vaikeaa saada myynnistä hintaa, joka vastaa likvideillä jälkimarkkinoilla myytävistä arvopaperista saatavaa hintaa. Lainan likviditeetin ja markkinahinnan voidaan odottaa vaihtelevan markkina- ja taloudellisten olosuhteiden, Liikkeeseenlaskijan taloudellisen aseman ja tulevaisuudennäkymien sekä muiden arvopaperien markkinahintaan vaikuttavien tekijöiden muuttuessa. Tällaiset vaihtelut saattavat merkittävästi vaikuttaa Lainan likviditeettiin ja markkinahintaan, ja Lainalla saatetaan käydä kauppaa lainaosuuden haltijoiden maksamaa hintaa alempana hintaan.

Lainaosuuden haltijat ovat riippuvaisia selvitysjärjestelmästä Lainoihin liittyvien suoritusten saamisessa

EFi:n arvo-osuuksina liikkeeseen laskettavat Lainat ovat paperittomia. Lainojen kaupankäyntiin liittyvä selvitys tapahtuu EFi:n Infinity- tai OM-järjestelmässä. Sijoittajat ovat siirtojen, maksujen ja Liikkeeseenlaskijan kanssa tapahtuvan tietojenvaihdon osalta riippuvaisia menettelytavoista, joita EFi tai tapauksesta riippuen Euroclear, Clearstream tai muu lainoja selvittelevä selvittelykeskus noudattavat.

Joukkovelkakirjaohjelman alla EFi:n arvo-osuuksina liikkeeseen laskettavista Lainoista ovat todisteena vain EFi:n tai sen tilinhoitajayhteisön antamat tilioitteet eikä niistä anneta velkakirjoja tai muita omistusta osoittavia asiakirjoja. Lainaosuuksien omistusoikeus ja niiden muutokset ilmenevät vain EFi:n ja sen tilinhoitajayhteisöjen ylläpitämän arvo-osuusjärjestelmän rekistereistä.

Lainoilla ei ole takausta eikä vakuutta

Yhtiön liikkeeseenlaskemille Lainoille ei aseteta vakuutta ja niillä on Yhtiön maksukyvyttömyystilanteessa sama etuoikeus kuin Yhtiön muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.

Laina on ainoastaan Liikkeeseenlaskijan sitoumus, eikä sitä takaa kukaan muu henkilö tai yhteisö. Kukaan muu kuin Liikkeeseenlaskija ei ole minkäänlaisessa vastuussa mistään Liikkeeseenlaskijan mahdollisesta laiminlyönnistä maksaa mikä tahansa erääntynyt Lainaan perustuva määrä.

Näin ollen, mikäli Liikkeeseenlaskijan taloudellinen asema huononisi, lainaosuuden haltijat saattaisivat kärsiä suoria ja merkittävän haitallisia seurauksia, mukaan lukien koronmaksun keskeytyminen. Mikäli Liikkeeseenlaskija joutuisi esimerkiksi konkurssiin tai yrityssaneeraukseen (joko vapaaehtoisesti tai vastoin tahtoaan), lainaosuuden haltijat saattaisivat menettää koko sijoituksensa sekä sille kertyneen maksamattoman koron.

Yhtiö voi ryhtyä liiketoiminnassaan toimenpiteisiin, jotka lisäävät lainaosuuden haltijoiden riskiä esimerkiksi Yhtiön lisävelkaantumisen kautta

Yhtiö voi liiketoiminnassaan ryhtyä toimenpiteisiin, esimerkiksi erilaisiin yritysrajatietoihin, jotka lisäävät lainaosuuden haltijoiden riskiä siitä, että Yhtiö ei voi täyttää Lainoista johtuvia velvollisuuksiaan. Yhtiöllä on mahdollisuus tulevaisuudessa lisävelkaantua. Vaikka Lainan Ehdot (kohta 12.1 (*Vakuudenantorajoite*), kohta 12.2 (*Takauksenantorajoite*) ja kohta 12.3 (*Velanottorajoite*)) ja rajoittavat Liikkeeseenlaskijan velkaantumista, näitä rajoituksia koskevat lukuisat merkittävät varaukset ja poikkeukset ja lisävelka, joka hankitaan näiden rajoitteiden mukaisesti, voi olla määrältään huomattava ja vakuudellinen. Lisävelkaantuminen, joka tapahtuu Lainan Ehtojen mukaisesti, voi vähentää määrää, jonka lainaosuuden haltijat saavat perittyä Liikkeeseenlaskijan selvitys- tai maksukyvyttömyysmenettelyssä.

Lainoihin voidaan tehdä muutoksia lainaosuuden haltijoiden enemmistöpäätöksellä

Yleiset lainaehdot sisältävät määräyksiä lainaosuuden haltijoiden kokouksesta, joka voidaan kutsua koolle käsittelemään heidän etuihinsa vaikuttavia asioita. Kyseisten määräysten mukaisilla enemmistöillä voidaan tehdä kaikkia lainaosuuden haltijoita sitovia päätöksiä riippumatta siitä, oliko lainaosuuden haltija läsnä kokouksessa, osallistuiko hän siellä pidettyyn äänestykseen tai äänestikö hän enemmistöpäätöstä vastaan.

Lainan ja sen tuoton verotuskohtelussa laina-aikana tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa sijoittajan saamaan nettotuottoon.

Lainaosuuden haltija ei välttämättä saa Lainaan perustuvia suorituksia täysimääräisesti tai lainkaan Konserniin kohdistuvassa kriisinratkaisumenettelyssä

Mikäli Yhtiö ajautuu vakaviin taloudellisiin vaikeuksiin, Rahoitusvakausvirasto tai muu toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen voi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014, muutoksineen) mukaisesti laissa säädettyjen edellytysten täytyessä asettaa Yhtiön selvitystilaan tai kriisinhallintaan. Yhtiöön voidaan kriisinratkaisussa soveltaa laissa määritellyjä kriisinratkaisukeinoja, joita ovat muun muassa velkojen nimellisarvon alentaminen ja velkojen muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi, taikka yhtiön varojen ja velkojen edelleen luovuttaminen, ja yhtiön toiminnan lopettaminen laissa tarkoitetun liiketoiminnan luovutuksen, väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön kautta. Kriisinratkaisuviranomainen voi myös määrääjäksi keskeyttää sijoituspalveluyrityksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpanon. Lainoihin liittyy riski siitä, että Yhtiön vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinratkaisumenettelyssä lainaosuudenhaltijat voivat menettää Lainoihin tekemänsä sijoituksen kokonaan tai merkittävässä määrin.

Lainoilla ja Yhtiöllä ei ole luottoluokitusta

Joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseenlaskettavilla Lainoilla ei ole minkään luottoluokituslaitoksen luottoluokitusta. Myöskään Yhtiöllä ei ole luottoluokitusta.

Laina ei tuota äänioikeutta Yhtiön yhtiökokouksissa

Laina ei tuota äänioikeutta Liikkeeseenlaskijan yhtiökokouksissa. Näin ollen lainaosuuden haltijat eivät voi Liikkeeseenlaskijan yhtiökokouksessa vaikuttaa mihinkään Liikkeeseenlaskijan päätöksiin lunastaa Laina tai mihinkään Liikkeeseenlaskijan osakkeenomistajien päätöksiin, jotka koskevat esimerkiksi Liikkeeseenlaskijan pääomarakennetta.

Liikkeeseenlaskija pidättää oikeuden perua Lainojen liikkeeseenlaskun kokonaan tai osittain tietyissä olosuhteissa

Liikkeeseenlaskija pidättää oikeuden perua Lainojen liikkeeseenlaskun kokonaan tai osittain tietyissä olosuhteissa, esimerkiksi jos merkitty määrä ei saavuta tiettyä tasoa. Liikkeeseenlaskija pidättää myös oikeuden yksinomaisessa harkinnastaan perua Liikkeeseenlaskun sellaisten taloudellisten tai poliittisten tapahtumien sattuessa, jotka saattavat vaarantaa Lainan onnistuneen liikkeeseenlaskun. Jos lainaosuuden merkin-täsumma on maksettu ennen Lainan liikkeeseenlaskun perumista, palautetaan merkintäsumma merkitsijälle eikä palautettavalle summalle makseta korkoa.

Lainaosuuden haltijalle ei makseta mahdollista ylikurssia takaisin (ylikurssiriski)

Mikäli Laina merkitään tai maksetaan ylikurssiin (liikkeeseenlaskuhinta yli 100 prosenttia), tarkoittaa tämä sitä, että sijoittaja maksaa lainan nimellisarvoa suuremman rahasumman. Lainaosuudelle maksettava korko lasketaan lainan nimellisarvolle ja myös takaisinmaksettava määrä on lainan nimellisarvo. Ylikurssiin Lainan merkinneen lainaosuuden haltijan tuotto sijoitetulle pääomalle on Lainakohtaisissa ehdoissa määritettyä tuottoa pienempi ja maksettua ylikurssia ei lisätä takaisinmaksettavaan nimellisarvoon. Ylikurssiriskin suuruus riippuu maksetun ylikurssin määrästä.

Lainaosuuden haltijoiden oikeudet ovat riippuvaisia Agentin toimenpiteistä ja taloudellisesta asemasta ja lainaosuuden haltijoiden oikeutta ryhtyä toimenpiteisiin Liikkeeseenlaskijaa vastaan on rajoitettu

Merkitsemällä Laina tai ostamalla sitä jälkimarkkinoilta jokainen lainaosuuden haltija nimittää Agentin toimimaan puolestaan ja suorittamaan eräitä hallinnollisia tehtäviä Lainaan liittyen. Agentilla on muun muassa oikeus edustaa lainaosuuden haltijoita kaikissa tuomioistuini- ja hallinnollisissa menettelyissä Lainaan liittyen. Agentin velvollisuudet lainaosuuden haltijoiden edustajana määräytyvät Lainan Ehtojen ja Agenttisopimuksen perusteella, eikä Agentin tehtävien hoitoa koske mikään erityinen laki tai suomalainen oikeuskäytäntö. Jos Agentti ei suorita tehtäviään ja velvollisuuksia asianmukaisesti tai lainkaan, tällä voi olla kielteinen vaikutus lainaosuuden haltijoiden oikeuksien toteutumiseen.

Lainaosuuden haltijoiden oikeutta ryhtyä toimenpiteeseen Liikkeeseenlaskijaa vastaan on rajoitettu yleisissä ehdoissa kuvattuihin tilanteisiin. Ensisijainen oikeus toimia on Agentilla. Lainaosuuden haltijoilla ei pääsääntöisesti ole oikeutta ryhtyä minkäänlaisiin toimenpiteisiin Liikkeeseenlaskijaa vastaan periäkseen lainaosuut-taan tai käynnistääkseen Liikkeeseenlaskijaa koskevan yrityssaneerauksen, konkurssin tai muun maksuky-vyttömyysmenettelyn sen johdosta, että Liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut Lainan Ehtoja.

Lainaosuuden haltijoilla on rajoitettu oikeus korvata Agentti seuraajalla ja tietyissä tilanteissa Liikkeeseenlas-kijalla on oikeus tai velvollisuus korvata Agentti seuraajalla. Yleisesti ottaen seuraajalla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin väistävällä Agentilla. Seuraajan tulee olla itsenäinen rahoituslaitos tai muu hyvämaineinen yhtiö, joka toimii säännöllisesti velkaemissioiden mukaisena agenttina. Yllä mainitut edellytykset täyttävää seuraajaa voi olla vaikea saada kaupallisesti hyväksyttävillä ehdoilla tai lainkaan.

Oikeudelliset seikat saattavat rajoittaa tiettyjä sijoituksia

Tiettyjen sijoittajien sijoitustoiminta saattaa olla säänneltyä sijoittamiseen liittyvällä lainsäädännöllä ja sään-nöksillä tai viranomaissääntelyllä. Jokaisen mahdollisen sijoittajan tulee konsultoida oikeudellista neuvonan-tajaansa selvittääkseen, onko, ja jos on niin missä laajuudessa, (i) Laina katsottavissa oikeudellisesti sijoitukseksi, (ii) Laina käyttävissä vakuutena ja (iii) olemassa muita rajoituksia koskien Lainan merkintää, hankkimista tai panttaamista. Finanssilaitosten tulisi konsultoida omia oikeudellisia neuvonantajiaan tai val-vonta- tai muita viranomaistahoja selvittääkseen Lainan asianmukainen kohtelu soveltuvien riskipääomaa koskevien tai vastaavien sääntöjen ja säännösten mukaisesti.

Joukkovelkakirjalainan ennaikainen takaisinmaksu

Mikäli sovellettavissa Lainakohtaisissa ehdoissa on määritelty Liikkeeseenlaskijalle oikeus päättää vapaa-ehdoista ennaikaisesta takaisinmaksusta, Liikkeeseenlaskijalla on yksinomainen oikeus sovellettavissa Lainakohtaisissa ehdoissa määritettynä ajankohtana tai milloin tahansa kyseisen ajankohdan jälkeen, annet-tuaan ilmoituksen Lainan haltijoille vähintään 15 pankkipäivää aikaisemmin, käyttää oikeuttaan Lainan va-paaehtoiseen ennaikaiseen takaisinmaksuun kokonaisuudessaan (mutta ei vain osittain) maksamalla Lainan takaisin siihen asti kertyneine korkoineen. Ei ole varmuutta siitä, että sijoittajat kykenevät sijoittamaan ennaikaisesti palautettua pääomaa yhtä korkealla tuotolla kuin mitä sijoittajalle olisi Lainasta alun perin pitänyt kertyä. On lisäksi mahdollista, että vain osa Lainoista sisältää mahdollisuuden Lainan vapaaehtoi-seen ennaikaiseen takaisinmaksuun. Mikäli mahdollisuus vapaaehtoiseen ennaikaisen takaisinmaksun sisältyy useampaan kuin yhteen Lainaan, vapaaehtoisen ennaikaisen takaisinmaksun ehdot saattavat vaihdella sen suhteen, milloin Liikkeeseenlaskija voi suorittaa takaisinmaksun. Liikkeeseenlaskija voi myös käyttää oikeuttaan vapaaehtoiseen ennaikaiseen takaisinmaksuun vain yksittäisen Lainan osalta.

Yleisistä lainaehdoista ilmenevällä tavalla Agentti ja/tai Lainan haltijat voivat vaatia irtisanomisperusteiden täytyessä tai omistajanvaihdoksen johdosta, että Laina erääntyy takaisin maksettavaksi. Tällaisella ennenai-kaisella takaisinmaksulla saattaa olla olennainen haitallinen vaikutus Taalerin kykyyn täyttää Lainasta johtu-vat velvoitteensa niitä lainaosuuden haltijoita kohtaan, jotka päättävät olla käyttämättä oikeuttaan vaatia Lai-nan ennaikaista takaisinmaksua, sekä Lainan markkinahintaan ja -arvoon. Yhtiön suorittama Lainan en-ennaikainen takaisinmaksu saattaa aiheuttaa taloudellisia tappioita esimerkiksi niille sijoittajille, jotka ovat valmistautuneet pitämään Lainaan sijoittamansa pääoman sijoitettuna Lainaan sen eräpäivään asti.

Lakimuutoksista tai käytäntöjen muuttumisesta ei ole varmuutta

Lainaan sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä. Suomen lainsäädäntö (mukaan lukien verolainsäädäntö) ja Lainaa koskevat säännökset saattavat muuttua laina-ajan kuluessa, jonka lisäksi uusia oikeudellisia ratkaisuja saatetaan antaa tai uusia hallinnollisia menettelyjä saatetaan toteuttaa. Tällaisten mahdollisten Ohjelmaesitteen päivämäärän jälkeen annettujen laki- tai säädösmuutosten taikka uusien oikeudellisten ratkaisujen tai hallinnollisten menettelyjen vaikutuksista ei ole varmuutta.

Oikeus saada maksu Lainan perusteella saattaa vanhentua

Mikäli Lainaan liittyviä maksuja ei ole vaadittu kolmen (3) vuoden kuluessa asianmukaisesta maksupäivästä, oikeus kyseiseen maksuun vanhentuu ja mitätöityy. Vanhentumisesta saattaa aiheutua taloudellisia menetyksiä lainaosuuden haltijoille, jotka eivät ole vaatineet maksua saatavilleen kolmen (3) vuoden vanhentumisajan puitteissa.

Minkä tahansa yllä mainitun riskin toteutumisella voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Taalerin kykyyn täyttää Lainaan liittyvät velvollisuutensa tai lainaosuuden haltijoiden oikeuteen saada maksuja Lainan alla.

3 ESITETTÄ KOSKEVIA TIETOJA

3.1 Esitteestä vastuulliset tahot

Esitteestä vastuulliset tahot

Taaleri Oyj

Yritys- ja yhteisötunnus: 2234823-5

Osoite: Kluuvikatu 3, 00100 Helsinki

Kotipaikka: Helsinki

3.2 Vakuutus Esitteessä annetuista tiedoista

Yhtiö vastaa tähän Ohjelmaesitteeseen sisältyvistä tiedoista. Yhtiö vakuuttaa varmistaneensa riittävän huolellisesti, että sen parhaan ymmärryksen mukaan Ohjelmaesitteen tiedot vastaavat tosiseikkoja eikä tiedoista ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

3.3 Yhtiön hallitus, tilintarkastajat ja neuvonantajat

Yhtiön hallituksen jäsenet

<u>Nimi</u>	<u>Asema</u>
Peter Fagnäs	Puheenjohtaja
Juha Laaksonen	Varapuheenjohtaja
Pertti Laine	Jäsen
Vesa Puttonen	Jäsen
Esa Kiiskinen	Jäsen
Hanna Maria Sievinen	Jäsen

Yhtiön tilintarkastaja

Ernst & Young Oy

Yritys- ja yhteisötunnus: 2204039-6

Osoite: Alvar Aallon katu 5 C, 00100 Helsinki

Päävastuullinen tilintarkastaja: KHT Ulla Nykky

Yhtiön oikeudellinen neuvonantaja Ohjelmaesitteen osalta

Asianajotoimisto Borenus Oy

Yritys- ja yhteisötunnus: 0103460-8

Osoite: Eteläesplanadi 2, 00130 Helsinki

3.4 Esitteen täydentäminen ja oikeus perua merkintä

Yhtiö korjaa tai täydentää Ohjelmaesitettä, jos siinä havaitaan virheitä tai puutteita tai jos olennaista uutta tietoa saadaan Ohjelmaesitteen hyväksymisen jälkeen, mutta kuitenkin ennen tarjouksen voimassaoloajan päättymistä tai, jos haetaan Lainan ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, ennen kuin Laina on otettu kaupankäynnin kohteeksi, jos virheellä, puutteella tai tiedolla voi olla olennainen merkitys sijoittajalle. Korjattu tai täydennetty Ohjelmaesite sekä kaikki korjaukseen tai täydennykseen liittyvät asiakirjat samoin kuin mahdolliseen merkinnän peruuttamiseen liittyvät asiakirjat ovat saatavilla merkintäpaikoissa ja osoitteessa <http://www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat>. Korjaus tai täydennys julkaistaan, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt sen.

Sijoittajat, jotka ovat sitoutuneet merkitsemään tai ostamaan arvopapereita ennen Ohjelmaesitteen korjauksen tai täydennyksen julkaisemista, ovat oikeutettuja peruuttamaan päätöksensä kahden pankkipäivän kuluessa korjauksen tai täydennyksen julkaisemisesta. Peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi se, että yllä mainittu virhe, puute tai olennainen uusi tieto on havaittu ennen kuin arvopaperit on toimitettu sijoittajille. Päätöksen peruuttamisoikeudesta tiedotetaan korjauksen tai täydennyksen yhteydessä.

3.5 Päätös joukkovelkakirjalainaohjelman perustamisesta

Taalerin hallitus on 20.9.2016 päättänyt perustaa tämän 70 000 000 euron määräisen joukkovelkakirjaohjelman. Tämän joukkovelkakirjaohjelman puitteissa tapahtuvien Lainojen liikkeeseenlaskuista päättää Yhtiön hallitus tai muu taho Yhtiön hallituksen myöntämän valtuutuksen nojalla.

3.6 Syyt joukkovelkakirjalainaohjelman perustamiselle ja tuottojen käyttö

Ohjelmaesitteen alla liikkeeseenlaskettavat Lainat ovat osa Yhtiön varainhankintaa ja Yhtiö käyttää varat olemassa olevien lainojen jälleenrahoittamiseen, orgaaniseen ja epäorgaaniseen yritystoiminnan kasvattamiseen sekä yleisiin yritystoimintaan liittyviin tarkoituksiin.

3.7 Tulevaisuutta koskevat lausumat

Ohjelmaesitteessä esitetään tulevaisuutta koskevia lausumia, jotka perustuvat muun muassa Yhtiön johdon nykyisiin näkemyksiin ja odotuksiin Yhtiön tuloksesta, taloudellisesta asemasta, liiketoimintastrategiasta sekä tulevaa toimintaa ja päämääriä koskevista suunnitelmista ja tavoitteista. Tällaisia lausumia on esitetty Ohjelmaesitteen jaksoissa *"Tiivistelmä"*, *"Riskitekijät"*, *"Tietoa Yhtiöstä ja Yhtiön liiketoiminnasta"*, *"Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema"* sekä muualla Ohjelmaesitteessä.

Tulevaisuutta koskevat lausumat liittyvät sekä Yhtiöön, kuten eräät Yhtiön itselleen asettamat taloudelliset tavoitteet, että niihin sektoreihin ja toimialoihin, joilla se toimii. Lausumat, joissa käytetään ilmauksia "pyrkii", "ennakoida", "olettaa", "uskoa", "tulla", "jatkua", "voida", "arvioida", "odottaa", "aikoa", "saattaa", "suunnitella", "ennustaa", "tavoitella", "tähdätä", "tahtoa", tai muita vastaavia ilmaisuja ilmentävät tulevaisuutta koskevia lausumia.

Kaikkiin tulevaisuutta koskeviin lausumiin liittyy riskejä ja epävarmuutta, joiden seurauksena Yhtiön toteutuva tulos, toiminnan taso, saavutukset, sen toimialan tulokset tai sen kyky vastata Lainoista johtuvista velvoitteistaan voivat poiketa huomattavasti tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetyistä. Tällaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä on kuvattu muun muassa kohdassa *"Riskitekijät"*, joka tulee lukea yhdessä muiden tämän Ohjelmaesitteen sisältämien varoittavien lausumien kanssa. Lisäksi vaikka Yhtiön liiketoiminnan tulos, taloudellinen tilanne ja maksuvalmius sekä kehitys niillä toimialoilla, joilla Yhtiö toimii, ovat eräiltä osin olleet yhdenmukaiset tämän Ohjelmaesitteen tulevaisuutta koskevien lausumien kanssa, kyseiset tulokset, tilanteet tai kehitys eivät välttämättä anna viitteitä tulevien kausien tuloksista, tilanteista tai kehityksestä.

Kaikki Ohjelmaesitteessä olevat tulevaisuutta koskevat lausumat kuvastavat Yhtiön johdon nykyisiä näkemyksiä tulevasta tapahtumista, ja niihin liittyy Ohjelmaesitteessä mainittuja ja muita riskejä, epävarmuustekijöitä ja oletuksia, jotka koskevat Yhtiön liiketoimintaa, liiketoiminnan tulosta, kasvustrategiaa ja maksuvalmiutta. Nämä tulevaisuutta koskevat lausumat koskevat ainoastaan tilannetta Ohjelmaesitteen päivämääränä ja Yhtiön toteutuva liiketoiminta, liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja maksuvalmius voivat poiketa olennaisesti siitä, mitä on kuvattu tulevaisuutta koskevissa lausumissa. Ellei sovellettavien säännösten (mukaan lukien arvopaperimarkkinalaki) asettamista velvollisuuksista muuta johdu, Yhtiö ei tule päivittämään tai arvioimaan Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tulevaisuutta koskevia lausumia uusien tietojen, tulevaisuuden tapahtumien tai muiden seikkojen perusteella. Tässä kappaleessa esitetyt huomiot koskevat kaikkia Yhtiön tai Yhtiön puolesta toimiviin henkilöihin liittyviä kirjallisia ja suullisia tulevaisuutta koskevia lausumia kokonaisuudessaan. Sijoitusta harkitsevien sijoittajien tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä ottaa erityisesti huomioon Ohjelmaesitteessä mainitut tekijät, joiden johdosta Yhtiön toteutuva liiketoiminta, liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja maksuvalmius voivat poiketa ennakoidusta.

3.8 Muita tietoja

Ulkopuolisista lähteistä peräisin olevat tiedot

Mikäli Ohjelmaesitteen sisältämä tieto on peräisin ulkopuolisesta lähteestä, kyseinen lähde on yksilöity. Ohjelmaesitteeseen sisältyvät ulkopuolisista lähteistä tuotetut tiedot on toistettu Ohjelmaesitteessä asianmukaisesti ja, sikäli kuin Yhtiö on pystynyt kyseisen kolmannen julkistamien tietojen perusteella varmistamaan, tiedoista ei ole jätetty pois seikkoja, jotka tekisivät toistetuista tiedoista harhaanjohtavia tai epätarkkoja.

Mikäli erikseen ei ole toisin mainittu, Ohjelmaesitteessä esitetyt luvut Yhtiön osakkeista, osakepääomasta, osakkeiden lukumäärästä ja niiden tuottamasta äänimäärästä on laskettu Patentti- ja rekisterihallituksen

ylläpitämään kaupparekisteriin tämän Ohjelmaesitteen päivämäärään mennessä Yhtiöstä rekisteröityjen tietojen perusteella.

Tilintarkastetut konsernitilinpäätökset

Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien ("**IFRS**") mukaisesti. Konsernitilinpäätös 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta sisältää IFRS:n mukaisesti laaditut tilintarkastamattomat vertailutiedot 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta. Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu Suomen kirjanpitolain ja -asetuksen ja muiden tilinpäätösten laatimista koskevien säännösten mukaisesti (Finnish Accounting Standards, "**FAS**"). Yhtiön tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta on tilintarkastanut KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, joka on nimennyt KHT Ulla Nykyn Yhtiön päävastuulliseksi tilintarkastajaksi. Yhtiön tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta on tilintarkastanut KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, joka oli nimennyt KHT Tomi Englundin Yhtiön päävastuulliseksi tilintarkastajaksi edellä mainitulla tilikaudella.

Yhtiön IFRS-standardeihin siirtymispäivä oli 1.1.2014. Standardien käyttöönoton yhteydessä Konsernissa on sovellettu seuraavia IFRS 1 -siirtymästandardin sallimia helpotuksia: kertyneet muuntoerot 99 tuhatta euroa on nolattu eikä IFRS 3-standardia ole sovellettu takautuvasti. Lisätietoja IFRS:n ja FAS:n mukaan laadittujen Yhtiön konsernitilinpäätösten välisistä merkittävimmistä eroista on tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytetyn Yhtiön 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta laaditun tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3 sekä kohdassa "*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema – Taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät*".

Ohjelmaesitteen ja Esitteen saatavilla olo

Joukkovelkakirjaohjelman perusteella liikkeeseen laskettavan Lainan esite koostuu Ohjelmaesitteestä ja viitatuista asiakirjoista, mahdollisista esitteen täydennyksistä ja kunkin Lainan osalta Lainakohtaisista ehdoista (yhdessä "**Esite**"). Mainitut asiakirjat ovat saatavilla sähköisenä Yhtiön internetsivustolta <http://www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat> sekä Yhtiön pääkonttorista osoitteessa Kluuvikatu 3, Helsinki normaalin työajan puitteissa.

Esite ja siihen mahdollisesti tehtävät täydennykset, jotka tulevat osaksi tätä Esitettä, julkistetaan Yhtiön edellä mainitulla verkkosivustolla. Muut Yhtiön verkkosivustolla tai millä tahansa muulla sivustolla esitetyt tiedot, pois lukien tähän Esitteeseen viittaamalla sisällytetyt asiakirjat, jotka on mainittu kohdassa "Viittauksin sisällytetyt tiedot", eivät ole osa Esitettä.

Sovellettava laki

Ohjelmaesitteen sekä kulloinkin kyseessä olevan Lainan liikkeeseenlaskuun ja/tai tarjoamiseen sovelletaan Suomen lakia, ja kaikkia edellä mainittuja koskevat mahdolliset riidat ratkaistaan yksinomaan suomalaisissa tuomioistuimissa.

4 TIETOJA OHJELMASTA

Tämä ohjelman yleiskuvaus tulee lukea yhdessä tähän Ohjelmaesitteeseen sisältyvien muiden Ohjelmaa koskevien tietojen kanssa

4.1 Yleisiä tietoja

Liikkeeseenlaskija:	Taaleri Oyj
Agentti:	Nordic Trustee Oy
Lainan järjestäjä(t) ja merkintäpaikat:	Määritellään Lainakohtaisissa ehdoissa
Liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksu- asiamies:	Määritellään Lainakohtaisissa ehdoissa
Ohjelman enimmäismäärä:	70 000 000 euroa. Liikkeeseenlaskija voi korottaa enimmäis- määrää
Lainakohtaiset ehdot:	Kustakin lainasta laaditaan yleisiä lainaehtoja täydentävät Lai- nakohtaiset ehdot
Lainojen muoto:	Lainat lasketaan liikkeeseen arvo-osuusmuotoisina Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusjärjestelmässä
Lainavaluutta:	Euro
Lainojen etuoikeusasema:	Lainoilla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.
Listaus:	Taaleri voi hakea Lainoja kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämälle pörssilistalle.
Laina-aika:	Vähintään yksi vuosi
Korko:	Kiinteä tai vaihtuvaan viitekorkoon sidottu tai nollakuponkinen laina
Takaisinmaksu:	Lainan pääoman nimellisarvo
Sovellettava laki:	Suomen laki
Luottokelpoisuusluokitus:	Taaleri Oyj:llä tai sen velka-arvopapereilla ei ole luottoluokitus- laitoksen antamaa luottokelpoisuusluokitusta

4.2 Yleiset lainaehdot

1. LAINAT JA NIIDEN MUOTO

- 1.1. Ohjelman puitteissa Taaleri Oyj ("**Liikkeeseenlaskija**") ja tytäryhtiöineen "**Konserni**") voi laskea liikkeeseen voimassaolevan lainsäädännön mukaisia joukkovelkakirjalainoja ("**Laina**"). Yksittäisen Lainan ehdot ("**Lainan Ehdot**") muodostuvat näistä yleisistä lainaehtoista ja kyseistä Laina koskevista lainakohtaisista ehdoista ("**Lainakohtaiset Ehdot**").
- 1.2. Kukin Laina lasketaan liikkeeseen vakuudettomana joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.
- 1.3. Lainoja voidaan tarjota institutionaalisten sijoittajien ja/tai vähittäissijoittajien merkittäväksi.

- 1.4. Lainat lasketaan liikkeeseen Euroclear Finland Oy:n (osoite Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki, jäljempänä "Efi") arvo-osuusjärjestelmään liitettyinä arvo-osuuksina arvo-osuusjärjestelmästä ja arvo-osuustileistä annettujen kulloinkin voimassaolevien lakien ja Efi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti.
- 1.5. Lainoja voidaan hakea kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämälle pörssilistalle. Tiedot mahdollisesta listauksesta ja sen ajankohdasta ilmoitetaan Lainakohtaisissa Ehdossa.
- 1.6. Lainan järjestäjä(t) ja Efi:n säännöissä tarkoitettu liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksuasiamies määrittellään Lainakohtaisissa Ehdossa. Laina lasketaan liikkeeseen Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltynä liikkeeseenlaskupäivänä.

2. NIMELLISARVO

Lainaosuusien yksikkökooko ja vähimmäismerkintä määrittellään Lainakohtaisissa Ehdossa.

3. OHJELMAN ENIMMÄISMÄÄRÄ JA LAINAN PÄÄOMA

- 3.1. Kulloinkin liikkeessä olevien Lainojen kuolettamattomien pääomien yhteenlasketun määrän vasta-arvo voi olla enintään seitsemänkymmentä miljoonaa (70.000.000) euroa. Liikkeeseenlaskija voi päättää enimmäismäärän korottamisesta tai alentamisesta.
- 3.2. Yksittäisen Lainan pääoma määrittellään Lainakohtaisissa Ehdossa. Liikkeeseenlaskija voi merkintäaikana päättää kunkin Lainan pääoman korottamisesta tai alentamisesta.
- 3.3. Liikkeeseenlaskija voi ilman lainaosuuden haltijoiden suostumusta korottaa jo liikkeeseenlasketun Lainan pääomaa, jolloin uusien lainaosuuksien liikkeeseenlaskupäivä ja liikkeeseenlaskuhinta voivat poiketa aiemmista.
- 3.4. Lainat numeroidaan vuosittain juoksevasti sen mukaan, milloin Liikkeeseenlasku suoritetaan.

4. LAINA-AIKA JA TAKAISINMAKSU

- 4.1. Laina-aika on vähintään yksi vuosi. Lainan takaisinmaksupäivä(t) määrittellään Lainakohtaisissa Ehdossa.
- 4.2. Lainan takaisinmaksumäärä on sen pääoman nimellismäärä, tai jos takaisinmaksupäiviä on useampi, määritellään kunakin takaisinmaksupäivänä maksettava takaisinmaksuerä Lainakohtaisissa Ehdossa.

5. LAINAN MERKINTÄ

5.1. Merkintätapa ja -hintaa sekä merkintöjen maksu

- 5.1.1. Laina tarjotaan merkittäväksi Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltynä merkintäaikana Lainakohtaisissa Ehdossa määritellyissä merkintäpaikoissa. Liikkeeseenlaskija voi päättää merkintäajan lyhentämisestä tai pidentämisestä.
- 5.1.2. Mikäli olemassa olevan lainan nimellispääomaa korotetaan liikkeeseenlaskupäivän jälkeen, on merkittäessä maksettava merkitylle nimellispääomalle Lainan Ehtojen mukaan kertynyt korko kuluvan korkojakson alkamispäivän ja merkinnän maksupäivän väliseltä ajalta.
- 5.1.3. Lainan järjestäjä(t) vahvistavat hyväksytyt merkinnät sijoittajille merkintäajan päätyttyä sen jälkeen, kun Liikkeeseenlaskija on hyväksynyt Lainan Lainakohtaiset Ehdot. Merkinnät on maksettava merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla, joko merkinnän yhteydessä tai liikkeeseenlaskupäivänä. Lainaosuuksilla ei voi käydä kauppaa ennen merkintöjen vahvistamista.

5.2. Toimenpiteet yli- ja alimerkintätilanteissa

- 5.2.1. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus päättää erikseen toimenpiteistä mahdollisessa yli- ja alimerkintätilanteessa kuten esimerkiksi merkintöjen pienentämisestä. Lainakohtaisissa ehdoissa voidaan määrätä, että Lainan liikkeeseenlasku edellyttää määriteltyä merkintöjen vähimmäismäärää tai muun ehdon täyttymistä.
- 5.2.2. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus muuttaa Lainan määrää merkintäaikana tai keskeyttää Lainan merkintä. Mikäli Lainaa tarjotaan ainoastaan tai pääasiallisesti vähittäissijoittajille, keskeytys ei saa kuitenkaan tapahtua Lainan ensimmäisenä merkintäpäivänä eikä kesken päivää.

5.3. Liikkeeseenlaskuhinta

Lainan liikkeeseenlaskuhinta määritellään Lainakohtaisesti kunkin Lainan Lainakohtaisissa Ehdossa.

5.4. Merkitsijän perumisoikeus ja merkintöjen vastaanottamisen keskeyttäminen eräissä tapauksissa

- 5.4.1. Jos liikkeeseenlaskija Lainan merkintäaikana tai ennen sen ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla täydentää ohjelmaesitettä siinä olevan virheen, puutteen tai olennaisen uuden tiedon takia tai julkaisee mainittuna aikana kokonaisuudessaan päivitetyn ohjelmaesitteen, on merkinnän ennen täydennyksen tai päivitetyn ohjelmaesitteen julkaisemista tehneellä sijoittajalla arvopaperimarkkinalain (746/2012) 4 luvun 14 §:n mukainen oikeus perua merkintänsä vähintään kahden pankkipäivän kuluessa siitä, kun täydennys tai päivitys on julkaistu. Perumisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos tällainen virhe, puute tai olennainen uusi tieto on käynyt ilmi arvopaperien sijoittajille toimittamisen jälkeen. Ohjelmaesitteen täydennykset tai kokonaisuudessaan päivitetty ohjelmaesite ja tieto perumisen määräajasta ja sitä koskevasta menettelystä ovat saatavilla merkintäpaikoissa ja liikkeeseenlaskijan verkkosivuilla <https://www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat>.
- 5.4.2. Liikkeeseenlaskijalla on oikeus keskeyttää merkintöjen vastaanottaminen välittömästi, kun Ohjelmaesitteen täydentämistarve on käynyt ilmeiseksi. Keskeyttämisestä ilmoitetaan merkintäpaikoissa.

6. LAINAOSUUKSIEN LUOVUTUS

Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille merkinnän tekemisen yhteydessä ilmoitettavalla tavalla ja Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltynä aikana arvo-osuusjärjestelmästä ja -tileistä annettujen lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti.

7. VAKUUS

Lainalle ei ole asetettu vakuutta.

8. KORKO

- 8.1. Lainan kulloinkin kuolettamattomalle pääomalle maksetaan joko kiinteää tai vaihtuvaan viitekoroon sidottua korkoa. Korko maksetaan Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltynä koronmaksupäivinä.
- 8.2. Laina voidaan vaihtoehtoisesti laskea liikkeeseen ns. nollakuponkisena lainana, jolloin lainaosuuden tuotto on sen pääoman nimellismäärän ja merkintähinnan erotus. Jos laina lasketaan liikkeelle nollakuponkisena lainana, ilmoitetaan se Lainakohtaisissa Ehdossa.
- 8.3. Kiinteä korko
- Lainalle, johon Lainakohtaisten Ehtojen mukaan sovelletaan tätä ehtoa, maksetaan Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltyä vuotuista korkoa.

8.4. Vaihtuva viitekorko

- 8.4.1. Lainalle, johon Lainakohtaisten Ehtojen mukaan sovelletaan tätä ehtoa, maksetaan vuotuista korkoa, joka koostuu vaihtuvasta viitekorosta ja mahdollisesta marginaalista.
- 8.4.2. Vaihtuva viitekorko voi olla EURIBOR.
- 8.4.3. EURIBOR-korko on European Money Markets Instituten noteeraama lainan korkojakson pituutta vastaavan talletuksen korko, joka ilmoitetaan Thomson Reutersin sivulla EURIBOR1 tai sen korvaavalla sivulla kello 11.00 Brysselin aikaa kaksi Helsingin pankkipäivää ennen korkojakson alkamispäivää. Jos korkojakso ei vastaa mitään mainitulla Thomson Reutersin sivulla annettua ajanjaksoa, lasketaan korko interpoloimalla ajan suhteen kahdesta tätä korkojaksoa lähinnä olevasta edellä mainitulla sivulla annetusta viitekorosta, joiden väliin korkojakso asettuu. Päivittäisen EURIBOR-koron voi tarkistaa Suomen Pankin verkkosivulta <http://www.suomenpankki.fi/fi/tilastot/korot/Pages/default.aspx?hl=euribor>.
- 8.4.4. Mikäli EURIBOR- noteerausta tai sitä korvaavaa noteerausta ei ole saatavilla, käytetään Lainan järjestäjän ja Liikkeeseenlaskijan yhdessä sopimaa, lähinnä vastaavaa korkojakson pituisen ajan viitekorkoprosenttia, joka perustuu Suomessa vallitsevaan korkotasoon.

8.5. Koron vähimmäis- ja/tai enimmäismäärä

Kohdassa 8.4. (*Vaihtuva viitekorko*) mainitulle korolle voidaan Lainakohtaisissa Ehdossa määrätä vähimmäis- tai enimmäismäärä tai molemmat.

9. KORKOJAKSO

Korkojaksolla tarkoitetaan jokaista ajanjaksoa, jolle korko lasketaan. Ensimmäinen korkojakso alkaa liikkeeseenlaskupäivänä ja päättyy sitä seuraavana Lainakohtaisissa ehdoissa määrättyinä koronmaksupäivänä. Kukin seuraava korkojakso alkaa edellisenä koronmaksupäivänä ja päättyy sitä seuraavana koronmaksupäivänä. Korko kertyy kullekin korkojaksolle mukaan lukien korkojakson ensimmäinen päivä ja pois lukien korkojakson viimeinen päivä.

10. KORONLASKUPERUSTE

Lainakohtaisissa ehdoissa määritellään Lainaan sovellettava koronlaskuperuste, joka voi olla:

- (a) "**Todelliset/Todelliset (ICMA)**", jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan luvulla, joka saadaan kertomalla korkojakson todelliset päivät vuoteen sisältyvien korkojaksojen lukumäärällä (poikkeuksen muodostavat mahdolliset epäsäännölliset korkojaksot),
- (b) "**Todelliset/365**", jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan 365:llä,
- (c) "**Todelliset/360**", jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan 360:llä,
- (d) "**30E/360**" eli "Eurobond-sääntö", jolloin korkovuosi koostuu 12:sta 30 päivän kuukaudesta (kuitenkin niin, että viimeisen korkojakson viimeisen päivän ollessa helmikuun viimeinen päivä, ei helmikuuta muuteta 30 -päiväiseksi), jotka jaetaan 360:llä,
- (e) "**30/360**", jolloin korkovuodessa on 360 päivää ja korkokuukaudessa on 30 päivää.

11. PANKKIPÄIVÄOLETTAMAT

- 11.1. Lainakohtaisissa ehdoissa määritellään Lainaan sovellettava pankkipäiväolettaja, jonka mukaan koronmaksupäivä siirtyy, mikäli se ei ole pankkipäivä, seuraavista valitsemalla:
- (a) "**Seuraava**", jolloin koronmaksupäivä siirtyy lähinnä seuraavaksi pankkipäiväksi,
 - (b) "**Sovellettu seuraava**", jolloin koronmaksupäivä siirtyy lähinnä seuraavaksi pankkipäiväksi, paitsi jos seuraava pankkipäivä on seuraavan kalenterikuukauden puolella, jolloin koronmaksupäivä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi,

(c) "**Edeltävä**", jolloin koronmaksupäivä siirtyy lähinnä edeltäväksi pankkipäiväksi.

- 11.2. Kiinteäkorkoisen Lainan koron maksupäivän siirtyminen ei vaikuta lainaosuudelle maksettavan koron määrään.
- 11.3. Vaihtuvakorkoisen Lainan maksupäivän siirtyminen vaikuttaa korkojakson pituuteen ja sitä kautta myös lainaosuudelle maksettavan koron määrään.
- 11.4. "**Pankkipäivä**" tarkoittaa päivää, jolloin pankit ovat Helsingissä yleisesti avoinna ja jolloin Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express (TARGET2) System on avoinna.

12. KOVENANTIT

12.1. Vakuudenantorajoite

12.1.1. Niin kauan kun ohjelman alla liikkeeseenlaskettuja Lainoja on takaisin maksamatta, Liikkeeseenlaskija eivätkä sen tytäryhtiöt (lukuun ottamatta Taaleri Energia Oy:tä tytäryhtiöineen ("**Taaleri Energia -konserni**")) anna nykyistä tai tulevaa varallisuuttaan, oikeuksiaan tai saataviaan rasittavaa vakuutta, jos vakuuden antamisen seurauksena muiden Konserniin kuuluvien yhtiöiden kuin Taaleri Energia -konserniin kuuluvien yhtiöiden antamien vakuuksien yhteismäärä ylittäisi 15 prosenttia Liikkeeseenlaskijan viimeisimmän tilinpäätöksen tai välitilinpäätöksen konsernitaseen loppusummasta, ellei

- (a) vakuuden antaminen johdu suoraan pakottavasta laista;
- (b) ohjelman alla liikkeeseenlasketuille Lainoille aseteta samanaikaisesti sama vakuus samalla etusijalla, tai jokin muu vastaava Velkojainkokouksen hyväksymä vakuus;
- (c) vakuutta anneta työeläkevakuutusyhtiön myöntämän niin sanotun TyEL-takaisinlainan vakuudeksi; tai
- (d) vakuus johdu kohdan 12.3. (b) (*Velanottorajoite*) mukaisesta vastuusta.

12.1.2. Tässä kohdassa "**vakuudella**" tarkoitetaan kiinteistö- tai muuta kiinnitystä, panttia, pidätysoikeutta, vakuusoikeutta tai muuta vastaavaa järjestelyä, joka saa aikaan vakuusoikeuden.

12.2. Takaustenantorajoite

12.2.1. Niin kauan kuin ohjelman alla liikkeeseenlaskettuja Lainoja on takaisin maksamatta, Liikkeeseenlaskija eivätkä sen tytäryhtiöt anna takauksia tai siihen rinnastuvia sitoumuksia Taaleri Energia -konserniin tai Konserniin kuulumattomien velallisten velkojen vakuudeksi, jos tällaisten takausten tai sitoumusten yhteismäärä ylittäisi 15 prosenttia Liikkeeseenlaskijan viimeisimmän tilinpäätöksen tai välitilinpäätöksen konsernitaseen loppusummasta, ellei

- (a) takauksen tai sitoumuksen antaminen johdu suoraan pakottavasta laista;
- (b) ohjelman alla liikkeeseenlasketuille Lainoille aseteta samanaikaisesti sama takaus tai sitoumus samalla etusijalla, tai jokin muu vastaava Velkojainkokouksen hyväksymä vakuus; tai
- (c) takauksen antaminen liity Vakuutusosakeyhtiö Garantian tavanomaiseen liiketoimintaan.

12.3. Velanottorajoite

Niin kauan kun ohjelman alla liikkeeseenlaskettuja Lainoja on takaisinmaksamatta, Liikkeeseenlaskija eivätkä sen tytäryhtiöt ota vastattavakseen uutta rahalainaa tai siihen verrattavaa muuta sitoumusta, ellei Liikkeeseenlaskijan konsernitaseella laskettu ja näiden yleisten ehtojen mukaisesti raportoima modifioitu omavaraisuusaste ole ennen ja jälkeen lainan ottamisen vähintään 30 %. Yllä oleva ei koske:

- (a) johdannaisjärjestelyä, johon on ryhdytty tavanomaisessa liiketoiminnassa ilman spekulatiivista tarkoitusta valuuttakurssin, koron tai raaka-aineen hinnan muutoksilta suojautumiseksi;
- (b) yrityskaupan yhteydessä Konsernin vastuisiin kaupan kohteen mukana tullutta velkaa, joka maksetaan pois neljän kuukauden sisällä yrityskaupan tekopäivästä;
- (c) rahoitusleasing-vastuita EUR 1 000 000 saakka;
- (d) Vakuutusosakeyhtiö Garantian tavanomaisessa liiketoiminnassaan antamia lainatakauksia;
- (e) lyhytaikaisia vuoden sisään takaisinmaksettavia yritystodistuksia tai luottolimiittejä EUR 5 000 000 saakka; tai
- (f) tavanomaisia ostovelkoja.

12.4. Tunnuslukujen raportointi

Mikäli Liikkeeseenlaskija tai sen tytäryhtiö aikoo ottaa uutta velkaa muutoin, kuin kohdan 12.3. (a) – (e) sallimissa puitteissa, Liikkeeseenlaskija raportoi Agentille ennen velan ottamista Konsernin modifioidun omavaraisuusasteen, käyttäen pohjana viimeisimmän tilinpäätöksen tai välitilinpäätöksen lukuja huomioituna uudella velalla, sen toteamiseksi, että velanotto ei ole kohdan 12.3. (*Velanottorajoite*) sisältämän velanottorajoitteen vastaista. Konsernin modifioitu omavaraisuusaste lasketaan alla olevan kaavan mukaisesti kuitenkin niin, että siinä ei huomioida Taaleri Energia -konsernin vaikutusta:

$$\text{Modifioitu omavaraisuusaste \% (ilman Taaleri Energia -konsernia)} = \frac{\text{(oma pääoma + vapaaehtoiset varaukset vähennettynä laskennallisella verovelalla ilman Taaleri Energia -konsernin yhdistelyä)}}{\text{taseen loppusumma ilman Taaleri Energia -konsernin yhdistelyä}} \times 100$$

13. KORON JA PÄÄOMAN TAKAISINMAKSU

- 13.1. Korko maksetaan Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltyinä koronmaksupäivinä. Pääoma maksetaan Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltyinä takaisinmaksupäivinä. Maksut suoritetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja -tileistä annettujen lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti lainaosuuksien haltijoille, joilla arvo-osuustilitietojen mukaan on oikeus vastaanottaa suoritus.
- 13.2. Takaisinmaksupäivään sovelletaan Lainakohtaisissa Ehdossa määriteltyä pankkipäiväolettamaa.

14. ENNENAIKAINEN TAKAISINMAKSU OMISTAJANVAIHDOKSEN JOHDOSTA

- 14.1. Mikäli jokin taho saa yksin tai toimiessaan yhdessä toisen kanssa määräysvallan Liikkeeseenlaskijan toimintaan:
 - (a) Liikkeeseenlaskija ilmoittaa siitä Agentille viipymättä tultuaan siitä tietoiseksi; ja
 - (b) kullakin lainaosuuden haltijalla on itsenäinen oikeus vaatia Liikkeeseenlaskijaa suorittamaan lainaosuuden haltijan lainaosuuden nimellisarvon suorittamista kertyneine korkoineen 20 päivän kuluessa kohdassa (a) tarkoitetun ilmoituksen antamisesta.
- 14.2. Liikkeeseenlaskija tekee kohdassa 14.1 (b) tarkoitetun vaatimuksen tehneelle lainaosuuden haltijalle suorituksen 30 päivän kuluessa vaatimuksen esittämisestä kyseisen lainaosuuden haltijan ilmoittamalle tilille. Korkoa kertyy maksupäivään saakka (maksupäivä pois lukien).
- 14.3. Tässä kohdassa 14 ”**määräysvallalla**” tarkoitetaan yli 50 prosentin osuutta Liikkeeseenlaskijan osakkeiden tuottamasta äänivallasta (tarkoittaen ääniä, joilla on mahdollista yleisesti äänestää yhtiökokouksissa) tai oikeutta nimittää Liikkeeseenlaskijan hallitus tai sen enemmistöjäsenet.

15. VAPAAEHTOINEN ENNENAIKAINEN TAKAISINMAKSU

15.1. Lainakohtaisiin Ehtoihin voidaan sisällyttää Liikkeeseenlaskijan oikeus maksaa kyseinen Laina kokonaisuudessaan mutta ei vain osittain takaisin enneaikaisesti. Mikäli Liikkeeseenlaskijalla on oikeus maksaa Laina enneaikaisesti takaisin, Lainakohtaisiin ehtoihin sisällytetään alla olevat kohdat 15.2., 15.3. ja 15.4. soveltuvin osin.

15.2. Mikäli koko lainan enneaikainen takaisinmaksu suoritetaan:¹

- (a) ennen Ensimmäistä Takaisinmaksupäivää, Liikkeeseenlaskijan tulee suorittaa kullekin lainaosuuden haltijalle [] % lainaosuuden nimellisarvosta kertyneine korkoineen ja lisättynä Preemiolla;
- (b) Ensimmäisenä Takaisinmaksupäivänä tai sen jälkeen, kuitenkin ennen sitä pankkipäivää, joka on [] vuotta Liikkeeseenlaskupäivän jälkeen, Liikkeeseenlaskijan tulee suorittaa lainaosuuden haltijalle [] % lainaosuuden nimellisarvosta kertyneine korkoineen ja lisättynä määrällä, joka vastaa [] % lainaosuudelle yhden vuoden aikana kertyvästä korosta; [ja]
- (c) koska tahansa sen jälkeen, kun Liikkeeseenlaskusta on kulunut [] vuotta, kuitenkin ennen Lainan viimeistä takaisinmaksupäivää, Liikkeeseenlaskijan tulee suorittaa lainaosuuden haltijalle [] % lainaosuuden nimellisarvosta kertyneine korkoineen ja lisättynä määrällä, joka vastaa [] % lainaosuudelle yhden vuoden aikana kertyvästä korosta; [ja]
- (d) koska tahansa sen jälkeen, kun Liikkeeseenlaskusta on kulunut [] vuotta, kuitenkin ennen Lainan viimeistä takaisinmaksupäivää, Liikkeeseenlaskijan tulee suorittaa lainaosuuden haltijalle [] % lainaosuuden nimellisarvosta kertyneine korkoineen ja lisättynä määrällä, joka vastaa [] % lainaosuudelle yhden vuoden aikana kertyvästä korosta.

Selvennyksen vuoksi yllä olevissa kohdissa (a)-(d) Lainan takaisinmaksu on mahdollista vain kokonaisuudessaan, ei osittain.

15.3. Kohdan 15.2 mukaisesti tehtävästä enneaikaisesta takaisinmaksusta ja sille mahdollisesti asetetuista ehdoista on annettava ilmoitus Agentille sekä lainaosuuksien haltijoille kohdan 20 (*Ilmoitukset*) mukaisella tavalla vähintään viisitoista (15) pankkipäivää ennen takaisinmaksupäivää. Tällainen ilmoitus on peruuttamaton, ellei Liikkeeseenlaskija harkintansa mukaan ole vaatinut tiettyjen ehtojen täyttymistä takaisinmaksun edellytykseksi. Ilmoituksen annettua ja mahdollisten ehtojen täytyttyä on Liikkeeseenlaskija sitoutunut maksamaan Lainan takaisin kohdassa 15.2. määritellyn hintaan.

15.4. Tässä kohdassa¹⁵:

"Ensimmäinen Takaisinmaksupäivä" tarkoittaa päivää, joka on [] Lainan Liikkeeseenlaskupäivän jälkeen.

"Preemio" tarkoittaa [].

16. IRTISANOMISPERUSTEET

16.1. Mikäli jokin kohdassa 16.4. mainituista irtisanomisperusteista täyttyy, Agentti voi vaatia ja sillä on velvollisuus vaatia, että Laina erääntyy kokonaisuudessaan takaisin maksettavaksi, jos yksi tai useampi lainaosuuden haltija, joiden osuus Lainan pääomasta on vähintään 25 prosenttia, vaatii kirjallisesti Agenttia irtisanomaan Lainan.

16.2. Laina kertyneine korkoineen erääntyy kokonaisuudessaan takaisin maksettavaksi aikaisintaan kymmenen (10) kalenteripäivän kuluttua siitä, kun Taaleri Oyj osoitteessa Kluuvikatu 3, 00100 Helsinki, on vastaanottanut asiaa koskevan kirjallisen vaatimuksen, jos vaatimuksessa mainittu irtisanomisperuste on olemassa vaatimuksen vastaanottopäivänä ja vaadittuna eräpäivänä.

¹ Lainakohtaiset ehdot voivat sisältää yhden tai useamman kappaleen kohdasta 15.2 tai Lainan maturiteetin niin vaatiessa enemmän rakenteeltaan kappaleita (b) – (d) vastaavia kappaleita.

- 16.3.** Mikäli jokin kohdassa 16.4. mainituista irtisanomisperusteista täyttyy, Liikkeeseenlaskija ilmoittaa siitä Agentille viipymättä tultuaan siitä tietoiseksi.
- 16.4.** Irtisanomisperusteita ovat:
- (a) Lainan korkoa tai pääomaa ei ole suoritettu viiden (5) pankkipäivän kuluessa koron eräpäivästä, tai eräpäivän sattuessa muuksi kuin pankkipäiväksi, ensimmäisestä eräpäivän jälkeisestä pankkipäivästä, paitsi mikäli maksamatta jättäminen on aiheutunut kohdassa 18 (*Ylivoimainen este*) tarkoitetusta syystä; tai
 - (b) Liikkeeseenlaskija tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvat yhtiöt eivät noudata kohdan 12 (*Kovenantit*) mukaisia velvoitteitaan; tai
 - (c) Liikkeeseenlaskijan muu vähintään viiden miljoonan euron tai sen muun valuutan vasta-arvon määräinen velka erääntyy ennenaikaisesti takaisinmaksettavaksi Liikkeeseenlaskijan laiminlyönnin tai sopimusrikkomuksen takia tai jos tällaisen velan pääomaa tai korkoa ei makseta takaisin viimeistään eräpäivänä tai eräpäivän jälkeisenä alkuperäisten sopimusehtojen mukaisena maksuajan pidennysaikana. Liikkeeseenlaskijan antama takaussitoumus rinnastetaan yllä mainittuun velkaan. Lainaosuuden haltijalla ei kuitenkaan ole irtisanomisoikeutta edellä mainitun sopimusrikkomuksen perusteella, mikäli Liikkeeseenlaskija on vilpittömässä mielessä kiistänyt tuomioistuimessa tai välimiesmenettelyssä sopimusrikkomuksen perusteen eikä asiassa ole annettu lainvoimaista tuomioita tai päätöksiä; tai
 - (d) Liikkeeseenlaskija tai sen tytäryhtiö, jonka liikevaihto edustaa vähintään 10 prosenttia konsernin liikevaihdosta, on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin.

17. LAINAOSUUKSIEN HALTIJOIDEN PÄÄTÖKSENTEKO

- 17.1.** Liikkeeseenlaskijalla ja Agentilla on oikeus ja Agentilla velvollisuus kutsua koolle lainaosuuden haltijoiden kokous (jäljempänä "**Velkojienkokous**") tai käynnistää kirjallinen menettely (jäljempänä "**Kirjallinen menettely**"), jos yksi tai useampi lainaosuuden haltijoista, joiden osuus Lainan pääomasta on vähintään 25 prosenttia, kirjallisesti vaatii Agenttia kutsumaan koolle Velkojienkokouksen tai käynnistämään Kirjallisen menettelyn. Vaatimuksesta on ilmentävä, mistä asioista on tarkoitus päättää, ja se on toimitettava tiedoksi myös Liikkeeseenlaskijalle.
- 17.2.** Agentti voi kieltäytyä kutsumasta koolle Velkojienkokousta tai käynnistämästä Kirjallista menettelyä, jos (i) ehdotettu päätös vaatisi tietyn henkilön suostumuksen lainaoikeuden haltijoiden lisäksi ja on tiedossa, että suostumusta ei tulla antamaan, tai (ii) ehdotettu päätös ei ole lainmukainen.
- 17.3.** Vain ne, jotka ovat EFi:n lainaosuuksien osalta ylläpitämän rekisterin mukaan rekisteröity lainaosuuden haltijoiksi EFi:n lainaosuuden haltijoita koskevalle listalle
- (i) viidentenä pankkipäivänä ennen Velkojienkokousta, tai näiden haltijoiden valtuuttamat edustajat, ovat, jos omistavat lainaosuuksien pääomaa kokoushetkellä, oikeutettuja äänestämään kokouksessa ja heidät merkitään läsnä oleviksi lainaosuuden haltijoista Velkojienkokouksessa pidettävälle listalle.
 - (ii) edellisenä päivänä ennen Kirjallista menettelyä, tai näiden haltijoiden valtuuttamat edustajat, ovat, jos omistavat lainaosuuksien pääomaa menettelyhetkellä, oikeutettuja osallistua Kirjalliseen menettelyyn.
- 17.4.** Liikkeeseenlaskijalla tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole äänioikeutta Velkojienkokouksessa tai Kirjallisessa menettelyssä.
- 17.5.** Liikkeeseenlaskijalla ja sen valtuuttamilla henkilöillä on oikeus olla läsnä Velkojienkokouksessa ja käyttää siellä puheenvuoroja sekä osallistua Kirjalliseen menettelyyn.

- 17.6.** Velkojienkokouksella ja Kirjallisessa menettelyssä on oikeus päättää lainaosuuden haltijoita sitovasti:
- (a) Lainan ehtojen muuttamisesta sekä
 - (b) suostumuksen antamisesta väliaikaiseen poikkeamiseen lainaehtoista.
- Päätös edellyttää vähintään puolta (1/2) annetuista äänistä.
- 17.7.** Seitsemääkymmentäviittä (75) prosenttia edustavien lainaosuuksien haltijoiden suostumusta edellyttävät kuitenkin:
- (a) Lainan pääoman ja/tai koron alentaminen;
 - (b) laina-ajan pidentäminen;
 - (c) Velkojienkokouksen tai Kirjallisen menettelyn päätösvaltaisuuden edellytysten muuttaminen; tai
 - (d) Velkojienkokouksen tai Kirjallisen menettelyn päätöksen enemmistövaatimuksen muuttaminen.
- 17.8.** Suostumukset voidaan antaa Velkojienkokouksessa paikan päällä tai muulla todistettavalla tavalla tai Kirjallisessa menettelyssä vastaamalla pyyntöön.
- 17.9.** Velkojienkokouksessa tai Kirjallisessa menettelyssä voidaan päätöksellä oikeuttaa nimetty henkilö toteuttamaan päätöksen voimaansaattamiseksi tarvittavat toimenpiteet.
- 17.10.** Velkojien äänioikeus määräytyy lainaosuuksien pääomamäärän perusteella.
- 17.11.** Velkojienkokouksen ja Kirjallisen menettelyn päätökset sitovat kaikkia lainaosuuden haltijoita riippumatta siitä, ovatko he olleet läsnä Velkojienkokouksessa tai osallistuneet Kirjalliseen menettelyyn. Velkojienkokouksen tai Kirjallisen menettelyn päätöksen katsotaan tulleen lainaosuuden haltijan tietoon, kun se on tallennettu Lainan liikkeeseenlaskutilille. Lisäksi lainaosuuksien haltijat ovat velvollisia ilmoittamaan Velkojienkokouksen tai Kirjallisen menettelyn päätöksestä lainaosuuksien myöhemmille siirronsaajille. Velkojienkokouksen tai Kirjallisen menettelyn päätökset on ilmoitettava arvo-osuusmuotoisissa lainoissa myös EFi:lle sen sääntöjen mukaisella tavalla.
- 17.12.** Velkojienkokous
- 17.12.1. Velkojienkokouksen järjestämisestä on ilmoitettava arvo-osuusmuotoisissa lainoissa EFi:lle sen sääntöjen mukaisella tavalla.
- 17.12.2. Agentti kutsuu Velkojienkokouksen koolle 10 pankkipäivän kuluessa siitä, kun Agentti on vastaanottanut Velkojienkokouksen koolle kutsumista koskevan, tämän kohdan 17 edellytykset täyttävän vaatimuksen.
- 17.12.3. Kokouskutsu Velkojienkokoukseen on julkaistava vähintään 10 pankkipäivää ja enintään 20 Pankkipäivää ennen kokouspäivää kohdan 20 (*Ilmoitukset*) mukaisesti. Kokouskutsussa on mainittava kokouksen aika, paikka ja asialista sekä miten lainaosuuden haltijan on meneteltävä voidakseen osallistua kokoukseen.
- 17.12.4. Vain ne, jotka ovat EFi:n lainaosuuksien osalta ylläpitämän rekisterin mukaan rekisteröity lainaosuuden haltijoiksi EFi:n lainaosuuden haltijoita koskevalle listalle viidentenä pankkipäivänä ennen Velkojienkokousta, tai näiden haltijoiden valtuuttamat edustajat, ovat, jos omistavat lainaosuuksien pääomaa kokoushetkellä, oikeutettuja äänestämään kokouksessa ja heidät merkitään läsnäoleviksi lainaosuuden haltijoista Velkojienkokouksessa pidettävälle listalle.

- 17.12.5. Velkojienkokous on pidettävä Helsingissä ja sen puheenjohtajan nimeää Liikkeeseenlaskijan hallitus. Mikäli Liikkeeseenlaskija ei ole nimennyt puheenjohtajaa viimeistään viisi päivää ennen Velkojienkokousta, Agentti nimeää puheenjohtajan. Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnä on vähintään kaksi lainaosuuden haltijaa, jotka edustavat vähintään 50 %:a Lainan liikkeessä olevasta pääomamäärästä.
- 17.12.6. Mikäli Velkojienkokous ei ole päätösvaltainen 30 minuutin kuluessa kokouskutsun mukaisesta alkamisajankohdasta, kokouksen asialistan käsittely voidaan Liikkeeseenlaskijan hallituksen tai Agentin pyynnöstä lykätä uuteen Velkojienkokoukseen, joka on pidettävä aikaisintaan 14 päivän ja viimeistään 28 päivän kuluttua. Uusi Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnä on vähintään kaksi lainaosuuden haltijaa, jotka edustavat vähintään 10 %:a Lainan liikkeessä olevasta pääomamäärästä.
- 17.12.7. Kokouskutsu lykkäyksen takia pidettävään uuteen Velkojienkokoukseen on julkaistava samalla tavalla kuin kutsu alkuperäiseen kokoukseen. Kutsussa on lisäksi mainittava kokouksen päätösvaltaisuuden edellytykset.

17.13. Kirjallinen menettely

- 17.13.1. Agentin tulee käynnistää Kirjallinen menettely viimeistään 10 pankkipäivän kuluttua saatuaan asianmukaisen vaatimuksen lainaosuuden haltijoilta lähettämällä tiedoksianto EFi:lle ja jokaiselle, joka on EFi:n lainaosuuksien osalta ylläpitämän rekisterin mukaan rekisteröity lainaosuuden haltijaksi EFi:n lainaosuuden haltijoita koskevalle listalle tiedonantoa edeltävänä päivänä.

18. YLIVOIMAINEN ESTE

Liikkeeseenlaskija, muu merkintäpaikka, Liikkeeseenlaskijan asiamies ja liikkeeseenlaskun hoitaja eivät vastaa vahingosta, joka aiheutuu:

- (a) viranomaisen toimenpiteestä, sodasta tai sodan uhasta, kapinasta, kansalaislevottomuudesta tai mistä tahansa terroriteosta,
- (b) Liikkeeseenlaskijasta, muusta merkintäpaikasta, liikkeeseenlaskijan asiamiehestä ja liikkeeseenlaskun hoitajasta riippumattomasta ja niiden toimintaan olennaisesti vaikuttavasta häiriöstä posti- tai puhelinliikenteessä, sähköviestinnässä tai sähkövirran saannissa,
- (c) Liikkeeseenlaskijan, muun merkintäpaikan, liikkeeseenlaskijan asiamiehen ja liikkeeseenlaskun hoitajan toiminnon tai toimenpiteen keskeytymisestä tai viivästymisestä tulipalon tai siihen verrattavan muun onnettomuuden vuoksi,
- (d) Liikkeeseenlaskijan, muun merkintäpaikan, liikkeeseenlaskijan asiamiehen ja liikkeeseenlaskun hoitajan toimintaan olennaisesti vaikuttavasta työtaistelutoimenpiteestä silloinkaan, kun se koskee vain osaa edellä mainittujen tahojen toimihenkilöistä ja huolimatta siitä, ovatko edellä mainitut tahot siihen osallisena vai ei, tai
- (e) muusta näihin verrattavasta ylivoimaisesta esteestä tai vastaavanlaisesta syystä johtuvasta Liikkeeseenlaskijan, muun merkintäpaikan, liikkeeseenlaskijan asiamiehen ja liikkeeseenlaskun hoitajan liiketoiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

19. ERÄÄNTYNEIDEN SUORITUSTEN VANHENTUMINEN

Jollei erääntynyttä suoritusta ole vaadittu maksettavaksi kolmen (3) vuoden kuluessa sen erääntymisestä, on oikeus maksun saantiin rauennut.

20. ILMOITUKSET

- 20.1. Kaikki Lainaa koskevat ilmoitukset saatetaan lainaosuuksien haltijoiden tietoon pörssitiedotteella tai julkaisemalla ilmoitus Helsingin Sanomissa tai muussa siihen rinnastettavassa päivälehdessä. Siltä osin kuin Liikkeeseenlaskijaa velvoittavasta sääntelystä ei muuta johdu, edellä kuvatun menettelyn sijaan lainaosuuksia koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa kirjallisesti suoraan lainaosuuden haltijoille EFi:n tilinhoitajayhteisöjen välityksellä tai osoitteeseen, joka käy il-

mi EFi:n kohdan 22 (*Oikeus saada tietoja*) mukaisesti tarjoamasta lainaosuuden haltijoita koskevasta listasta. Tällainen ilmoitus katsotaan lainaosuuden haltijoiden vastaanottamaksi, kun se on julkaistu tai lähetetty postitse tässä kohdassa 20 yksilöidyllä tavalla.

20.2. Ilmoitukset julkaistaan edellä mainitun lisäksi myös osoitteessa <http://www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat>.

21. MUUT EHDOT

21.1. Liikkeeseenlaskijalla ja Agentilla on yhdessä oikeus tehdä Ohjelman ja/tai Lainan ehtoihin tarkoituksenmukaisia muutoksia, jotka eivät heikennä lainaosuuksien haltijoiden asemaa, ilman kohdan 17 (*Velkojienkokous*) mukaista Velkojienkokouksen suostumusta. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava muutoksista lainaosuuden haltijoille kohdan 20 (*Ilmoitukset*) mukaisesti.

21.2. Tällaisia muutoksia voivat olla esimerkiksi:

- (a) arvo-osuusjärjestelmän kehittymisestä johtuvat muutokset, tai
- (b) vähäisten kirjoitusvirheiden korjaaminen.

22. OIKEUS SAADA TIETOJA

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus saada arvo-osuusmuotoisista lainoista EFi:ltä arvo-osuusjärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettu luettelo lainaosuuden haltijoista. Liikkeeseenlaskijalla on velvollisuus Agentin pyynnöstä hankkia edellä mainittu luettelo ja toimittaa se Agentille.

23. AGENTTI

23.1. Määritelmät

Näissä yleisissä ehdoissa:

”**Agentti**” tarkoittaa Nordic Trustee Oy:tä (y-tunnus 2488240-7), joka toimii lainaosuuden haltijoiden agenttina näiden yleisten lainaehtojen mukaisesti, tai mitä tahansa muuta tahoa, joka korvaa sen Agenttina näiden yleisten lainaehtojen mukaisesti.

”**Agenttisopimus**” tarkoittaa Agentin ja Liikkeeseenlaskijan välistä agenttisopimusta, joka on solmittu ennen ensimmäistä liikkeeseenlaskua tai mitä tahansa muuta agenttisopimusta, joka on tehty ensimmäisen liikkeeseenlaskun jälkeen Liikkeeseenlaskijan ja korvaavan Agentin välillä.

23.2. Agentin nimittäminen

23.2.1. Lainoja liikkeeseenlaskettaessa jokainen alkuperäinen lainaosuuden haltija, ja Lainoja hankittaessa, jokainen myöhempi lainaosuuden haltija hyväksyy, että:

- (a) Agentti nimitetään Agenttisopimuksella toimimaan tämän edustajana kaikissa Lainaan ja Lainan ehtoihin liittyvissä asioissa, ja valtuuttaa Agentin toimimaan puolestaan (ilman tämän etukäteistä suostumusta, ellei kyseistä suostumusta erityisesti vaadita näissä ehdoissa) kyseisen Lainan hallinnoimiin lainaosuuksiin liittyvissä oikeudenkäynneissä tai välimiesmenettelyissä ja valtuuttaa Agentin käyttämään kyseisiä, erityisesti Agentille näiden ehtojen mukaisesti siirrettyjä oikeuksia, valtuutuksia, määräysvaltaa ja päätösvaltaa yhdessä näihin liittyvien oikeuksien, valtuutuksien, määräysvallan ja päätösvallan kanssa; ja
- (b) sen jälkeen kun Agentti on toimittanut kohdan 16 (*Irtisanomisperusteet*) mukaisen irtisanomista koskevan ilmoituksen, lainaosuuden haltijan katsotaan siirtäneen Agentille peruuttamattomasti kaikki tälle kuuluvat prosessioikeudet ja lainvoimaisen oikeuden vaatia tai saada mitään Lainaan liittyviä maksuja (prokurasiiro), jonka seurauksena Agentilla on peruuttamaton oikeus suorittaa kyseiset toimenpiteet omalla nimellään jokaisen lainaosuuden haltijan puolesta ja näiden hyväksi (lainaosuuden haltijoiden kustannuksella).

- 23.2.2. Jokaisen lainaosuuden haltijan tulee pyydettäessä toimittaa Agentille välittömästi kaikki sellaiset asiakirjat (siinä muodossa ja sen sisältöisenä, kun Agentti katsoo riittäväksi), jotka Agentti katsoo tarpeelliseksi ehtojen mukaisten oikeuksien käyttämiseksi ja/tai tehtäviensä hoitamiseksi. Agentilla ei ole velvollisuutta edustaa sellaista lainaosuuden haltijaa, joka ei noudata kyseistä pyyntöä, mikäli Agentti ei kyseisen laiminlyönnin takia kykene edustamaan kyseistä lainaosuuden haltijaa.
- 23.2.3. Liikkeeseenlaskijan tulee pyydettäessä toimittaa Agentille viipymättä kaikki asiakirjat ja muu apu (siinä muodossa ja sen sisältöisenä, kun Agentti katsoo riittäväksi), jotka Agentti katsoo tarpeelliseksi Lainan Ehtojen mukaisten oikeuksien käyttämiseksi ja/tai tehtäviensä hoitamiseksi. Agentti on oikeutettu saamaan palkkiota työstään ja hyvitystä mahdollisista kuluista Agenttiso-pimuksessa määriteltyjen ehtojen mukaisesti ja Agentin näiden ehtojen mukaiset velvollisuudet toimia Agenttina ovat ehdollisia sille, että kyseiset palkkiot ja hyvitykset on asianmukaisesti maksettu.
- 23.2.4. Agentti voi toimia edustajana tai muuna asiamiehenä useissa Liikkeeseenlaskijan tai muun Konserniin kuuluvan yhtiön liikkeeseenlaskemissa tai niihin liittyvissä liikkeeseenlaskuissa, mahdolliset eturistiriidat lukuun ottamatta.

23.3. Agentin tehtävät

- 23.3.1. Agentti edustaa lainaosuuden haltijoita Lainan Ehtojen mukaisesti.
- 23.3.2. Lainan Ehtojen mukaisesti toimittaessa Agentti toimii aina sitovasti lainaosuuden haltijoiden puolesta. Agentin tulee suorittaa Lainan Ehtojen mukaiset tehtävät tarvittavalla huolellisuudella ja taidolla.
- 23.3.3. Agentin tulee valvoa, että Liikkeeseenlaskija noudattaa Lainan Ehtojen mukaisia velvollisuuksiin. Agentti ei ole velvollinen arvioimaan Liikkeeseenlaskijan taloudellista tilannetta muutoin kuin miten Lainan ehdoissa on nimenomaisesti sovittu.
- 23.3.4. Agentti on oikeutettu toimimaan harkintansa mukaan parhaaksi katsomallaan tavalla lainaosuuden haltijoiden oikeuksien suojelemiseksi Lainan Ehtojen mukaisesti.
- 23.3.5. Agentti on oikeutettu luottamaan mihin tahansa sellaiseen vakuutukseen, ilmoitukseen tai asiakirjaan, jonka se uskoo olevan aito, paikkansapitävä ja asianmukaisesti hyväksytty, sekä minkä tahansa tahon hallituksen jäsenen, edustajan tai työntekijän lausumaan, joka liittyy sellaiseen asiaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa olevan kyseisen henkilön tiedossa tai selvitettävissä.
- 23.3.6. Agentti voi delegoida tehtäviään muille ammattitahoille, mutta Agentti on silti aina vastuussa kyseisten osapuolten toimista Lainan Ehtojen mukaisesti.
- 23.3.7. Agentin tulee kohdella kaikkia lainaosuuden haltijoita tasapuolisesti, ja Lainan Ehtojen mukaan toimittaessa, toimia ainoastaan lainaosuuden haltijoiden etujen mukaisesti, eikä Agenttia voida velvoittaa huomioimaan muun kuin Lainan Ehdoissa määritellyn henkilön etuja tai toimimaan muiden kuin tämän henkilön ohjeiden tai pyyntöjen mukaisesti tai niitä noudattaen.
- 23.3.8. Agentti voi palkata ulkopuolisia asiantuntijoita Lainan Ehtojen mukaisten tehtävien suorittamisen yhteydessä. Liikkeeseenlaskijan tulee Agentin näin vaatiessa maksaa kaikki palvelukseen otetuille ulkopuolisille asiantuntijoille Liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömäksi toteamisen jälkeen kertyneet kohtuulliset kulut, tai kulut, jotka ovat aiheutuneet mahdollisen tapahtuman tai olosuhteen tutkinnasta tai siihen liittyvästä harkinnasta, jonka (a) Agentti uskoo koskevan maksukyvyttömyyttä tai johtavan siihen tai (b) Liikkeeseenlaskijaan liittyvä asia, jonka Agentti perustellusti katsoo aiheuttavan haittaa lainaosuuden haltijoiden Lainan Ehtojen mukaisille eduille.
- 23.3.9. Agentilla ei ole oikeutta tehdä tai jättää tekemättä mitään, mikäli kyseinen teko voi mahdollisesti olla perustellusti lain- tai säännösten vastainen.
- 23.3.10. Mikäli Agentti perustellusti katsoo, ettei Liikkeeseenlaskija kata mahdollisia kuluja, vahinkoja tai vastuita (Agentin kohtuulliseksi katsottavat palkkiot mukaan lukien), jotka ovat syntyneet Agen-

tin lainaosuuden haltijoiden ohjeiden noudattamisen yhteydessä, tai kuluja, vahinkoja tai vastuita, jotka ovat aiheutuneet Agentin omista toimista, Agentti voi olla noudattamatta kyseisiä ohjeita tai olla tekemättä kyseisiä toimia siihen saakka, kunnes Agentti on vastaanottanut kyseisen, Agentin vaatiman kohtuullisen hyvityksen (tai tästä on asetettu riittävä vakuus).

23.4. Agentin rajoitettu vastuuvollisuus

- 23.4.1. Agentti ei ole vastuussa lainaosuuden haltijoita kohtaan vahingoista tai menetyksistä, jotka aiheutuvat Agentin tekemistä tai tekemättä jättämistä Lainan ehtojen mukaisista tai siihen liittyvistä toimista, ellei vahinko tai menetys suoranaisesti johdu Agentin huolimattomuudesta tai tahallisuudesta. Agentti ei missään tilanteessa ole vastuussa epäsuorista vahingoista.
- 23.4.2. Agentin ei katsota toimineen huolimattomasti, mikäli tämä on toiminut Agentin palkkaaman hyvämaineisen asiantuntijan neuvon tai mielipiteen mukaisesti tai mikäli Agentti on noudattanut tarvittavaa huolellisuutta tilanteessa, jossa Agentti kokee, että toiminnan viivyttämisestä lainaosuuden haltijoiden ohjeistuksen hankkimiseksi on haittaa lainaosuuden haltijoiden eduille.
- 23.4.3. Agentti ei ole vastuussa viivästyksistä (tai sen seurauksista), jotka aiheutuvat Lainan Ehdossa Agentin lainaosuuden haltijoiden maksettavaksi määritellyn summan hyvityksestä tilille, mikäli Agentti on tehnyt kaiken vaadittavan noudattaakseen tunnetun, Agentin tähän tarkoitukseen käyttämän clearing- tai selvitysjärjestelmän määräyksiä tai toimintaprosesseja.

23.5. Agentin korvaaminen

- 23.5.1. Kohdan 23.5.7. mukaisesti Agentti voi irtisanoutua ilmoittamalla siitä Liikkeeseenlaskijalle ja lainaosuuden haltijoille, minkä jälkeen lainaosuuden haltijat yhdessä Liikkeeseenlaskijan kanssa nimittävät Agentille seuraajan väistyvän Agentin järjestämässä Velkojienkokouksessa.
- 23.5.2. Kohdan 23.5.7. mukaisesti, mikäli Agentti on maksukyvytön, Agentin tulee irtisanoutua Agentin tehtävästä ja Liikkeeseenlaskijan tulee nimetä Agentin seuraaja kymmenen arkipäivän kuluessa.
- 23.5.3. Tämän kohdan 23.5. mukaisesti nimitetyn seuraajan tulee olla itsenäinen rahoituslaitos tai muu hyvämaineinen yhtiö, joka toimii säännöllisesti velkaemissioden mukaisena agenttina.
- 23.5.4. Lainaosuuden haltija (tai lainaosuuden haltijat), jotka omistavat vähintään kymmenen (10) prosenttia Lainan pääomasta voivat vaatia Velkojienkokouksen koollekutsumista Agentin erottamiseksi ja uuden Agentin nimittämiseksi ilmoittamalla tästä Liikkeeseenlaskijalle (kyseisen ilmoituksen voi tehdä ainoastaan henkilö, joka on lainaosuuden haltija sen pankkipäivän päättyessä, jonka aikana Liikkeeseenlaskija on vastaanottanut ilmoituksen ja mikäli ilmoituksen on antanut useampi lainaosuuden haltija, tekevät nämä ilmoituksen yhdessä). Liikkeeseenlaskija voi ehdottaa lainaosuuden haltijoille Agentin erottamista ja uuden Agentin nimittämistä tämän koollekutsumassa Velkojienkokouksessa.
- 23.5.5. Mikäli lainaosuuden haltijat eivät ole nimittäneet seuraajaa Agentille yhdeksänkymmenen (90) päivän kuluessa siitä, kun (a) ensimmäinen irtisanomisilmoitus on annettu tai irtisanominen tapahtui, tai (b) Agentti erotettiin lainaosuuden haltijoiden päätöksellä, Liikkeeseenlaskijan tulee nimittää seuraaja Agentille.
- 23.5.6. Väistyvää Agentti voi omalla kustannuksellaan antaa seuraavan Agentin käyttöön sellaiset asiakirjat ja arkistot, jotka tämä katsoo tarpeelliseksi, ja avustaa tätä suoriutumaan Agentin Lainan ehtojen mukaisista tehtävistä.
- 23.5.7. Agentin irtisanominen tai erottaminen astuu voimaan vasta sen jälkeen, kun uusi Agentti on nimitetty ja kyseinen nimitys on hyväksytty ja kaikki tarvittavat asiakirjat on saatettu voimaan siten, että väistyvää Agentti voidaan korvata välittömästi.
- 23.5.8. Uuden Agentin nimittämisen jälkeen väistyvää Agentti vapautetaan tulevista vastuista Lainan ehtojen osalta, mutta Agentti on edelleen (a) oikeutettu Lainan ehtojen mukaisiin etuihin ja (b) vastuussa Lainan ehtojen mukaisesti kaikista tekemistään tai tekemättä jättämistään teoista,

jotka tapahtuivat tämän toimiessa vielä Agenttina. Seuraajalla, Liikkeeseenlaskijalla ja jokaisella lainaosuuden haltijalla on samat Lainan ehtojen mukaiset oikeudet ja velvoitteet toisiaan kohtaan kuin näillä olisi ollut, mikäli seuraaja olisi ollut alkuperäinen Agentti.

- 23.5.9. Mikäli Agentti vaihtuu tämän Kohdan 23.5. mukaisesti, Liikkeeseenlaskijan tulee saattaa voimaan sellaiset asiakirjat ja toimia siten, kun uusi Agentti katsoo parhaaksi, jotta tälle uskotut Agentin oikeudet, valtuutukset ja velvollisuudet saadaan siirrettyä uudelle Agentille ja väistyyvä Agentti pystytään vapauttamaan tämän Lainan ehtojen ja Agenttisopimuksen mukaisista velvoitteista. Elleivät Liikkeeseenlaskija ja uusi Agentti toisin sovi, uusi Agentti on oikeutettu samoihin palkkioihin ja hyvityksiin kuin väistyyvä Agentti.

24. VELKOJEN OIKEUS RYHTYÄ TOIMENPITEISIIN LIIKKEESEENLASKIJAA KOHTAAN

- 24.1. Lainaosuuden haltijalla ei ole oikeutta ryhtyä minkäänlaisiin toimenpiteisiin Liikkeeseenlaskijaa vastaan periäkseen lainaosuuttaan tai käynnistääkseen Liikkeeseenlaskijaa koskevan yrityssaneerauksen, konkurssin tai muun maksukyvyttömyysmenettelyn sen johdosta, että Liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut Lainan Ehtoja.
- 24.2. Kohta 24.1. ei sovellu, jos lainaosuuden haltijat ovat vaatineet Agenttia irtisanomaan Lainan kohdan 16 (*Irtisanomisperusteet*) ehtojen mukaisesti, mutta Agentti ei ole noudattanut tätä vaatimusta kohtuullisessa ajassa.

25. SOVELLETTAVA LAKI JA OIKEUSPAIKKA

Ohjelmaan ja Lainoihin sovelletaan Suomen lakia. Ohjelmasta ja lainoista aiheutuvat riidat ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa. Jos kantaja on kuluttaja, hän voi nostaa kanteen sen paikkakunnan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä hänellä on asuinpaikkansa.

4.3 Lainakohtaisten ehtojen malli

Sopimusehdot

Nämä Lainakohtaiset ehdot on laadittu EU:n esitedirektiivin (2003/71/EC) 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä [●].[●].2016 päivättyyn Ohjelmaesitteeseen [sekä [●].[●].2016 päivättyyn Ohjelmaesitteen täydennykseen] sisältyvien Taaleri Oyj:n joukkovelkakirjojen yleisten lainaehtojen kanssa. Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli näissä Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty.

Liikkeeseenlaskijaa ja lainaa koskevat täydelliset tiedot ilmenevät Ohjelmaesitteestä [ja sen täydennyksistä], mukaan luettuna [siihen / niihin] viittaamalla sisällytetyt asiakirjat, ja näistä Lainakohtaisista ehdoista.

Ohjelmaesite[, sen täydennykset] ja Lainakohtaiset ehdot ovat saatavissa Taaleri Oyj:n kotisivuilta <http://www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat> ja pyydettyä Taaleri Oyj:ltä tai Lainakohtaisissa ehdoissa mainituista merkintäpaikoista.

Lainakohtaisten ehtojen tiivistelmä on liitteenä 1.

LAINAEHTOJEN MUKAINEN TAKAISIN MAKSETTAVA MÄÄRÄ ON LAINAN NIMELLISARVO, SIOITTAJA VOI MENETTÄÄ OSAN MERKINTÄHINNASTA, JOS LAINA ON MERKITY YLIKURSSIIN.

Lainan nimi:	Taaleri Oyj laina [[●]/vvvv]
Aiemmin liikkeeseen lasketun lainan lisäerä:	[Kyllä/Ei]
Lainan järjestäjä(t):	[nimet ja osoitteet] / [Ei sovellu]
Laskenta-asiamies:	[nimi ja osoite] / [Ei sovellu]
Lainan merkintäpaikat:	[yhteystiedot]
Lainan pääoma ja valuutta:	Alustavasti enintään EUR [●]

Lainaosuuksien lukumäärä:	Alustavasti enintään [●] kappaletta
Lainan etuoikeusasema:	Sama kuin liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla
Lainan selvitys:	Euroclear Finland Oy:n [Infinity] / [OM]-arvosuusjärjestelmä
Lainaosuuksien yksikkökoko:	EUR [●]
Lainan vähimmäismerkintä:	EUR [●]
Lainan merkintäaika:	[●]
Liikkeeseenlaskupäivä:	[●]
Takaisinmaksumäärä(t):	[Lainan pääoman nimellisarvo] / [Määrittele kunakin takaisinmaksupäivänä maksettava takaisinmaksuerä]
Takaisinmaksupäivä(t):	[●]
Vapaaehtoinen ennenaikainen takaisinmaksu:	[Määrittele, mitä yhtä tai useampaa yleisten lainaehtojen 15.2 mukaista ennenaikaisen takaisinmaksun kappaletta sovelletaan ja täydennä puuttuvat tiedot] / [Ei sovellu]
Korko:	[Määrittele, onko ns. nollakuponkinen laina tai mitä yleistä lainaehto [8.1] (<i>Kiinteä korko</i>) tai, [8.2] (<i>Vaihtuva viitekorko</i>) sovelletaan, sekä vaadittavat seuraavat yksityiskohdat: Ehto [8.1] (<i>Kiinteä korko</i>): Korkoprosentti [●]% [Ensimmäisen korkojakson alkamispäivä, mikäli ei liikkeeseenlaskupäivä] Koronmaksupäivät [●] Ehto [8.2] (<i>Vaihtuva viitekorko</i>): [●] kuukauden EURIBOR Marginaali [●]% EURIBORin osalta: [kunkin korkojakson EURIBOR-korko määritetään kaksi [●]:n pankkipäivää ennen asianomaisen korkojakson alkua] [Ensimmäisen korkojakson alkamispäivä, mikäli ei liikkeeseenlaskupäivä] Koronmaksupäivät [●]]
Lainan tuotto:	[[●] %] / [Lainan efektiivinen korkotuotto prosentti sijoittajalle liikkeeseenlaskupäivänä emissiokurssin ollessa 100 % on [●] %] / [Ei sovellu]
Maksettava kertynyt korko:	Ehto 5.1.2

	[Soveltuu] / [Ei sovellu]
	[Merkitsijän on maksettava merkitsemälleen nimellispääomalle lainan kertynyt korko. Maksettavaa lainan kertynyttä korkoa on kertynyt [●] päivältä. Korkoa on kertynyt EUR [●] jokaista lainaosuutta kohti.]
Liikkeeseenlaskuhinta:	[●] %
Merkinnän maksu:	[Merkintä on maksettava Liikkeeseenlaskupäivänä] / [Merkintä on maksettava merkinnän yhteydessä]
Koronlaskuperuste:	[Todelliset/todelliset (ICMA), Todelliset/365, Todelliset/360, 30E/360 (Eurobond sääntö) tai 30/360]
Koron vähimmäis-/enimmäismäärä:	[Soveltuu] / [Ei sovellu] [Jos soveltuu, määrittele vähimmäis-/enimmäismäärä]
Pankkipäiväolettama:	[Seuraava] / [Sovellettu seuraava] / [Edellinen]
Liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksuasiamies:	[●]
Lainan ISIN-koodi:	[●]
Muut Tiedot	
Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla laina lasketaan liikkeelle:	[Liikkeeseenlaskijan hallituksen päätös [●].[●].[●]] / [[●] päätös [●].[●].[●] Liikkeeseenlaskijan hallituksen [] antaman valtuutuksen nojalla.]
Liikkeeseenlaskun luonne:	Yksittäinen laina[, jota tarjotaan] / [ei tarjota yleisölle.]
Ehto lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:	[Merkinnät vähintään EUR [●]. Liikkeeseenlaskija pidättää myös oikeuden yksinomaisessa harkinnastaan perua Liikkeeseenlaskun sellaisten taloudellisten tai poliittisten tapahtumien sattuessa, jotka saattavat vaarantaa Lainan onnistuneen liikkeeseenlaskun.] / [Ei sovellu]
Ilmoitus tarjouksen tuloksista, liikkeeseenlaskun peruuttamisesta tai merkinnän keskeyttämisestä:	Tieto tarjouksen tuloksista, liikkeeseenlaskun peruuttamisesta tai merkinnän keskeyttämisestä ylimerkinnän johdosta on saatavilla merkintäpaikoista ja verkkosivuilla www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat . Tarjouksen tulos julkistetaan arviolta [●]. Mikäli liikkeeseenlasku peruutetaan tai merkintöjä pienennetään ylimerkinnän johdosta, liikkeeseenlaskija maksaa merkinnästä maksetun rahamäärän takaisin merkitsijän ilmoittamalle tilille viiden (5) pankkipäivän kuluessa peruutus- tai pienennyksestä päättämispäivästä lukien.
Sijoittajilta veloittavat kustannukset	Taaleri Oyj ei veloita sijoittajalta Lainojen liikkeeseenlaskuun tai merkitsemiseen liittyviä maksuja. Lainan järjestäjät ja mahdolliset muut merkintäpaikat

voivat tällaisia maksuja veloittaa, jolloin ne perustuvat sijoittajan sekä järjestäjän tai mahdollisen muun merkintäpaikan väliseen sopimukseen.

[Lainan järjestäjä(t) [ja mahdolliset muut merkintäpaikat] eivät veloita sijoittajilta lainan liikkeeseenlaskuun liittyviä maksuja.]

[[•] veloittaa Lainan sijoittajalta lainan merkitsemiseen liittyvänä maksuna [•].]

Arvio liikkeeseenlaskukustannuksista:

[•]

Lainasta saatavien varojen suunniteltu käyttötapa:

[•]

Liikkeeseenlaskun järjestäjän, Agentin [ja merkintäpaikan] intressit:

[Rahoitusmarkkinoilla tavanomaiset liiketoimintaintressit.] / [Kuvaile muu intressi] / [Ei sovellu]

Listaus:

[Tullaan hakemaan Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämälle pörssilistalle] / [Ei listata]

Arvio listauksen alkamisesta:

[•] / [Ei sovellu]

Helsingissä, [•]. päivänä []kuuta 20[•][•].

TAALERI OYJ

5 MUITA TIETOJA MERKITSIJÖILLE

5.1 Verotus Suomessa

Alla esitetty yhteenveto perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä Suomessa voimassa olevaan verolainsäädäntöön ja vallitsevaan verotuskäytäntöön. Muutokset verolainsäädännössä saattavat vaikuttaa verotukseen myös takautuvasti. Tämä yhteenveto ei ole tyhjentävä eikä siinä ole huomioitu eikä selvitetä muiden maiden kuin Suomen verolainsäädäntöä. Sellaisen sijoitusta harkitsevan, jonka verotukseen jonkin muun maan verolainsäädäntö saattaa vaikuttaa, tulisi ottaa yhteyttä veroasiantuntijaan omiin erityisolosuhteisiinsa liittyvien veroseuraamusten selvittämiseksi.

Seuraavassa käsitellään olennaisia Suomen tulovero- ja varainsiirtoveroseuraamuksia. Seuraavassa käsitely kohdistuu vain Suomen verolainsäädäntöön eikä siinä oteta huomioon minkään toisen maan verolainsäädäntöä. Seuraavassa ei käsitellä veroseuraamuksia, jotka kohdistuvat sellaisiin lainaosuuden haltijoihin, joihin sovelletaan erityisiä verosäännöksiä. Tällaisia lainaosuuden haltijoita ovat muun muassa liiketoimintaa harjoittamattomat tai verovapaat yhteisöt, ulkomaiset välilyhteisöt sekä avoimet tai kommandiittiyritykset. Seuraavassa ei myöskään käsitellä Suomen perintö- tai lahjaveroseuraamuksia.

Tämä kuvaus perustuu:

- tuloverolakiin (30.12.1992/1535, muutoksineen);
- lakiin elinkeinotulon verottamisesta (24.6.1968/360, muutoksineen);
- lakiin rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta (11.8.1978/627, muutoksineen);
- ennakkoperintälaki (20.12.1996/1118, muutoksineen); ja
- varainsiirtoverolakiin (29.11.1996/931, muutoksineen).

Yleistä

Suomessa yleisesti verovelvollisia ja rajoitetusti verovelvollisia kohdellaan Suomen verotuksessa eri tavoin. Yleisesti verovelvolliset ovat Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Rajoitetusti verovelvollisia verotetaan vain Suomesta saaduista tuloista sekä rajoitetusti verovelvollisen Suomessa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan liittyvistä tuloista. Verosopimukset voivat kuitenkin rajoittaa Suomen sisäisen verolainsäädännön soveltamista ja rajoitetusti verovelvollisen saaman tulon verottamista Suomessa.

Luonnollisen henkilön katsotaan olevan Suomessa yleisesti verovelvollinen silloin, kun hän jatkuvasti oleskelee täällä yli kuuden (6) kuukauden ajan tai hänellä on täällä vakituinen asunto ja koti. Myös ulkomaille muuttanutta Suomen kansalaista pidetään Suomessa yleisesti verovelvollisena muuttovuoden ja kolmen (3) seuraavan vuoden ajan, ellei hän näytä, ettei hänellä ole verovuonna ollut olennaisia siteitä Suomeen. Suomen lain mukaisesti perustetut yhtiöt ovat Suomessa yleisesti verovelvollisia.

Luonnollisten henkilöiden ansiotuloa verotetaan progressiivisen verokannan mukaan. Verovuonna 2016 enintään 30 000 euron suuruisia pääomatuloa puolestaan verotetaan 30 prosentin verokannan mukaan ja yli 30 000 euron ylittävää osaa pääomatulosta verotetaan 34 prosentin verokannan mukaan.

Yhteisöverokanta on Suomessa tällä hetkellä 20 prosenttia. Suomalaisen yhteisön verotettava tulo määritetään erikseen elinkeinotoiminnan, muun toiminnan ja maatalouden tulolähteiden osalta (joista viimeisintä ei käsitellä lainkaan tässä yhteenvedossa). Rajanvetoa omaisuuden ja tulon kuulumiselle elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan tulolähteisiin ei käsitellä tässä yhteydessä. Elinkeinotoiminnan ja muun toiminnan tulo verotetaan kumpikin yhteisöverokannan mukaan.

Seuraavassa on yhteenveto tietyistä lainaosuuksiin sijoittamiseen sekä niiden omistamiseen ja luovuttamiseen liittyvistä veroseuraamuksista Suomessa yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisille lainaosuuden haltijoille.

Korkotulon verotus

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt ja suomalaiset yhteisöt

Korkotulon lähdeverolain (1341/1990, muutoksineen) mukaan yleisesti verovelvollinen luonnollinen henkilö ja kotimainen kuolinpesä ovat velvollisia suorittamaan korkotulon lähdeveroa joukkovelkakirjalainalle maksetus-

ta korosta, jos laina on tarjottu yleisön merkittäväksi. Suomessa asuville luonnollisille henkilöille ja suomalaisille kuolinpesille maksettava korko on siten lähdeveron alaista. Lähdevero on 30 prosenttia lainalle maksettusta korosta.

Lainaosuuden luovutuksen yhteydessä saatava jälkimarkkinahyvitys on luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle veronalaista pääomatuloa ja yhteisölle veronalaista tuloa. Jälkimarkkinahyvityksellä tarkoitetaan joukkovelkakirjalainan luovutuksen yhteydessä saatua, luovutusta edeltäneen koronmaksupäivän ja luovutuspäivän väliseltä ajalta kertynyttä korkoa vastaavaa hyvitystä. Vastaavasti myös lainaosuuden oston yhteydessä maksettava jälkimarkkinahyvitys on verotuksessa vähennyskelpoinen pääomatuloon kohdistuva tulonhankkimismeno. Jälkimarkkinahyvitystä ei pidetä hankintamenoa luettavana eränä. Jälkimarkkinahyvityksen maksajan tai välittäjän on ilmoitettava maksamansa tai perimänsä jälkimarkkinahyvitys veroviranomaisille. Jos luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama tai maksama jälkimarkkinahyvitys ei liity elinkeinotoimintaan tai maatalouteen, sitä ei tarvitse ilmoittaa veroilmoituksella.

Suomalaiselle yhteisölle Lainan korko on veronalaista tuloa. Yhteisölle maksettavasta korosta ei toimiteta ennakonpidätystä eikä siitä peritä lähdeveroa.

Rajoitetusti verovelvollisen luonnollisen henkilön tai yhteisön verotus

Tuloverolain mukaan rajoitetusti verovelvollinen ei ole verovelvollinen Suomesta saamastaan korkotulosta, joka on maksettu debentuurilainalle tai muulle joukkovelkakirjalainalle taikka Suomeen otetulle lainalle, jota ei ole katsottava lainansaajan omaan pääomaan rinnastettavaksi pääomansijoitukseksi. Vallitsevan tulkinnan mukaan tämän Esitteen mukaista Lainaa ei pidetä omaan pääomaan rinnastettavana pääomansijoituksena, ja rajoitetusti verovelvolliselle lainan perusteella maksettu korko ei siten ole Suomessa veronalaista. Suorituksen saajan on ennen suorituksen maksamista ilmoitettava maksajalle nimensä, osoitteensa kotivaltiossa, yrityksen- ja yhteisötunnuksensa sekä luonnollisen henkilön osalta myös syntymäaika. Muussa tapauksessa maksajan on perittävä korosta lähdevero 30 prosentin suuruisena.

Lainaosuuksien luovutusvoittoverotus

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt

Suomessa yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön tai kuolinpesän lainaosuuksien myynnistä saama luovutusvoitto verotetaan lähtökohtaisesti pääomatulona. Pääomatuloihin sovellettava verokanta on tällä hetkellä 30 prosenttia alle 30 000 euron pääomatuloista ja 34 prosenttia yli 30 000 euron pääomatuloista. Elinkeinotoimintaan kuulumattoman omaisuuden luovutusvoitto ei ole veronalainen, jos kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa (lukuun ottamatta omaisuutta, jonka luovutus on Suomen verolainsäädännön nojalla verovapaata). Vastaavasti luovutustappio ei ole vähennyskelpoinen, jos kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ja hankintameno ovat enintään 1 000 euroa.

Lainaosuuksien myynnistä syntynyt luovutustappio on vähennyskelpoinen ensisijaisesti verovuoden luovutusvoitoista. Vuoden 2016 ja sitä uudemmat luovutustappiot voidaan vähentää luovutusvoittojen kokonaan tai osin puuttuessa myös muista pääomatuloista. Tappion vähentäminen kohdennetaan pääomatuloon, josta on jo vähennetty tulon hankinnasta ja säilyttämisestä aiheutuneet luonnolliset vähennykset. Muut pääomatuloon kohdistuvat vähennykset tehdään vasta luovutustappion vähentämisen jälkeen. Jos luovutustappiota jää tämänkin jälkeen vähentämättä, vahvistetaan jäännös verovuoden luovutustappioksi, joka vähennetään viitenä seuraavana vuotena luovutusvoitoista ja muista pääomatuloista.

Mikäli lainaosuuksien luovutus liittyy myyjän elinkeinotoiminnan harjoittamiseen, jaetaan lainaosuuksien luovutusvoitto verotettavaksi ansiotulona progressiivisen veroasteikon mukaan ja pääomatulona 30 prosentin verokannan mukaan alle 30 000 euron pääomatuloista ja 34 prosentin verokannan mukaan yli 30 000 euron pääomatuloista. Elinkeinotoiminnan tappioiden vähentäminen tapahtuu kuten alla kohdassa ”Suomalaiset yhteisöt” on esitetty.

Luovutusvoitto ja -tappio lasketaan vähentämällä myyntihinnasta hankintameno ja myynnistä aiheutuneet kulut. Vaihtoehtoisesti luonnolliset henkilöt voivat elinkeinotoimintaan kuulumattomien lainaosuuksien osalta käyttää todellisen hankintameno sijasta niin sanottua hankintameno-olettaa, jonka suuruus on 20 prosenttia myyntihinnasta tai, jos lainaosuudet on omistettu vähintään kymmenen vuotta, 40 prosenttia myyntihinnasta. Mikäli hankintameno-olettaa käytetään todellisen hankintameno sijasta, voiton hankkimisesta

aiheutuneiden kustannusten katsotaan sisältyvän hankintameno-olettamaan, eikä niitä voida enää vähentää erikseen.

Suomalaiset yhteisöt

Lainaosuuksien myyntihinta luetaan yleensä suomalaisen yhteisön elinkeinotoiminnan tai muun toiminnan tulolähteen veronalaiseksi tuloksi. Suomalaisen yhteisön verotettava tulo määritetään erikseen elinkeinotoiminnan ja muun toiminnan osalta. Molempien tulolähteiden tuloa verotetaan 20 prosentin verokannan mukaan. Myytyjen lainaosuuksien hankintahinta on vähennyskelpoinen meno sen tulolähteen tulosta, johon myydyt lainaosuudet kuuluvat. Elinkeinotoiminnan tulolähteeseen kuuluvien lainaosuuksien mahdollinen luovutustappio voidaan lähtökohtaisesti vähentää muista elinkeinotoiminnan tuloista. Elinkeinotoiminnan tulolähteen vahvistetut tappiot voidaan vähentää tappiovuotta seuraavien kymmenen vuoden aikana elinkeinotoiminnan tulolähteen verotettavasta tulosta. Muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvat tappiot voidaan vähentää vain tappiovuonna tai sitä seuraavien viiden vuoden aikana muun toiminnan tulolähteen luovutusvoitoista.

Rajoitetusti verovelvolliset

Rajoitetusti verovelvolliset eivät pääsääntöisesti ole Suomessa verovelvollisia lainaosuuksien myynnistä saamastaan luovutusvoitosta, ellei luovutus liity elinkeinotoiminnan harjoittamiseen Suomessa olevan kiinteän toimipaikan kautta.

Varainsiirtovero

Lainan liikkeellelaskemisen, merkinnän tai luovutuksen yhteydessä ei suoriteta varainsiirtoveroa, kun lainan korko ei määräydy Liikkeellelaskijan toiminnan tuloksen tai osingon suuruuden mukaan.

5.2 Lainan jälkimarkkinat

Ohjelmaesitteen alla liikkeeseenlaskettavat velkakirjat ovat haltijavelkakirjoja ja ne voidaan myydä edelleen kesken laina-ajan.

Lainoja voidaan hakea kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin ylläpitämälle pörssilistalle, jolloin listaus- ta koskeva hakemus jätetään Nasdaq Helsingille Lainan merkintäajan päätyttyä. Laina-aikana Taaleri voi antaa lainalle pyydettäessä takaisinostohinnan.

5.3 Lainan efektiivinen tuotto

Lainan efektiivinen korkotuotto prosentti ilmoitetaan Lainakohtaisissa ehdoissa. Lainan efektiivinen tuotto riippuu kulloinkin voimassaolevasta emissiokurssista ja Lainalle maksettavasta korosta. Lainan efektiivinen tuotto nousee emissiokurssia alennettaessa ja laskeen emissiokurssia nostettaessa. Efektiivinen tuotto on laskettu arvopaperimarkkinoilla yleisesti käytetyllä nykyarvomenetelmällä.

6 TIETOJA YHTIÖSTÄ JA YHTIÖN LIKETOIMINTA

6.1 Yleisiä tietoja

Yhtiön toiminimi on Taaleri Oyj (ruotsiksi Taaleri Abp ja englanniksi Taaleri Plc). Taaleri on Suomen lakien mukaisesti 14.11.2008 perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki ja joka on merkitty Kaupparekisteriin Y-tunnuksella 2234823-5. Yhtiöön sovelletaan Suomen lakia ja sen tilikausi on 1.1.–31.12. Yhtiön päätoimipaikan osoite on Kluuvikatu 3, 00100 Helsinki ja puhelinnumero 046 714 7100.

Yhtiöjärjestyksen 2 §:n mukaan Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita osakkeita, muita arvopapereita ja kiinteistöjä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa ja muuta sijoitustoimintaa. Yhtiö huolehtii konserniin kuuluvien yhtiöiden keskitetysti hoidettavista tehtävistä.

6.2 Toimintahistoria ja kehitys

Konsernin aikaisempi emoyhtiö, nykyinen Taaleri Varainhoito Oy aloitti toimintansa 2007. Finanssivalvonta (tuolloin Rahoitustarkastus) myönsi yhtiölle toimiluvan 18.9.2007 sijoituspalvelutoimintaan. Konsernin toiminta oli sen ensimmäisinä vuosina puhtaasti perinteistä varainhoitotoimintaa.

Taaleri aloitti pääomarahastoliiketoiminnan vuonna 2009 keräämällä vuokra-asuntoihin sijoittavan asuntorahaston. Tämän jälkeen pääomarahastoliiketoiminta on jatkunut useilla vuokra-asuntorahastoilla sekä muun muassa tuulivoimaan, bioenergiaan ja metsään sijoittavilla rahastoilla.

Taaleri Oyj:n B-sarjan osake hyväksyttiin kaupankäynnin kohteeksi First North -markkinapaikalle huhtikuussa 2013 ja tammikuussa 2016 Yhtiön osakesarjat yhdistettiin yhdeksi osakesarjaksi.

Vuonna 2013 Konserni aloitti liiketoiminnan kahdella uudella toimialalla. Kesällä 2013 aloitettiin Lainaamo Oy:n liiketoiminta. Lainaamo Oy myöntää vakuudettomia kulutus- ja yritysluottoja sekä sijoituslainoja ja vuokra-takauksia. Yhtiö myi muiden Lainaamo Oy:n osakkeenomistajien kanssa osuutensa Lainaamo Oy:stä Fellow Financelle toukokuussa 2015. Vuoden 2013 toisella puoliskolla aloitettiin Taaleri Sijoitus Oy:n liiketoiminta, jossa Taaleri Sijoitus Oy tekee pidempiaikaisia sijoituksia kanssasijoittamisen periaattein listaamattomiin ja listattuihin yrityksiin.

Vuonna 2014 Yhtiö toteutti yhteensä 30 miljoonan euron määräiset joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut, jotka olivat myös ensimmäiset Nasdaq Helsingin ylläpitämällä First North Bond Market Finland -markkinapaikalla kaupankäynnin kohteeksi otetut joukkovelkakirjalainat.

Taaleri osti Vakuutusosakeyhtiö Garantian koko osakekannan 60 miljoonan euron kauppahinnalla vuonna 2015, jolloin Garantiasta tuli Yhtiön kokonaan omistama tytäryhtiö. Garantia perustettiin vuonna 1993 tarkoituksena ottaa haltuun Eläketurvakeskuksen eläketakaussalkku. Vuonna 2005 Garantian edelliset osakkeenomistajat ostivat Eläketurvakeskuksen 48 prosentin omistuksen Garantiasta. Perustamisen jälkeen Garantia on laajentanut liiketoimintaansa eläkelainatakauksista muun muassa muihin lainatakauksiin, asuntolainatakauksiin ja kaupallisiin takauksiin. Garantia toi vuoden 2013 joulukuussa markkinoille uuden tuotteen, lähinnä keskisuurille yrityksille tarkoitetun ryhmäjoukkovelkakirjan, jonka pääoman ja korkojen maksun Garantia takaa kokonaisuudessaan.

Huhtikuussa 2016 Taaleri Oyj:n osakkeet hyväksyttiin kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin ylläpitämälle pörssilistalle.

Kesäkuussa 2016 Taaleri perusti uuden Energia-segmentin, jonka tavoitteena on kanavoida hallinnoitavia pääomia uusiutuvan energian infrastruktuurihankkeisiin sekä perinteiseen energiantuotantoon ja sähkövoimaan. Energia on luonteva laajentumisalue Taalerin liiketoiminnalle, ja Yhtiöllä on alalta vahva oma osaaminen. Energia-segmentti liittyy osaltaan myös Taalerin kansainvälistymistavoitteeseen. Taalerin omistusosuus Taaleri Energia Oy:stä on 100 prosenttia.

6.3 Yhtiön liiketoiminnan ja päämarkkinoiden kuvaus

Yleistä

Konserni on vuonna 2007 perustettu yrittäjävetoinen kansainvälistyvä finanssiryhmä, jonka emoyhtiön osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin ylläpitämälle pörssilistalle vuonna 2016. Taaleri tarjoaa varainhoito- ja rahoituspalveluita institutionaalisille sijoittajille, yrityksille sekä yksityishenkilöille. Konserni koostuu emoyhtiö Taaleri Oyj:stä sekä sen viidestä liiketoiminnallisesta tytäryhtiöstä: Taaleri Varainhoito Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä, Taaleri Pääomarahastot Oy -konsernista, Taaleri Sijoitus Oy -konsernista, Taaleri Energia -konsernista sekä Vakuutusosakeyhtiö Garantiasta. Konserniin 29.4.2016 saakka kuulunut Metsärahoitus II Ky on kyseiseen päivämäärään saakka lisäksi katsottu IFRS 10 määräysvalta-käsitteen perusteella Taaleri Oyj:n tytäryhtiöksi. Lisäksi Yhtiöllä on osakkuusyhtiöitä (Konsernirakenne on kuvattu kohdassa ”– Konsernin oikeudellinen rakenne”).

Konserni on Finanssivalvonnan valvoma rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004, muutoksineen, ”**RaVal**”) tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymä. Myös osa Yhtiön tytäryhtiöistä on suoraan Finanssivalvonnan valvottavia. Taaleri Varainhoito Oy on sijoituspalvelulain (747/2012, muutoksineen, ”**Sijoituspalvelulaki**”) mukainen sijoituspalveluyritys ja Taalerin Rahastoyhtiö Oy on sijoitusrahastolain (48/1999, muutoksineen, ”**Sijoitusrahastolaki**”) mukainen rahastoyhtiö sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen vaihtoehtorahastojen hoitaja. Myös Taaleri Pääomarahastot Oy on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen vaihtoehtorahastojen hoitaja. Yhtiön tytäryhtiö Garantia on vakuutusyhtiölain (521/2008, muutoksineen, ”**Vakuutusyhtiölaki**”) mukainen vakuutusyhtiö. Taaleri Portföy Yönetimi A.S. on Turkin lainsäädännön mukaisesti perustettu sijoituspalveluyritys, jolla on Turkin finanssimarkkinoita valvovan viranomaisen, Capital Markets Board Of Turkey:n, myöntämä toimilupa omaisuudenhoitoliiketoimintaan (*portfolio management*).

Konsernissa on tämän Ohjelmaesitteen päivämäärällä yli 170 työntekijää. Konsernin toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Tampereella, Turussa, Porissa ja Oulussa sekä Istanbulissa Turkissa. Konsernilla oli 30.6.2016 hallinnoitavia varoja 4,2 miljardia euroa ja 3 600 varainhoidon asiakasta, joilla oli voimassa oleva asiakassopimus.

Seuraavassa taulukossa esitetään Yhtiön liikevaihdon jakauma liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2015 ja 31.12.2014 päättyneiltä 12 kuukauden jaksoilta, missä konsernin liikevaihdossa esitetään myös osakkuusyhtiöiden tulokset. Konserni on siirtynyt segmenttiraportointiin vuoden 2015 alusta lähtien, mitä ennen liikevaihtoa seurattiin konsernitasolla sijoituspalvelutoiminnan tuottoina. Taalerin Energia-liiketoimintasegmentti aloitti toimintansa vuoden 2016 toisella vuosipuoliskolla.

Liikevaihto	1.1.–31.12.	
	2015	2014
	(IFRS)	(IFRS)
1000 euroa	(tilintarkastettu)	(tilintarkastamaton)
Varainhoito	39 358	38 392
Rahoitus	13 276	-
Muu toiminta	6 026	15 171
Liikevaihto yhteensä	58 659	53 563

Liiketoimintasegmentit

Taalerin liiketoiminta jakaantuu kolmeen liiketoimintasegmenttiin: Varainhoito-segmenttiin, Rahoitussegmenttiin ja Energia-segmenttiin. Varainhoitosegmentti sisältää Konsernin tarjoamat varainhoitopalvelut ja pääomarahastotoiminnan. Rahoitussegmentti jakaantuu kahteen liiketoimintaan: Suorarahoitukseen ja Takausvakuuttamiseen. Energia-segmentin tavoitteena on kehittää, rakentaa, rahoittaa ja operoida kotimaisia, ja kansainvälisiä energiahankkeita. Näiden segmenttien lisäksi Yhtiöllä on omaa sijoitustoimintaa ja se tarjoaa erilaisia konsernihallintopalveluita, joita on esitelty alla kohdassa ”– Muu liiketoiminta”.

Yhtiöllä on toimintaa Suomessa, Turkissa ja Keniassa. Taaleri Pääomarahastot Oy:llä on Keniassa toimisto, josta käsin valvotaan pääomarahaston kiinteistöliiketoiminnan hankkeita Itä-Afrikassa sijaitseviin kohteisiin.

Varainhoito-segmentti

Konsernin Varainhoito-liiketoiminta tarjoaa kattavia varainhoitopalveluja varakkaille yksityishenkilöille ja yhteisöasiakkaille sekä uuden keväällä 2016 lanseeratun verkkokaupan myötä myös uudelle Säästäjä-asiakaskunnalle. Konsernin tarjoamiin varainhoitopalveluihin sisältyvät muun muassa allokointisijoittaminen, informaatioetuu perustuva sijoittaminen, yksilöllinen varainhoito, ETF-varainhoito, pääomasijoitusrahastot, strukturoidut tuotteet ja välityspalvelut. Konsernin asiakkaat voivat arvopaperisijoittamisen lisäksi sijoittaa erilaisiin valikoituihin yksittäisiin kohteisiin sijoittavien kiinteistö- ja pääomasijoitusrahastojen kautta sellaisiin kohteisiin ja liiketoimintoihin, joihin yksityisten sijoittajien ja pienempien instituutioiden on muuten vaikea päästä sijoittamaan.

Varainhoitotoiminnassa asiakas tekee varainhoitajan kanssa sopimuksen siitä, että päätösvalta asiakkaan rahoitusvälineiden ja muiden varojen sijoittamisesta on annettu kokonaan tai osittain varainhoitajalle. Varainhoitopalveluiden tarjoaminen Suomessa edellyttää asianmukaista toimilupaa toimia esimerkiksi sijoituspalveluyrityksenä, luottolaitoksena tai omaisuudenhoitoon toimiluvan saaneena rahastoyhtiönä. Konsernin päämarkkina-alue varainhoidon asiakaskunnan osalta on Suomi, mutta Yhtiöllä on toimintaa lisäksi Turkissa ja Keniassa. Yhtiö myös tekee sijoituksia asiakkaidensa lukuun laajasti useilla kansainvälisillä markkinoilla. Varainhoitomarkkina on Suomessa varsin kilpailtu. Yhtiön keskeinen kilpailuympäristö koostuu Suomessa toimivista suuremmista pankeista näiden tarjoamien yksityispankkipalvelujen osalta sekä vähemmän merkittävissä määrin myös keskisuurista varainhoitoyhtiöistä.

Pääomasijoitusrahastoja tarjotaan tyypillisimmin institutionaalisille tai ammattimaisille sijoittajille tai näiden lisäksi rahastojen vähimmäissijoituksen koon seurauksena vain varakkaille yksityishenkilöille. Konserni pyrkii tarjoamaan myös niin sanotuille ei-ammattimaisille sijoittajille mahdollisuutta sijoittaa pääomasijoitusrahastoihin pienemmin osuuksin. Yhtiö on myös kehittämässä uusia rahastotuotteita, kuten rahastojen-rahastoja, joissa sijoitusmahdollisuus avautuu yhä pienemmällä sijoitussummalla. Konsernin pääomasijoitustoiminta ei muodosta yhtenäistä markkinaa, vaan kunkin pääomasijoituslajin markkinaa ja kilpailuympäristöä tulee tarkastella erikseen. Konsernin pääomasijoitustoiminnan kannalta keskeisimmät pääomasijoitusmarkkinat ovat metsä-, kiinteistö- ja asunto- sekä tuulivoimamarkkinat.

Yhtiön Varainhoito-segmentti muodostuu sijoituspalveluyritys Taaleri Varainhoito Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä sekä Taaleri Pääomarahastot Oy -konsernista. Taaleri Pääomarahastot Oy:llä on Finanssivalvonnan toimilupa toimia vaihtoehtorahaston hoitajana. Taaleri Varainhoito Oy:n tytäryhtiö Taaleri Rahastoyhtiö Oy hallinnoi Taalerin omia sijoitusrahastoja. Taaleri Varainhoito on tarjonnut varainhoitopalveluita myös Turkissa kevästä 2013 lähtien turkkilaisen tytäryhtiön Taaleri Portföy Yönetimi A.S.:n kautta. Taaleri Varainhoito Oy:n muita tytäryhtiöitä ovat fyysisistä kultaa tarjoava Kultataaleri Oy ja Taaleri Veropalvelut Oy, joka tarjoaa Konsernin asiakkaille verosuunnittelupalveluja sekä toimii vakuutusedustajana tarjoten Yhtiön yritysasiakkaille näiden vahinkovakuutusten ammattitaitoista hoitoa ja kilpailuttamista.

Varainhoito on jatkanut liiketoimintojen kasvuun panostamista. Varainhoito-segmenttiin laskettavaa henkilöstöä oli 31.12.2015 päättyneen tilikauden aikana keskimäärin 131 (120 tilikaudella 2014). Tilikauden 2015 loppupuolella vähennettiin omistusta Vakuutusvahti Oy:ssä, eikä yhtiö ole enää osa Konsernia. Turkin arvopaperimarkkinalainsäädännön muututtua vuonna 2014 pääomitettiin Turkin yhtiötä alkuvuonna 2015 0,8 miljoonalla eurolla. Varainhoidon hallinnoitavat varat kasvoivat 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 10,0 prosenttia 3,8 miljardiin euroon (3,4 miljardia euroa 31.12.2014). Taalerien hallinnoimien sijoitusrahastojen nettomerkinnot 31.12.2015 olivat 27 miljoonaa euroa (154 miljoonaa euroa 31.12.2014) ja hallinnoitava varallisuus 850 miljoonaa euroa (774 miljoonaa euroa 31.12.2014). Omien pääomarahastojen hallinnoitava varallisuus kasvoi 55,4 prosenttia 623 miljoonaan euroon (401 miljoonaa euroa 31.12.2014). Täyden valtakirjan varainhoidossa oleva varallisuus kasvoi 11,3 prosenttia 1,3 miljardiin euroon (1,1 miljardia euroa 31.12.2014), kun muu hoidossa oleva varallisuus laski 7,1 prosenttia 1,1 miljardiin euroon (1,1 miljardia euroa 31.12.2014). Taaleri Pääomarahastojen osalta sijoittajilta kutsuttu pääoma on esitetty myös täyden valtakirjan varainhoidossa, mikäli asiakas on solminut Taaleri Varainhoito Oy:n kanssa täyden valtakirjan varainhoitosopimuksen, ja muilta osin muuna hoidossa olevana varallisuutena, koska Taaleri Varainhoito Oy toimii Taaleri Pääomarahastojen säilytysyhteisönä.

Konserni on toteuttanut seuraavat pääomasijoitukset: Taaleritehtaan asuntorahastot I-VI, Taaleri Tuulitehdas I-II, Taaleri Linnainmaankulma -kiinteistörahasto, Taaleri Oaktree syöttörahasto, Taaleritehtaan Biotehdas,

Taaleritehtaan Metsä I-III ja Taaleri Afrikka, Taaleritehtaan Tontti, Taaleritehtaan kiinteistörahasto sekä uusia hankkeina Taaleri Tuulitehdas III, Taaleri Kiertotalous ja Taaleri Merenkulku. Konserni on irtautunut Taaleritehtaan Asuntorahastot I, III ja V:sta vuonna 2014 ja Taaleri Tuulitehdas I:n Honkajoki- Tuulipuistosta vuonna 2015. Lisäksi Yhtiön hallinnoima pääomarahasto myi Biotehdas -bioenergialaitosketjun Gasumille 29.2.2016.

Palkkiotuotot ovat Varainhoito-segmentin merkittävin tuottoerä. Varainhoidon palkkioihin sisältyvät muun muassa asiakastoimeksiantoihin perustuvat rahasto-osuuksien merkintä- ja lunastuspalkkiot sekä välityspalkkiot, samoin kuin hoidettavan varallisuuden määrään perustuvat hallinnointipalkkiot. Tuottosidonnaiset palkkiot perustuvat Konsernin rahastoliiketoiminnan eri rahastoille asetettujen tuottotavoitteiden ylittämiseen sekä Varainhoidon täyden valtakirjan strategioiden asetettujen tuottotavoitteiden ylittämiseen. Lisäksi Varainhoito-segmentille syntyy tuottoja onnistuneista irtautumisista pääomarahastohankkeista. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja muista hallintokuluista sekä palkkiokuluista, joita syntyy esimerkiksi arvopaperikauppojen selvityksestä.

1 000 000 euroa

1.1.–31.12.

	2015 (IFRS) (tilintarkastettu)	2014 (IFRS) (tilintarkastamaton)	Muutos, %
Varainhoidon palkkiot	28,8	29,6	-2,7
Tuottosidonnaiset palkkiot	4,5	6,0	-24,6
Muut tuotot	6,1	2,9	112,9
Yhteensä	39,4	38,4	2,5
Liikevoitto	9,8	9,1	7,9
Henkilöstö keskimäärin	131	120	9,2

Hallinnoitavat varat

1 000 000 euroa

31.12.2015

31.12.2014

Muutos, %

	31.12.2015	31.12.2014	Muutos, %
	3 784	3 440	10,0
Sijoitusrahastot	850	774	9,8
Pääomarahastot ¹⁾	623	401	55,4
Täyden valtakirjan varainhoito	1 260	1 132	11,3
Muu	1 052	1 133	-7,1

¹⁾ Pääomarahastojen hallinnoitavat varat koostuvat sijoittajilta kutsutuista pääomasitoumuksista sekä vieraan pääoman rahoituksesta, minkä koko vaihtelee kohteittain. Sijoittajilta kutsuttu pääoma on esitetty myös erässä Täyden valtakirjan varainhoito, mikäli asiakas on solminut täyden valtakirjan varainhoitosopimuksen, sekä erässä Muu, koska Taaleri Varainhoito toimii Taaleri Pääomarahastojen säilytysyhteisönä. Pääomarahastojen hallinnoitavien varojen yhteenlaskettuun määrään on siten laskettu osin päällekkäisiä eriä. Kutsutut pääomasitoumukset 31.12.2015 olivat yhteensä 330 miljoonaa euroa.

Varainhoito-liiketoiminnan tuotot kasvoivat 2,5 prosenttia 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 39,4 miljoonaan euroon verrattuna viime vuoden vastaavan ajankohdan 38,4 miljoonaan euroon. Varainhoidon jatkuvat palkkiot laskivat 2,7 prosenttia 28,8 miljoonaan euroon (29,6 miljoonaa euroa tilikaudella 2014). Vuoden 2014 lopun irtautumiset asuntorahastoista vähensivät vastaavasti katsausvuoden 2015 jatkuvia hallinnointi-

palkkioita. Tuottosidonnaiset palkkiot laskivat 25 prosenttia 4,5 miljoonaan euroon (6,0 miljoonaa euroa tilikaudella 2014). Muut tuotot, jotka koostuvat pääasiassa Pääomarahastojen kehittämien hankkeiden irtautumisista, kasvoivat 113 prosenttia 6,1 miljoonaan euroon (2,9 miljoonaa euroa tilikaudella 2014). Varainhoidon liikevoitto kokonaisuudessaan vahvistui 7,9 prosenttia 9,8 miljoonaan euroon (9,1 miljoonaa euroa tilikaudella 2014) haastavasta markkinatilanteesta huolimatta.

Varainhoito-segmentin tulokseen vaikuttaa keskeisesti hallinnoitavien varojen kehitys, joka on riippuvainen pääomamarkkinoiden kehityksestä. Tuloskehitykseen vaikuttaa myös sijoitustoiminnan menestykseen sidottujen palkkiotuottojen toteutuminen. Toisaalta pääomarahastojen hallinnointipalkkiot perustuvat pitkäaikaisiin sopimuksiin, jotka tuovat tasaista kassavirtaa. Varainhoidolle saattaa tuloutua muita tuottoja riippuen pääomarahastoissa tapahtuvista hankkeiden irtaantumista.

Rahoitus-segmentti

Rahoitus-segmenttiin kuuluvat takausvakuutuksia tarjoava Yhtiön tytäryhtiö Vakuutusosakeyhtiö Garantia sekä Yhtiön osakkuusyhtiö Fellow Finance, joka tarjoaa vertaislainapalveluja. Garantiasta tuli Yhtiön tytäryhtiö 31.3.2015. Yhtiö hankki 38,4 prosentin omistuksen Fellow Finance 26.5.2015. Rahoitus-segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat takausvakuutuksen palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot.

Takausvakuutusliiketoiminta

Garantia on takausvakuutuksiin erikoistunut vakuutusyhtiö, jonka tavoitteena on edistää rahoituksen saatuutta ja pääomien tehokkaampaa käyttöä tarjoamalla takauspalveluita Suomessa toimiville yrityksille ja kotitalouksille. Garantian kaikki vakuutusvastuut koostuvat sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (2011/1144) säädettyyn vakuutuslajiin 14 tai 15 luokitelluista takausvakuutuksista ("*Luotto- ja takausvakuutus*"). Garantian tuotevalikoima kattaa muun muassa lainatakaukset, kaupalliset takaukset, sijoitustakaukset sekä kuluttajille yhteistyökumppaneiden kautta tarjottavat asuntolainatakaukset. Garantia on aktiivisesti mukana erilaisissa rahoitusjärjestelyissä ja kehittää uusia tuotteita asiakkaiden tarpeisiin. Yhtiön liiketoiminta jakaantuu vakuutustoimintaan ja sijoitustoimintaan.

Suomen yritysrahoitusmarkkina on hyvin pankkikeskeinen. Suomen Pankin tilastojen mukaan Suomen rahoituslaitosten myöntämien euromääräisten yritysainojen kanta oli joulukuun 2015 lopussa noin 73 miljardia euroa. Euromääräisten yritysainojen kasvu oli noin kuusi prosenttia vuodessa, vaikka Suomen talous supistui jo neljäntenä vuonna peräkkäin. Finanssialan keskusliiton Pankkibarometrin IV/2015 mukaan yritysainojen kysyntää ylläpiti rahoituksen uudelleenjärjestelyt sekä erilaiset käyttöpääomatarpeet. Työeläkevakuuttajat Telan mukaan eläkeyhtiöiden yrityksille myöntämien TyEL-takaisinlainakanta 1,4 miljardia euroa oli syyskuussa 2015 alimmillaan sitten vuoden 2007 (Lähde: http://www.tela.fi/tyoelaketalous/sijoitustilastot_ja_analyytit/sijoitusvarojen_yhteenvedot, tarkastettu 29.2.2016).

Asuntolainojen takausmarkkinoilla toimii tällä hetkellä Valtiokonttorin ja Garantian lisäksi yksi kaupallinen toimija. Asuntolainatakausten kysyntä piristyi vuonna 2015 toista vuotta peräkkäin, mutta kysyntä jäi kuitenkin edelleen selkeästi muutaman vuoden takaisesta. Talouden heikko kehitys, vaikea työllisyystilanne ja reaaliansoidien kehitys pitivät asuntojen kysynnän ja vaihtoalukkuuden edelleen alhaisina.

Kaupallisilla takauksilla turvataan sopimuspuolten välisiä suoritusvelvoitteita. Kilpailu kaupallisissa takauksissa käydään pääasiassa rahoituslaitosten myöntämien pankkitakausten ja kaupallisiin takauksiin erikoistuneiden toimijoiden, kuten Garantian, välillä. Takaukset liittyvät perinteisesti rakentamiseen sekä kone- ja metalliteollisuuden projekteihin, joissa tilaaja haluaa takauksen sopimuksen täyttämisen vakuudeksi. Erityisesti rakentamisessa takauskysyntää kasvattaa lakiin ja rakennusalan yleisiin sopimusehtoihin liittyvät vakuusvaatimukset.

Garantian vakuutusliikkeen bruttomaksutulo oli 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta 10,0 miljoonaa euroa (11,3 miljoonaa euroa 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta) ja nettomaksutulo oli 9,0 miljoonaa euroa (9,8 miljoonaa euroa tilikaudelta 2014). Menevän jälleenvakuutuksen osuus maksutulosta oli 1,0 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa tilikaudelta 2014). Vakuutusmaksutuotot olivat 9,8 miljoonaa euroa (11,1 miljoonaa euroa tilikaudelta 2014).

Garantian takausvakuutuskannan kokonaisvastuu oli vuoden 2015 lopussa 1 164 miljoonaa euroa (1 338 miljoonaa euroa vuoden 2014 lopussa). Takausvastuukannan pienentyminen oli seurausta lainatakausten lyhentymisestä. Vuoden 2015 aikana ei toteutettu uutta joukkovelkakirjalainatakausta. Takausvakuutuskanta

jakautui kolmen suurimman tuoteryhmän osalta prosentuaalisesti seuraavasti: lainatakaukset 37 prosenttia, asuntolainan täytetakaukset (HALG-takaukset) 33 prosenttia ja kaupalliset takaukset 22 prosenttia.

Maksetut korvaukset pysyivät 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella alhaisella tasolla. Vahinkosuhte oli 15,1 prosenttia (3,7 prosenttia 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella). Vuonna 2015 maksettiin korvauksina yhteensä 1,9 miljoonaa euroa (3,1 miljoonaa euroa tilikaudella 2014), josta noin puolet kohdistui asuntolainojen täytetakauksiin ja puolet lainatakauksiin. Tästä summasta kirjattiin regressisaamisiin 0,0 miljoonaa euroa (0,6 miljoonaa euroa tilikaudella 2014). Tilikauden aikana ja sitä aikaisemmin maksetuista korvauksista saatiin perittyä takaisin 0,7 miljoonaa euroa (2,1 miljoonaa euroa tilikaudella 2014). Tästä summasta kohdistui regressisaamisiin 0,1 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa tilikaudella 2014).

Takausvakuutuksessa korvauskulut voivat vaihdella huomattavasti vuodesta toiseen riippuen muun muassa talouden suhdanteista. Taloudellisen laman aikana ja sitä seuraavan noususuhdanteen alussa vahingot ovat usein moninkertaiset parempiin suhdannevaiheisiin ajoittuviin jaksoihin verrattuna. Useimmiten osa maksetuista korvauksista saadaan perittyä takaisin, mutta aikaviive korvausten maksamisen ja takaisinperinnän välillä on usein pitkä, jopa useita vuosia.

Liikekulut kasvoivat 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 3 prosenttia. Liikekuluihin sisältyi kertaluonteisia henkilöstön uudelleenjärjestelyyn ja toimitilojen muuttoon liittyviä kuluja.

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta oli 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella 3,6 miljoonaa euroa (6,0 miljoonaa euroa tilikaudella 2014), ja siirto tasoitusvastuuseen oli 3,5 miljoonaa euroa (6,1 miljoonaa euroa tilikaudella 2014). Yhtiön liikekulusuhde oli 48,5 prosenttia (42,0 prosenttia tilikaudella 2014) ja yhdistetty kulusuhde 63,7 prosenttia (45,7 prosenttia tilikaudella 2014).

Garantian asiakaskohtaisen riskin sallittu enimmäismäärä perustuu EU:n vakavaraisuusasetuksessa asetettuun suuren asiakasriskin enimmäismäärään, joka on 25 prosenttia Taaleri-ryhmän omista varoista. Garantia voi myöntää nimellismäärältään suurempiakin vakuutuksia, mikäli riskin määrää voidaan rajoittaa jälleenvakuutusin tai vastavakuuksin. Yhtiö käyttää lainatakauksissa fakultatiivista jälleenvakuutusta yksittäisten omapäätysmäärän ylittävien riskien kattamiseen ja kaupallisissa takauksissa vakuutuskannan suhteellista jälleenvakuutusta. Taalerin suurin yksittäinen asiakasriski 30.6.2016 oli 36,3 prosenttia Ryhmittymän omista varoista ja yhteensä kahden asiakaskokonaisuuden vastuut ylittivät lain edellyttämän 25 prosentin rajan. Garantiaan sovelletaan maksimiasiakasriskisääntelyä vain osana Taaleri-konsernia. Kyseiset kaksi asiakaskokonaisuutta liittyvät takausvakuutustoimintaan ja vastut on kokonaisuudessaan myönnetty ennen omistusmuutosta, jonka myötä Garantiasta tuli osa Ryhmittymää, jolloin Garantiaan ei sovellettu kyseistä maksimiasiakasriskisääntelyä. Finanssivalvonta oli hyväksynyt Taalerin laatiman toimenpidesuunnitelman suurten asiakasriskien alentamiseksi lain edellyttämälle tasolle 30.6.2017 mennessä ja on sittemmin päättänyt pidentää tätä määräaikaan 30.10.2017 saakka johtuen kyseisen asiakkaan yrittäjäjärjestelystä.

Garantian liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit ovat takausvakuuttamisesta aiheutuvat luottoriskit, vastuuvakaa kattavan omaisuuden sijoitusriskit sekä strategiset, operatiiviset ja compliance -riskit. Yhtiön koko vakuutuskanta koostuu käytännössä suomalaisista riskeistä. Luottoriskejä pienennetään asiakasvalinnan ja luottokelpoisuuden arvioinnin lisäksi hajauttamalla, jälleenvakuuttamalla ja asettamalla tietyt laatuvaatimukset jälleenvakuutuskumppaneille, asiakaskohtaisilla vakuusvaatimuksilla ja kovenanttiehdoilla sekä asiakassuhteen aktiivisella hoidolla ja asiakkaan toiminnassa tapahtuvien muutosten jatkuvalla seurannalla.

Luottokelpoisuudeltaan investointitason vastuiden eli ratingluokkien AAA-BBB- -osuus takausvakuutuskannasta pois lukien asuntolainojen täytetakaukset, jäännösarvotakaukset ja tuleva jälleenvakuutus, oli 30 prosenttia 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella (28 prosenttia tilikaudella 2014). Heikoimpien ratingluokkien C+ tai alle osuus oli 2,5 prosenttia (1,6 prosenttia tilikaudella 2014). Takausvakuutuskannan merkittävimmät toimialat olivat rakentaminen 33 prosenttia (28 prosenttia tilikaudella 2014) ja teollisuus 33 prosenttia (40 prosenttia tilikaudella 2014). Rakentamisen vastuista oli jälleenvakuutettu 55 prosenttia (58 prosenttia tilikaudella 2014).

Sijoitustoiminta

Garantian tekemät sijoitukset ovat sen vastuuvakaa ja oman pääoman katteena olevaa varallisuutta. Sijoitustoiminta on luonteeltaan pitkäaikaista ja tavoitteena on ensisijaisesti pääomien turvaaminen sekä vakaa ja tasaisesti kehittyvä varallisuuden kasvu. Sijoitustoiminnan riskit muodostuvat markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskistä.

Sijoitusriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa sijoittamisesta aiheutuvat negatiiviset tulosvaikutukset ja sijoitusten arvonmuutokset hyväksyttävälle tasolle pitkällä aikavälillä, varmistaa, että sijoitusten tuotto on riittävä suhteessa otettuun riskiin ja turvata yhtiön likviditeetti. Sijoitustoimintaa ohjaa Garantian hallituksen vahvistama sijoitussuunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa määritetään sijoitustoiminnan tavoitteet, perusallokaatio ja vaihteluvälit omaisuuslajeittain, riskinoton rajoitteet, päätöksentekovaltuudet sekä seuranta ja raportointimenettelyt. Sijoitustoiminnan riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset mahdollisimman tehokkaasti omaisuusluokittain, sektoreittain, maantieteellisesti, luottoluokittain ja vastapuolittain sekä varmistamalla sijoitusten riittävä likvidiys.

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen nettotuotto 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 8,5 miljoonaa euroa (5,3 miljoonaa euroa tilikaudella 2014). Tilikauden 2015 aikana sijoitusomaisuuden arvostusero, eli sijoitusomaisuuden käypä arvo verrattuna FAS:n mukaiseen kirjanpitoarvoon, laski 10,3 miljoonasta eurosta 6,7 miljoonaan euroon. Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 5,2 miljoonaa euroa (7,6 miljoonaa euroa tilikaudella 2014) eli 4,4 prosenttia (7,1 prosenttia tilikaudella 2014).

Sijoitustoiminnan sijoituskanta (ml. talletukset) oli vuoden 2015 lopussa 120 miljoonaa euroa (123 miljoonaa euroa vuoden 2014 lopussa). Sijoituskannasta korkosijoitusten osuus oli 82 prosenttia (76 prosenttia vuoden 2014 lopussa) ja osakesijoitusten 17 prosenttia (23 prosenttia vuoden 2014 lopussa). Korkosijoitukset muodostuvat pääosin sijoituksista luottokelpoisuudeltaan vahvojen suomalaisten yritysten ja pohjoismaisten luottolaitosten joukkovelkakirjalainoihin. Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus oli 78 prosenttia (83 prosenttia vuoden 2014 lopussa). Korkosalkun modifioitu duraatio oli 2,5 (2,7 vuoden 2014 lopussa).

Suora rahoitus

Yhtiön osakkuusyhtiö Fellow Finance on perustettu vuonna 2013 korkealuokkaisten ja tietoturvallisten verkkopalveluiden kehittämiseen, ylläpitämiseen sekä kauppapaikkojen tarjoamiseen Euroopassa. Fellow Finance toimii Pohjoismaiden alueella ja tarjoaa yksityishenkilöille vertaislainapalvelua, josta lainanhakija voi hakea lainaa itse määrittelemillään lainaehdoilla ja lainanantaja, eli sijoittaja, voi saada kilpailukykyistä korkotuottoa antamalleen lainalle. Yhtiö myi muiden Lainaamo Oy:n osakkeenomistajien kanssa osuutensa rahoitusyhtiö Lainaamo Oy:n Fellow Financelle toukokuussa 2015. Lainaamo Oy on suomalainen erityisrahoitusyhtiö, jonka tuotteina ovat pääasiassa kuluttajille suunnatut lainat. Yhtiö suoritti kaupan osin osakevaihtona ja sain näin 38,4 prosentin omistusosuuden Fellow Financelta.

Suomen kulutusluottomarkkina on edelleen hyvin pankkikeskeinen. Markkina koostuu osamaksurahoituksesta, kertaluotoista sekä erilaisista kortti- ja tililuotoista, joita voidaan myös markkinoida erilaisten tavaroiden tai palveluiden nimillä. Suomen Pankin tilastojen mukaan kotitalouksien yhteenlaskettu kulutusluottojen kokonaismäärä oli vuoden 2015 lopussa 14,1 miljardia euroa. Valtaosa tästä on vakuudellisia kulutusluottoja. Pankkien lisäksi markkinoilla toimii lukuisia joukko rahoitusyhtiöitä, jotka myöntävät pääasiassa vakuudettomia kulutusluottoja. Vakuudettomien kulutusluottojen määrät ja laina-ajat vaihtelevat toimijasta riippuen, suurimpien luottojen ollessa jopa 50 000 euroa. Kotitalouksien kulutusluottokanta on kasvanut tasaisesti viimeisten vuosien aikana. Kulutusluottojen kasvuvauhti oli Suomen Pankin tilastojen mukaan lähes viisi prosenttia joulukuussa 2015.

Yksi uusi kuluttajarahoituksen ja suorarahoituksen muoto ovat vertaislainat, jossa useat eri tahot lainaavat rahaa lainanottajalle verkkopalvelun välityksellä. Lainanantajalle se on uusi sijoitusmuoto hajauttaa varojaan suoraan kuluttajaluottoihin. Vertaislainamarkkinat Suomessa ovat vasta muotoutumassa ja alalla on vasta muutamia toimijoita. Yhtiön osakkuusyhtiö Fellow Finance on tällä hetkellä alan suurin toimija kuukausittaisen välitettyjen lainamäärien perusteella. Vertaislainamarkkinoilla Fellow Financen kilpailijat ovat Fixura ja Lainaaja.

Fellow Financen välittämä kumulatiivinen vertaislainamäärä sen toiminnan alusta 31.12.2015 saakka oli 43,7 miljoonaa euroa (kasvua noin 22 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2014) ja sen liiketoiminta 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli voitollista. Fellow Financen vertaislainasijoittajien määrä kolminkertaistui ja välitetty lainavolyymi kasvoi 37 prosenttia vuoden 2015 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla verrattuna ensimmäiseen vuosipuoliskoon. Fellow Financelle on kumulatiivisesti ollut noin 55 000 lainanhakijaa sen perustamisesta alkaen. Fellow Finance aikoo edelleen kehittää vertaislainapalveluaan ja valmistelee toiminnan käynnistämistä myös muissa maissa Euroopassa.

Energia-segmentti

Energia on Konsernille uusi liiketoiminta-alue ja se on aloittanut toimintansa vuoden 2016 toisella vuosipuoliskolla. Konsernilla on olemassa olevaa osaamista uusiutuvasta energiasta, mitä hyödynnetään uudessa liiketoiminnassa. Energia-segmentin tavoitteena on kanavoida hallinnoitavia pääomia uusiutuvaan energiaan, kuten tuuli- ja aurinkovoimaan, mutta myös jo olemassa oleviin energialähteisiin ja -verkkoihin.

Tavoitteena on, että energialiiketoiminta kansainvälistyy ja laajenee uusiin energiatuotannon muotoihin, kuten aurinkovoimaan. Energia-segmentin tavoitteena on kehittää, rakentaa, rahoittaa ja operoida kotimaisia ja kansainvälisiä energiahankkeita. Energia-segmentti tekee sijoituksia energiahankkeiden eri vaiheissa kotimaassa ja kansainvälisesti, lähinnä teollisen mittakaavan hankkeisiin. Tavoitteena on noudattaa laajaa hajautusta hankkeiden valinnassa. Energialiiketoimintaan kuuluu myös energiahankkeiden operointitoiminta, jonka tavoitteenaan tuottavan Yhtiölle vakaata ja pitkäaikaista kassavirtaa. Energia-segmentti toimii läheisessä yhteistyössä Varainhoito-segmentin kanssa. Ensimmäiset yhteistyösopimukset on solmittu vuoden 2016 loppupuolella kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Konsernin laajentumisen energiatoimialalla arvioidaan kasvattavan merkittävästi Yhtiön pääomarahastojen hallinnoimia varoja. Pääomat sitoutuvat pääosin rahastojen kautta tehtäviin uusiin investointeihin. Myös yritysjärjestelyt kotimaassa ja kansainvälisesti ovat mahdollisia.

Taaleri Oyj omistaa Taaleri Energia Oy:n osakkeista 100 prosenttia. Taalerin energialiiketoiminta raportoidaan omana segmenttinään 1.7.2016 alkaen varainhoidon ja rahoituksen rinnalla.

Muu liiketoiminta

Muu liiketoiminta sisältää liiketoimintasegmenttejä tukevat Taaleri Oyj:n konsernihallintotoiminnot, kuten johto ja kehitys, taloushallinto, HR-toiminnot, lakitoiminto, sekä konsernin oman taseen sijoitukset, jotka toteutetaan Taaleri Sijoitus Oy:n kautta. Liiketoimintasegmenttejä tukevien konsernihallintopalveluiden kustannukset kohdistetaan segmenteille ja veloitetaan kuukausittain.

Konsernin sijoitusyhtiö Taaleri Sijoitus Oy sijoittaa omasta taseestaan listattuihin tai listaamattomiin yrityksiin kansasijoittamisen periaattein. Taaleri Sijoitus Oy pyrkii tekemään pidempiaikaisia sijoituksia, joissa luodaan arvoa omistajuuden kautta Taalerille ja joissa yhdistyy yrittäjyys, ideat ja pääoma. Taaleri Sijoitus Oy toteutti Metsäraho II Ky:n kautta merkittävän sijoituksen hankkimalla vuonna 2014 39,5 prosentin omistuksen puuntuottamista ja puunmyyntiä harjoittavassa Finsilvassa. Metsäraho II Ky myi puolet omistuksestaan vuoden 2015 aikana. Taaleri Sijoitus Oy myi 29.4.2016 toteutuneella kaupalla Metsäraho II Ky:n kaikki yhtiöosuudet Eläkevakuutusyhtiö Eteralle kauppahintaan 48 miljoonaa euroa, mihin liittyen Yhtiö kirjasi 8,5 miljoonan euron voiton. Taalerilla on lisäksi optio lisäkauppahintaan, mikä määräytyy metsän puunhakkumäärien perusteella vuoteen 2021 saakka.

Taaleri Sijoitus Oy:n tuotot vaihtelevat sen tekemien sijoitusten arvomuutoksesta ja sijoitusten mahdollisesta irtautumisesta riippuen, joten Taaleri Sijoitus Oy:n tuotot ja tulos saattavat vaihdella merkittävästi katsauskausien välillä. Taaleri Sijoitus Oy:n sijoitukset olivat yhteensä 46,8 miljoonaa euroa tilikauden 2015 lopussa (80,2 tilikauden 2014 lopussa).

Kansainvälistyminen

Konsernin strategisena tavoitteena on vaiheittainen kansainvälistyminen. Konsernilla on tarkoituksena laajentua yhdessä kansainvälisten toimijoiden kanssa eri mantereille, tarjoten Taalerin omistajille ja asiakkaille uusia sijoitusmahdollisuuksia.

Taaleri pyrkii toimimaan markkinoilla, joilla kilpailu on vielä rajallista, kuten Turkin varainhoitomarkkinat, Itä-Afrikan kiinteistömarkkinat ja Energia-segmentin kautta alueilla, jossa hyvä tuottopotentiaali energia- ja infra-hankkeille.

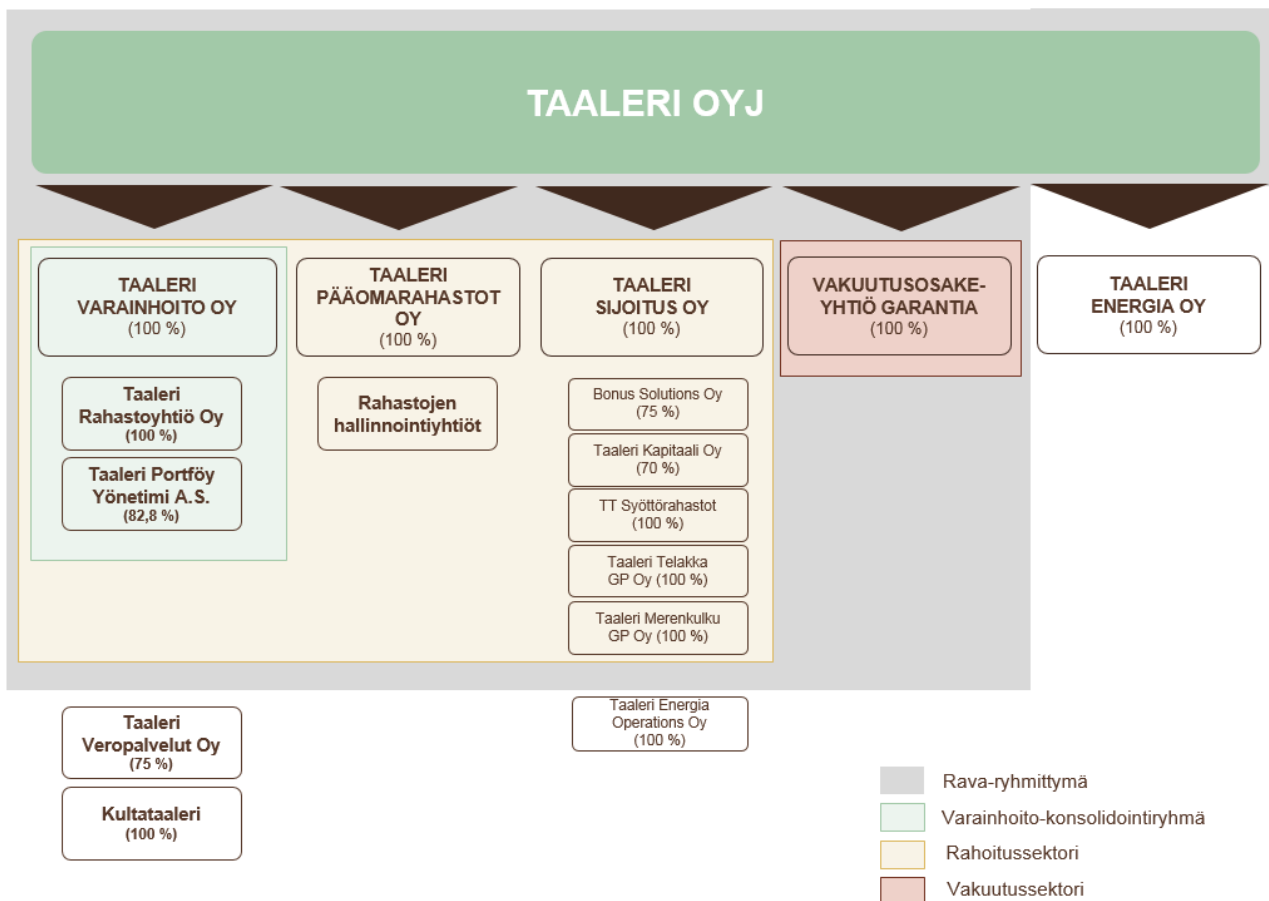
6.4 Konsernin oikeudellinen rakenne

Konsernin emoyhtiö on Taaleri Oyj. Konserni koostuu emoyhtiöstä sekä viidestä liiketoiminnallisesta tytäryhtiöstä: Taaleri Varainhoito Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä, Taaleri Pääomarahastot Oy -konsernista, Taaleri Sijoitus Oy -konsernista, Taaleri Energia-konsernista sekä Vakuutusosakeyhtiö Garantiasta. Konserniin

29.4.2016 saakka kuulunut Metsärahassto II Ky on kyseiseen päivämäärään saakka lisäksi katsottu IFRS 10 määräysvalta-käsitteen perusteella Taaleri Oyj:n tytäryhtiöksi. Lisäksi Konsernilla on tytäryhtiö Taaleri Kapi- taali Oy, jonka tehtävänä on tukea Varainhoito-segmentin välitystoimintaa sekä laajentaa asiakkaiden saa- maa palvelua sekä osakkuusyhtiöt Fellow Finance Oyj, joka tarjoaa vertaislainapalveluja ja Inderes Oy, joka tuottaa analyysejä ja media-sisältöjä sijoittajille. Taaleri Oyj omistaa Fellow Finance Oyj:stä 38,4 prosenttia ja Inderes Oy:stä 40,0 prosenttia. Koska Konsernin operatiivista liiketoimintaa harjoitetaan pitkälti tytäryhtiöissä, Taaleri Oyj on riippuvainen muista Konserniin kuuluvista yksiköistä.

Kuluvan tilikauden aikana Taaleri Oyj on 29.3.2016 solmitulla kaupalla ostanut Taaleri Pääomarahastot Oy:n vähemmistöosakkeet ja omistaa Yhtiöstä nykyään 100 prosenttia Inderes Oy:stä tuli 31.5.2016 Taalerin osakkuusyhtiö, kun Taaleri Sijoitus Oy osti yhtiöstä 40,0 prosentin omistuksen. Taaleri Sijoitus Oy on myynyt koko osuutensa Metsärahassto II Ky:stä 29.4.2016 sekä Havuz Holding Oy:stä 29.6.2016. Taaleri Pääomara- hastot Oy ja Taaleri Sijoitus Oy ovat vuoden 2016 aikana perustaneet seuraavat hallinnolliset tytäryhtiöt: Taaleri Telakka GP Oy, Taaleri Merenkulku GP Oy, Taaleri Tuulitehdas III GP Oy sekä Taaleri Tonttirahasto II GP Oy ja merkinneet niiden osakkeet 100 prosenttisesti.

Seuraavassa on esitetty Yhtiön keskeiset tytäryhtiöt Ohjelmaesitteen päivämääränä.

Kuva: Taaleri-konsernin keskeinen rakenne

Konserniin kuuluu lisäksi osakkuusyhtiöt Fellow Finance Oyj, josta Taaleri Oyj omistaa 38,4 prosenttia sekä Inderes Oy, josta Taaleri Sijoitus Oy omistaa 40,0 prosenttia.

6.5 Oikeudenkäynnit ja hallinnolliset menettelyt

Garantia on saanut joulukuussa 2011 ilmoituksen mahdollisesta vakuutustapahtumasta ja 5 000 000 euron korvausvaatimuksen sen johdosta. Vakuutuskorvausvaatimus liittyy Garantian takausvastuuasiakkaana vuonna 2011 olleeseen eläkekassaan, joka asetettiin vakuutuskassalain (1164/1992, muutoksineen) mukai- seen selvitystilaan joulukuussa 2011. Garantia oli antanut toimintapääomatakauksen, jonka ehtojen mukai- sesti Garantia suorittaisi eläkekassan vähimmäistoimintapääoman (nyk. vakavaraisuuspääoman) ylläpitämi-

seksi tarvittavat vakuutusmaksut, joita ei saataisi perittyä eläkekassan osakkailta. Garantia katsoo, että esitetty vakuutuskorvausvaatimus on perusteeton muun muassa siksi, että eläkekassan osakkaille ei ole syntynyt sellaista maksuvelvollisuutta, jota vaaditulla vakuutuskorvauksella olisi tarkoitus kattaa. Koska Garantia katsoo korvausvaatimuksen olevan perusteeton, vaatimusta ei ole kirjattu tunnettujen vahinkojen varaukseen Konsernin tilinpäätöksessä. Garantia tai Konserni muutoin eivät ole olleet osapuolina vahinkotapahtuman arvioinnissa tai siihen liittyvissä oikeudenkäynneissä tai muissa prosesseissa. Yhtiön käsityksen mukaan asiassa ei ole vuoden 2016 aikana eikä Ohjelmaesitteen päivämäärään mennessä tapahtunut oleellista muutosta. Yhtiön käsityksen mukaan asian käsittely jatkuu edelleen.

Konserni kuuluu EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritettyjen suurten asiakasriskien sääntelyn piiriin. Taalerin suurin yksittäinen asiakasriski 30.6.2016 oli 36,3 prosenttia Ryhmittymän omista varoista ja yhteensä kahden asiakaskokonaisuuden vastuut ylittivät lain edellyttämän 25 prosentin rajan. Garantiaan sovelletaan maksimiasiakasriskisääntelyä vain osana Taaleri-konsernia. Kyseiset kaksi asiakaskokonaisuutta liittyvät takausvakuutusvastuuseen ja ne on kokonaisuudessaan myönnetty ennen omistusmuutosta, jolloin kyseinen sääntely ei koskenut Garantiaa. Finanssivalvonta oli hyväksynyt Taalerin laatiman toimenpidesuunnitelman suurten asiakasriskien alentamiseksi lain edellyttämälle tasolle 30.6.2017 mennessä ja on sittemmin päättänyt pidentää tätä määräaika 30.10.2017 saakka johtuen kyseisen asiakkaan yritysjärjestelystä.

CRR 49 artiklan mukaisesti laskettaessa omia varoja konsolidoidulla tasolla Finanssivalvonta voi antaa laitoille luvan olla vähentämättä omistusosuuksia sellaisen finanssialan yhteisön omien varojen instrumenteista, jossa emoyrityksenä toimivalla rahoitusalan sekaholding-yhtiöllä (kuten Taaleri Oyj) on huomattava sijoitus, edellyttäen että 49 artiklan 1 kohdan a–e alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät. Finanssivalvonta on CRR 49 artiklan perusteella 29.11.2016 myöntänyt Taaleri Oyj:lle 1.1.2017 alkaen 31.12.2018 asti voimassa olevan poikkeuslupan, jonka perusteella Taalerin ei tarvitse vähentää Garantiaan liittyvää omistustaan sijoituspalveluyrityksen konsolidoidusta ydinpääomasta. Vähentämisen sijaan vakuutusyhtiösijoitukset tulee riskipainottaa CRR 49 artiklan 4. kohdan mukaisesti. Yhtiön tulee jatkuvasti täyttää poikkeuslupan edellytykset poikkeuslupakauden aikana. Vähentämättä jättäminen koskee Garantian kirjanpidollista hankintamenoa. Vakuutusyhtiösijoituksen kerryttämä tulosvaikutus ei myöskään sisälly sijoituspalveluyrityksen konsolidoituun ydinpääomaan. Käytettäessä vakuutusyhtiösijoituksen käsittelyssä poikkeuslupan sallimaa menetelmää, käsitellään vakuutusyhtiösijoitus riskipainotettuna eränä sijoituspalveluyrityksen konsolidoidussa vakavaraisuuslaskennassa. Sijoituspalveluyrityksen konsolidoitu ydinpääoma olisi negatiivinen, mikäli poikkeuslupaa ei sovellettaisi, vaan vakuutusyhtiösijoitus vähennettäisiin ydinpääomasta. Poikkeuslupan ehtoina ovat muun muassa, että sijoituspalveluyrityksen konsolidoitu ydinpääoma (CET 1) suhteessa lakisääteiseen minimivaatimukseen (Pilari 1) ilman Finanssivalvonnan myöntämää poikkeuslupaa ei saa alittaa yhtiön Finanssivalvonnalle toimittamia 2017–2018 vuosineljännesten vakavaraisuusennusteita. Sijoituspalveluyrityksen konsolidoitu ydinpääoma ilman Finanssivalvonnan myöntämää poikkeuslupaa suhteessa lakisääteiseen minimivaatimukseen ei saa 31.12.2018 alittaa 8 prosentin rajaa. Tämä tarkoittaa suhdeluvun laskemista lupaehtojen seurantaan varten siten, että vakuutusyhtiöomistus vähennetään ydinpääomasta. Taaleri Oyj:n on raportoitava Finanssivalvonnalle vuosineljänneksittäin normaalin viranomaisraportoinnin lisäksi sijoituspalveluyrityksen konsolidoitu vakavaraisuusasema ilman poikkeuslupan soveltamista sekä päivitetty ennuste vakavaraisuusasemasta. Mikäli yhtiö poikkeaa jonakin vuosineljänneksenä vakavaraisuusennusteista, se ilmoittaa asiasta viipymättä Finanssivalvonnalle. Yhtiön tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle etukäteen tulevista merkittävistä konsernin yhtiörakenteen muutoksista. Pilari 1-vakavaraisuusvaatimuksen lisäksi yhtiön tulee jatkuvasti arvioida sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmän sisäisten pääomavaatimusten määrää suhteessa kulloiseenkin ydinpääomaan. Yhtiö selvittää poikkeuslupakauden aikana vaihtoehtoja konserni- ja pääomarakenteen kehittämiseksi. Yhtiön arvion mukaan Yhtiö ei tarvitse uutta poikkeuslupaa CRR 49 artiklan mukaisen poikkeuslupan jälkeen.

Edellä mainitun lisäksi Yhtiö ei ole eikä ole edeltävien 12 kuukauden aikana ollut osallisena hallintomenettelyissä, oikeudenkäynneissä tai välimiesmenettelyissä, joilla voi olla tai joilla on edeltävien 12 kuukauden aikana ollut merkittävä vaikutus Yhtiön tai Konsernin taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen, eikä Yhtiö ei ole myöskään tietoinen tällaisen menettelyn alkamisen uhasta.

6.6 Merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat sopimukset

Erät Konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkaat ovat tehneet osakassopimuksia, joissa säädellään muun muassa vähemmistöosakkeiden lunastusoikeutta, yhtiöiden hallinnointia ja henkilöosakkaiden työskentelyvelvoitteita.

Taaleri Oyj:llä on Garantian koko osakekannan hankkimista 31.3.2015 ("**Garantia-yrityskauppa**") koskevan kauppakirjan perusteella velvollisuus suorittaa Garantian myyjille lisäkauppahintana puolet Yhtiölle mahdollisesta syntyvästä taloudellisesta edusta, mikäli Yhtiö myy tai muuten realisoi Garantian Konsernin ulkopuoliselle taholle ennen 31.3.2018.

Yhtiöllä on yrityskaupan toteutumisesta kolmen vuoden ajan voimassaoleva Fellow Financen osuuden hankintaa koskevan kauppakirjan mukainen oikeus lisätä omistustaan yhtiössä 7,3 prosentilla.

Yhtiön hallinnoima Taaleritehtaan Biotehdas I Ky -pääomarahasto myi 29.2.2016 Biotehdas-ketjun Gasum Oy:lle.

Konserniin kuuluva Taaleri Sijoitus Oy myi Metsärahassto II Ky:n kaikki yhtiöosuudet Eläkevakuutusyhtiö Eteralle 29.4.2016 kauppahintaan 48 miljoonaa euroa. Metsärahassto II Ky:n ainoa omaisuus on noin 19,77 prosentin omistusosuus Finsilva Oyj:n osakkeista. Kauppahinnan lisäksi Yhtiöllä on optio saada lisäkauppahintaa tulevien vuosien kasvusta.

Taaleri Oyj on 29.3.2016 solmitulla kaupalla ostanut 25 prosenttia tytäryhtiönsä Taaleri Pääomarahastot Oy:n osakkeista kuudelta (6) vähemmistöomistajalta 12 miljoonan euron kokonaiskauppahinnalla. Myyjät ovat Taaleri Oyj:n toimitusjohtaja Juhani Elomaa, toimitusjohtajan sijainen Karri Haaparinne ja neljä (4) muuta Taaleri-konsernin johtoon kuuluvaa työntekijää. Kaupan jälkeen Taaleri Oyj omistaa koko Taaleri Pääomarahastot Oy:n osakekannan. Kauppahinta suoritettiin kokonaisuudessaan rahana. Kaupan ehtojen mukaisesti vähemmistöosuuden myyjät ostivat Taaleri Oyj:n osakkeita Taalerin työntekijäosakkailta 3,6 miljoonalla eurolla yhteensä 411 900 kappaletta.

Edellä mainittuja sopimuksia lukuun ottamatta Yhtiö ei ole kuluvana tilikautena tai vuosina 2014–2015 solminut olennaisia tavanomaiseen liiketoimintaansa kuulumattomia sopimuksia taikka tavanomaiseen liiketoimintaansa kuulumattomia sopimuksia, joiden perusteella Yhtiöllä olisi merkittäviä velvoitteita tai oikeuksia Ohjelmaesitteen päivämääränä.

7 ERÄITÄ TALOUDELLISIA TIETOJA

Tässä esitettävä yhteenveto tilinpäätöstiedoista on tarkasteltava yhdessä muualla tässä Ohjelmaesitteessä esitettävien ”*Liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema*”-kohdan ja tähän Ohjelmaesitteeseen viittaamalla liitettyjen tilikausilta 31.12.2015 ja 31.12.2014 laadittujen Yhtiön tilintarkastettujen konsernitilinpäätösten ja niiden liitetietojen kanssa sekä tilintarkastamattoman puolivuositarkastuksen 1.1.2016–30.6.2016 kanssa. Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu IFRS:n mukaisesti. Konsernitilinpäätös 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta sisältää IFRS:n mukaisesti laaditut tilintarkastamattomat vertailutiedot 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta. Yhtiön tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu suomalaisen kirjanpitokäytännön (FAS) mukaisesti ja se on liitetty tähän Ohjelmaesitteeseen viittaamalla. Seuraavat taulukot on laadittu IFRS-kaavojen mukaan.

Vakuutusosakeyhtiö Garantian hankinnan seurauksena Taaleri-konserni muodostaa RaVaL:n mukaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän Finanssivalvonta vahvasti Ryhmittymän muodostumisen päätöksellään 23.10.2015. Ryhmittymän vakavaraisuus raportoidaan 31.12.2015 päättyneestä tilikaudesta lähtien RaVaL:n mukaisesti. Vuodelta 2014 ei esitetä Ryhmittymän vakavaraisuutta, koska Konserni ei muodostanut Ryhmittymää ennen Garantian hankintaa. Vuodelta 2014 esitetään luottolaitoslain (610/2014, muutoksineen, ”**Luottolaitoslaki**”) ja EU:n vakavaraisuusasetuksen mukainen vakavaraisuus Taaleri-konsernille. RaVaL perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/87/EY finanssi-ryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyriyten ja sijoituspalveluyriyten lisävalvonnasta. Konsernin riskien- ja tasehallintaa varten on perustettu erillinen riskien- ja tasehallintatyöryhmä, joka raportoi säännönmukaisesti konsernin johtoryhmälle ja hallitukselle

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC -tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2014. IFRS-standardien käyttöönoton yhteydessä Konsernissa on sovellettu seuraavia IFRS 1 -siirtymästandardin sallimia helpotuksia: kertyneet muuntoerot 99 tuhatta euroa on nollattu eikä IFRS 3-standardia ole sovellettu takautuvasti. Varat ja velat esitetään likvidiysjärjestyksessä, kuten IAS 1.63 toodetaan johtavan esimerkiksi rahoituslaitoksen osalta luotettavampaan ja merkityksellisempään informaatioon kuin lyhyt- ja pitkäaikaisten erien erottaminen. Yhtiön tilinpäätöksessä ja osavuositarkastuksessa esitetään rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen tarkempi maturiteettijakauma.

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2015 oli 216 764 tuhatta euroa ja Konsernin oma pääoma 97 060 tuhatta euroa. Yhtiöllä on 30 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaohjelma, josta on laskettu liikkeelle kaksi joukkovelkakirjalainaa vuonna 2014, joita on kuvattu tarkemmin Esitteeseen viittaamalla sisällytetyn tilikauden 2015 tilinpäätöksen liitetiedossa 34 Yleiseen liikkeeseen lasketut Velkakirjat. Joukkovelkakirjalainat on noteerattu Helsingin Pörssin First North Bond Market Finland -markkinapaikalla ja Yhtiöllä on yli 300 velkasijoittajaa.

Konsernin omavaraisuusaste oli 44,8 prosenttia 31.12.2015.

Ryhmittymän omat varat 31.12.2015 olivat 68,2 miljoonaa euroa ja ylittivät omien varojen 14,5 miljoonaa euron vähimmäisvaatimuksen 53,6 miljoonalla eurolla. Ryhmittymän vakavaraisuussuhde 31.12.2015 oli 468,8 prosenttia, kun lakisääteinen minimivaatimus on sata prosenttia.

Ennen luokittelua Ryhmittymäksi Konsernitason vakavaraisuudesta raportoitiiin EU:n vakavaraisuusdirektiivin (CRDIV) ja vakavaraisuusasetuksen (CRR) mukaisesti. Luokittelun jälkeen Konsernissa raportoidaan vakavaraisuudesta CRDIV:n ja CRR:n mukaisesti suppeammasta konsolidointiryhmästä Finanssivalvonnan poikkeusluvan nojalla (katso tarkemmin ”6.5 Oikeudenkäynnit ja hallinnolliset menettelyt”). Yhtiö sovelsi vakavaraisuuslaskennassa standardimenetelmää (luottoriskin oman pääoman vaade) ja perusmenetelmää (operatiivisen riskin oman pääoman vaade).

RaVaL:n mukainen Ryhmittymän vakavaraisuus

1 000 000 euroa	30.6.2016 (tilintarkastamaton)	31.12.2015 (tilintarkastettu)
Konsernin oma pääoma	87,3	97,1
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	-2,7	-2,4
Tasoisuusmäärä	-	-18,7
Vähemmistöosuus	-0,3	-2,1
Suunniteltu osingonjako	-0,0	-5,7

Ryhmittymän omat varat yhteensä	84,3	68,2
Rahoitusliiketoiminnan omien varojen vaade	7,2	10,8
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade	19,7	3,7
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	27,0	14,5
Ryhmittymän vakavaraisuus	57,3	53,6
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde, %	312,4	468,8

Konsernin tuloslaskelma

1 000 euroa	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.	
	2016	2015	2015	2014
	(IFRS) (tilintarkasta- maton)	(IFRS) (tilintarkasta- maton)	(IFRS) (tilintarkastet- tu)	(IFRS) (tilintarkasta- maton)
Palkkiotuotot	17 108	15 770	31 801	33 378
Vakuutustoiminnan nettotuotot	5 800	7 745	13 156	-
Vakuutustoiminnan nettotuotot	4 150	2 569	6 401	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 650	5 176	6 756	-
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	9 000	953	1 651	15 978
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	1 334	2 631	4 850	11
Korkotuotot	405	476	913	1 285
Liiketoiminnan muut tuotot	22	2 379	6 029	2 913
LIIKEVAIHTO	33 670	29 954	58 401	53 565
Palkkiokulut	-2 135	-1 984	-3 709	-5 682
Korkokulut	-1 212	-1 485	-2 906	-1 240
Hallintokulut				
Henkilöstökulut	-10 605	-9 761	-19 251	-16 085
Muut hallintokulut	-4 008	-2 486	-5 721	-5 319
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-	28 567	28 567	-
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-576	-381	-871	-545
Liiketoiminnan muut kulut	-3 557	-3 310	-7 161	-3 865
Arvonalentumiset luotoista ja muista sitoumuksista	60	-	-228	-
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	113	12	258	-2
LIIKEVOITTO	11 749	39 127	47 379	20 827
Tuloverot	-2 563	-1 653	-2 976	-4 309
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	9 185	37 474	44 403	16 518
LOPETETUT TOIMINNOT				
Tulos lopetetuista toiminnoista	-	-316	-316	-29
TILIKAUDEN TULOS	9 185	37 158	44 087	16 489

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Tilikauden tulos	9 185	37 158	44 087	16 489
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot	42	-133	-158	20
Myytavissä olevat rahoitusvarat	43	-5 201	-5 497	-
Verot	-9	1 040	1 099	-
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	77	-4 294	-4 555	20
Tilikauden laaja tulos	9 262	32 864	39 532	16 509

Konsernitase

1 000 euroa	31.12.2015		31.12.2014	
	(IFRS) (tilintarkastettu)		(IFRS) (tilintarkastamaton)	
Vastaavaa				
Saamiset luottolaitoksilta		27 983		31 536
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		9 416		21 671
Saamistodistukset		1 541		-
Osakkeet ja osuudet		45 154		4 326
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		2 958		79 175
Vakuutustoiminnan varat		116 715		-
Vakuutustoiminnan saamiset		2 628		-
Sijoitusomaisuus		114 087		-
Aineettomat hyödykkeet		2 369		2 377
Konserniliikearvo		627		727
Muut aineettomat hyödykkeet		1 741		1 650
Aineelliset hyödykkeet		546		556
Muut varat		4 877		6 945
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		4 956		6 179
Laskennalliset verosaamiset		249		159
Yhteensä		216 764		152 923
Vastattavaa				
VIERAS PÄÄOMA		119 704		115 056
Velat luottolaitoksille		14 939		-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		30 250		70 500
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		29 946		29 794
Vakuutustoiminnan velat		13 071		-
Muut velat		3 583		2 771
Siirtovelat ja saadut ennakot		10 186		9 362
Laskennalliset verovelat		17 729		2 628
OMA PÄÄOMA		97 060		37 868
Osakepääoma		125		125
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		37 512		14 638
Käyvän arvon rahasto		-4 398		-
Muuntoero		-138		20
Edellisten tilikausien voitto(tappio)		19 384		6 220
Tilikauden tulos/emoyhtiön omistajien osuus		42 455		15 418
Määräysvallattomien omistajien osuus pääomista		2 119		1 447
Yhteensä		216 764		152 923

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.	
	2016	2015	2015	2014
	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)
	(tilintarkastamaton)	(tilintarkastamaton)	(tilintarkastettu)	(tilintarkastamaton)
Liiketoiminnan rahavirta:				
Liikevoitto (tappio)	11 749	39 127	47 379	20 827

Suunnitelman mukaiset poistot	576	381	871	573
Konserniliikkeen arvon muutos	-	-28 567	-28 567	32
Muut oikaisut				
Sijoitusten käyvän arvon muutokset				
- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	6 857	6 806	6 813	-14 206
- Myytävissä olevat	35	-4 161	-4 398	-
Muut oikaisut	-91	-669	-939	222
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	19 125	12 917	21 159	7 449
Käyttö pääoman muutos				
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	2 505	-2 952	-3 124	-10 631
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1 199	1 528	3 237	-10 717
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	170	-2 090	-588	5 233
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	20 601	9 404	20 684	-8 666
Maksetut välittömät verot (-)	-1 375	-897	-1 681	-557
Liiketoiminnan rahavirta (A)	19 226	8 508	19 004	-9 224
Investointien rahavirta:				
Investoinnin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-939	1 593	994	-1 849
Investoinnit tytä- ja osakkuusyrityksiin hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-13 240	-17 906	-17 962	-65 161
Investoinnit muihin sijoituksiin	-3 776	-4 755	-10 281	-2 934
Investointien rahavirta (B)	-17 955	-21 068	-27 249	-69 944
Rahoituksen rahavirta:				
Maksulliset oman pääoman muutokset	-	23 200	23 200	-
Omien osakkeiden hankkiminen	103	-115	10	51
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			-	30 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)			-	10 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-500	-15 250	-15 250	60 500
Maksetut osingot ja muu voitonjako				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-5 661	-2 264	-2 264	-1 259
Määräysvallattomille osakkeenomistajille	-1 472	-1 004	-1 004	-108
Rahoituksen rahavirta (C)	-7 530	4 567	4 693	99 185
Rahavarojen lisäys/vähennys (A+B+C)	-6 259	-7 993	-3 553	20 017
Rahavarat tilikauden alussa	27 983	31 536	31 536	11 519
Rahavarat tilikauden lopussa	21 724	23 543	27 983	31 536
Rahavarojen erotus	-6 259	-7 993	-3 553	20 017

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

1 000 euroa (ellei toisin mainittu)	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.	
	2016 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2015 (IFRS) (tilintarkastamaton)	2015 (IFRS) (tilintarkastettu)	2014 (IFRS) (tilintarkastamaton)
Liikevaihto	33 670	29 954	58 401	53 565
Liikevoitto (-tappio)	11 749	39 127	47 379	20 827
- osuus liikevaihdosta %	34,9	130,6	81,1	38,9

Operatiivinen liikevoitto (-tappio) ¹⁾	11 749	11 840	20 092	6 645
- osuus liikevaihdosta	34,9	39,5	34,4	16,9
Tilikauden voitto ²⁾	9 185	37 158	44 087	16 489
- osuus liikevaihdosta %	27,3	124,0	75,5	30,8
Operatiivinen tilikauden voitto ^{1) 2)}	9 185	9 871	16 800	4 915
- osuus liikevaihdosta %	27,3	33,0	28,8	9,2
Laimentamaton tulos/osake, euroa	0,32	1,35	1,53	0,61
Operatiivinen laimentamaton tulos/osake, euroa ^{1) 3)}	0,32	0,35	0,55	0,15
Laimentamaton tulos jatkuvista toiminnoista/osake, euroa	0,32	1,37	1,54	0,61
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,32	1,34	1,52	0,61
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista, euroa	0,32	1,35	1,53	0,61
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	19,9	116,1	65,3	54,5
Operatiivinen oman pääoman tuotto-% (Operatiivinen ROE) ¹⁾	19,9	30,8	24,9	16,2
Oman pääoman tuotto-% käyvin arvoin (ROE käyvin arvoin)	20,1	102,6	58,6	54,5
Koko pääoman tuotto-% (ROA)	9,4	41,2	23,9	18,2
Operatiivinen koko pääoman tuotto-% (Operatiivinen ROA) ¹⁾	9,4	10,9	9,1	5,4
Kulu/tuotto-suhde-%	65,4	64,8	67,5	61,1
Hinta/voitto (P/E)	13,6	2,9	5,5	10,4
Keskimääräinen henkilöstö katsauskauden aikana	174	177	175	153
Omavaraisuusaste, %	49,8	43,4	44,8	24,8
Modifioitu omavaraisuusaste-% ³⁾	49,8	43,4	44,8	-
Nettovelkaantumisaste -%	26	57	49	182
Oma pääoma/osake, euroa	3,07	3,18	3,35	1,45
Lainasaamiset	6 911	9 244	9 416	21 671
Ryhmittymän vakavaraisuus, %	312	-	469	-
Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin, %			-	-
Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin, %			-	-

Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa ^{5) 6)}	28 305 620	28 305 620	28 305 620	25 151 020
A-sarjan osakkeita ⁵⁾	n/a	14 023 016	13 592 049	16 365 816
B-sarjan osakkeita ⁵⁾	n/a	14 282 604	14 713 571	8 785 204
Osakkeen päätöskurssi, euroa	8,77	7,90	8,38	6,36
Osakekannan markkina-arvo	248 240	223 614	237 201	160 023
Osinko/osake, euroa ⁴⁾	-	-	0,20	0,09
Osinko/tulos, % ⁴⁾	-	-	9,1	14,7
Efektiivinen osinkotuotto prosentteina ⁴⁾	-	-	1,7	1,4

Kaikki osakekohtaiset tunnusluvut on oikaistu maaliskuussa 2015 toteutetun maksuttoman osakeannin (1:3) suhteen.

¹⁾ Oikaistuissa tunnusluvuissa on vähennetty Garantian hankinnasta johtuva 28,6 miljoonan euron negatiivisen liikearvon tuloutuksen vaikutus tilikaudella 2015 ja Finsilvan 14,2 miljoonan euron käyvän arvon muutos tilikaudella 2014 verovaikutus huomioituna.

²⁾ Sisältää määräysvallattomien omistajien (IFRS) osuutta tuloksesta.

³⁾ Modifioitu omavaraisuusaste liittyy Konsernin liikkeelle laskeman joukkovelkakirjalainan kovenanttiehtoon joka esitettiin FAS mukaisesti vuoteen 2014 asti. Tilikaudesta 2015 alkaen modifioitu omavaraisuusaste ei eroa omavaraisuusasteesta, sillä Lainaamo Oy:ta ei enää yhdistellä Konserniin, eikä omavaraisuusastetta tarvitse modifioida.

⁴⁾ Tunnusluvuissa on huomioitu 0,06 euron pääomanpalautus vuonna 2016.

⁵⁾ Osakeantikorjattuna ja hankitut omat osakkeet vähennettynä.

⁶⁾ Yhtiön kaksi osakesarjaa on yhdistetty ja merkitty Kaupparekisteriin 28.1.2016.

Vakuutustoiminnan tunnusluvut (FAS)

Prosenttia	1.1.–30.6.		1.1.–31.12.
	2016	2015	2015
	(tilintarkastamaton)	(tilintarkastamaton)	(tilintarkastettu)
Yhdistetty kulusuhde	58	57	64
Vahinkosuhde	10	6	15
Liikekulusuhde	49	50	49
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin	1,5	3,7	4,6 ²⁾
Vastuunkantokyky			1064
Solvenssisuhde (S2) ¹⁾	501	-	506 ²⁾
Vakuutusosakeyhtiö Garantian palveluksessa olevan henkilöstön määrä keskimäärin tilikaudella, henkilöä	23	25	25

¹⁾ Solvenssi II -vakavaraisuussäännökset eivät olleet voimassa tilikaudella 2015, eivätkä ne kuulu Vakuutusyhtiölain mukaan lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin. Luvut sisältyvät Yhtiön tilinpäätökseen ja ovat tältä osin tilintarkastettuja. Finanssivalvonta tarkensi Solvenssi II -viranomaisohjeistusta huhtikuussa 2016, jonka johdosta yllä esitetyt Solvenssi II:n mukaiset luvut poikkeavat vuoden 2015 tilinpäätöksessä julkistetuista.

²⁾ Tilintarkastamaton, oikaistu osavuositarkastuksessa 30.6.2015 päättyneeltä kuuden kuukauden jaksolta.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) uudet ohjeet Vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Niiden ei tule kuitenkaan katsoa korvaavan IFRS-standardien mukaisia tunnuslukuja.

Taaleri nimeää oikaistut tunnusluvut operatiivisiksi (aiemmin oikaistuiksi) eikä niiden laskentaperiaatteissa ole tapahtunut muutoksia tilinpäätökseen 2015 verrattuna. Operatiiviset tunnusluvut ovat operatiivinen liikevoitto (-tappio), operatiivinen tilikauden voitto, operatiivinen laimentamaton tulos/osake ja operatiivinen oman pääoman tuotto-%. Operatiivisten tunnuslukujen lisäksi Taaleri raportoi myös muita tunnuslukuja, joita ei ole määritelty IFRS-tilinpäätösnormistossa. Näiden tunnuslukujen määritelmässä tai nimissä ei ole tapahtunut muutoksia, ja niiden laskentakaavat on esitetty alla.

Alla olevassa taulukossa on esitetty operatiivisissa tunnusluvuissa tehdyt oikaisut. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä tarkoitetaan tuottoa tai kuluja, joka on kertaluonteinen.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, 1000 euroa	1.1.–30.6.2016	1.7.–31.12.2015	1.1.–30.6.2015	1.1.–31.12.2014
Finsilvan käyvän arvon muutos	-	-	-	14 182
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevaihdossa yhteensä	-	-	-	14 182
Negatiivisen liikearvon tuloutus ja Garantia -kauppaan suoraan liittyvät kulut			27 287	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa yhteensä	-	-	27 287	14 182
Finsilvan 14,2 miljoonan euron käyvän arvon muutoksen vero-vaikutus			-	-2 609
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät tilikauden voitossa yhteensä	-	-	27 287	11 574

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Liikevaihto, 1 000 euroa	Tuloslaskelmasta
Liikevoitto, 1 000 euroa	Tuloslaskelmasta
Tilikauden voitto, 1 000 euroa	Tuloslaskelmasta
Laimentamaton tulos/osake, euroa	<u>Katsauskauden voitto (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)</u> Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita) ennen laimennusvaikutusta
Laimentamaton tulos jatkuvista toiminnoista/osake, euroa	<u>Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)</u> Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita) ennen laimennusvaikutusta
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	<u>Katsauskauden voitto (emoyhtiön osakkeenomistajille laskettu osuus)</u> Osakkeiden keskim. lkm (ilman yhtiön omistamia omia osakkeita) laimennusvaikutuksen jälkeen
Oman pääoman tuotto (ROE), %	<u>Tilikauden tulos x 100</u> Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (ROE), %	<u>Tilikauden laaja tulos x 100</u> Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Koko pääoman tuotto (ROA), %	<u>Tilikauden tulos x 100</u> Keskimääräinen taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Kulu/tuotto-suhde, %	<u>Palkkiokulut + korkokulut + hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut</u> Liikevaihto + osuus osakkuusyritysten tuloksista

Hinta / Voitto (P/E)	$\frac{\text{Pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{Voitto / osake}}$
Keskimääräinen henkilöstö katsauskauden aikana	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän keskiarvo
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Taseen loppusumma}}$
Modifioitu omavaraisuusaste, %	$\frac{(\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset vähennettynä laskennallisella verovelalla ilman Lainaamon yhdistelyä}) \times 100}{\text{Taseen loppusumma ilman Lainaamon yhdistelyä}}$
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{(\text{Korolliset velat} - \text{rahavarat}) \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Oma pääoma/osake, euroa	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä} - \text{hankitut omat osakkeet}}$
Lainasaamiset, euroa	Taseen erä "Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä"
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ryhmittymän omat varat}}{\text{Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä}}$
Omat varat suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä (TC)}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä (Kokonaisriski)}}$
Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä (Kokonaisriski)}}$
Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa	Osakkeiden kaupparekisteriin merkitty määrä tilikauden lopussa - Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet
Osakkeen päätöskurssi, euroa	Tilikauden noteraatun osakkeen päätöskurssi
Osakekannan markkina-arvo	Tilikauden lopun osakkeiden (A + B) määrä ilman Yhtiön omistamia omia osakkeita, kerrottuna noteeratun osakkeen pörssikurssilla tilikauden lopussa
Osinko/osake, euroa	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako} \times 100}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko/tulos, %	$\frac{\text{Osinko/osake} \times 100}{\text{Laimentamaton tulos/osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto prosentteina	$\frac{\text{Osinko/osake} \times 100}{\text{Tilikauden noteeratun osakkeen päätöskurssi}}$

VAKUUTUSTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti. Tunnuslukujen laskennassa käytetään vakuutusyhtiöiden toimintokohtaisia kuluja, joita ei esitetä samoilla periaatteilla kuin konsernin tuloslaskelmassa.

Yhdistetty kulusuhde, %	Vahinkosuhte + liikekulusuhde
Vahinkosuhte, %	$\frac{\text{Korvauskulut} \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot}}$
	Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut} \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot}}$
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	$\frac{\text{Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos} - \text{kauden aikana tapahtuneet kassavirrat} - \text{Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut}}{\text{Sijoitusten markkina-arvo kauden alussa} + \text{kuukausittain painotetut kassavirrat}}$
Vastuunkantokyky, %	$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma} \times 100}{\text{Vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta}}$
Solvenssisuhde (S2), %	$\frac{\text{Oma perusvarallisuus} \times 100}{\text{Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)}}$
Vakuutusosakeyhtiö Garantian palveluksessa olevan henkilöstön määrä keskimäärin tilikaudella	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän keskiarvo

8 LIIKETOIMINNAN TULOS JA TALOUDELLINEN ASEMA

Seuraavat tiedot tulee lukea yhdessä tähän Ohjelmasitteeseen viittaamalla liitettyjen tilikausilta 31.12.2015 ja 31.12.2014 laadittujen Yhtiön tilintarkastettujen konsernitilinpäätösten ja niiden liitetietojen sekä katsauskaudelta 1.1.2016–30.6.2016 laaditun Yhtiön tilintarkastamattoman puolivuositarkastuksen ja kohdassa ”Eräitä taloudellisia tietoja” esitettyjen valikoitujen tietojen ja lisäksi eräiden muiden tässä Ohjelmaesitteessä esitettyjen taloudellisten tietojen kanssa.

Seuraavassa tarkastelussa esitetään tulevaisuutta koskevia lausumia, joihin liittyy riskejä ja epävarmuustekijöitä. Sijoittajien on syytä perehtyä myös tämän Ohjelmaesitteen kohdissa ”Yhtiöön ja sen toimialaan liittyvät riskitekijät” ja ”Muita tietoja – Tulevaisuutta koskevat lausumat” esitettyihin tärkeisiin tekijöihin, joiden takia toteutuneet tulokset voivat poiketa olennaisesti kuvatuista tai esitetyistä tulevaisuutta koskevista lausumista pääteltävistä tuloksista.

Tässä osassa ”tilikausi 2015” tai ”vuosi 2015” viittaa 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun tilintarkastettuun konsernitilinpäätökseen ja ”tilikausi 2014” tai ”vuosi 2014” viittaa 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta laadittuun tilintarkastamattomaan IFRS-konsernitilinpäätökseen.

8.1 Viimeaikainen kehitys

Olennaiset tapahtumat tilikauden 2015 päättymisen jälkeen

Yhtiön tuoren tilintarkastettu tilinpäätös koskee 31.12.2015 päättynyttä tilikautta. Tuon päivämäärän jälkeen Yhtiön tai Konsernin taloudellisessa tai liiketoiminnallisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta eikä Yhtiön tai Konsernin tulevaisuudennäkymissä ole tapahtunut merkittävää kielteistä muutosta.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti 8.1.2016 Yhtiön A- ja B-osakesarjojen yhdistämisestä, jolloin Yhtiön tuolloiset A-sarjan osakkeet muunnettiin oikeuksiltaan Yhtiön B-sarjan osakkeita vastaaviksi osakkeiksi suhteella 1:1. A-sarjan osakkeilla oli yhtiökokouksessa ollut 20 ääntä ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni. Yhdistämisen jälkeen Yhtiöllä on vain yksi osakesarja sekä kullakin osakkeella yksi ääni ja muutoin yhtäläiset oikeudet. Kaikki Yhtiön osakkeet tulivat kaupankäynnin kohteeksi First North -markkinapaikalla 29.1.2016 alkaen. Samalla yhtiön A-sarjan osakkeenomistajien välinen osakassopimus päättyi ilman eri toimia osakelajien yhdistämisen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous 8.1.2016 valtuutti Yhtiön hallituksen päättämään enintään 2 000 000 Yhtiön oman osakkeen hankkimisesta yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen, investointien tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi tai käytettäväksi osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai mitätöitäväksi, mikäli se on Yhtiön ja osakkeenomistajien kannalta perusteltua. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöspäivämäärästä lukien ja se kumoaa yhtiökokouksen 20.3.2015 antaman yhtiön omien osakkeiden hankkimisvaltuutuksen. Valtuutta ei ole Ohjelmaesitteen päivämäärään mennessä käytetty.

Yhtiön nimi muutettiin Taaleritehdas Oyj:stä Taaleri Oyj:ksi 28.1.2016, minkä myötä myös muiden konserniyhtiöiden nimet muutettiin vastaavasti.

Yhtiökokous päätti 7.4.2016 valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta siten, että hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita yhteensä enintään 3 000 000 kappaletta. Valtuutus on voimassa 7.4.2017 saakka. Valtuutta ei ole Ohjelmaesitteen päivämäärään mennessä käytetty.

Taaleri Oyj:n osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin pörssilistalle 1.4.2016 alkaen.

Yhtiön hallinnoima Taaleritehtaan Biotehdas I Ky -pääomarahasto myi 29.2.2016 Biotehdas-ketjun Gasum Oy:lle. Taaleri Oyj on 29.3.2016 solmitulla kaupalla ostanut Taaleri Pääomarahastot Oy:n vähemmistöosakkeet ja omistaa Yhtiöstä nykyään 100 prosenttia. Taaleri Sijoitus osti toukokuussa 40,0 prosentin osuuden analytiikkotalo Inderes Oy:ssä. Yhtiö irtautui alkuvuoden 2016 aikana omistuksestaan Finsilvassa ja Havuz Holdingissa. Syksyllä 2016 perustettiin Taaleri Kapitaali Oy, jonka tehtävänä on tukea Varainhoito-segmentin välitystoimintaa sekä laajentaa asiakkaiden saamaa palvelua. Taaleri perusti vuoden 2016 toisella puoliskolla Energia-segmentin, johon kuuluvasta Taaleri Energia Oy:stä Konserni omistaa 100 prosenttia. Energia-

segmenttiin liittyen Wärtsilän ja ABB:n kanssa solmittiin syyskuussa 2016 aiesopimukset yhteistyöstä kansainvälisissä energiahankkeissa.

Tulevaisuuden näkymät ja tulossennuste

Alla esitetty sisältää tulevaisuutta koskevia lausumia, jotka eivät ole takeita tulevasta taloudellisesta suorituskyvystä. Yhtiön todellinen taloudellinen suorituskyky voi poiketa merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneiden lausumien yhteydessä ilmaistusta. Monet muun muassa kohdissa "*Eräitä seikkoja – Tulevaisuutta koskevat lausumat*", "*Riskitekijät*" ja "*– Keskeisiä liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä*" mainitut tekijät voivat vaikuttaa merkittävästi Yhtiön taloudelliseen suorituskykyyn.

Yhtiön johto on tilinpäätöksessä 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta arvioinut, että Yhtiön liiketoimintaympäristö on muuttunut haastavammaksi, mutta että Yhtiöllä on mahdollisuus voittaa markkinaosuuksia pääomamarkkinoilla. Varainhoitoliiketoimintasegmentin kehitys on ollut positiivista ja Yhtiö on saanut uusia asiakkaita kilpailulta markkinalta erityisesti onnistuneiden ja erilaisten pääomarahastohankkeiden avulla. Rahoitustoimintasegmentin kehitys on ollut positiivista sekä vakuutusmaksutulon että korvauskulujen suhteessa. Yhtiö uskoo, että edelleen parantuneella riskienhallinnalla on saavutettavissa maltillista kasvua. Rahoitussegmentin sijoitustoiminnan tuottojen uskotaan pysyvän matalalla tasolla.

Taalerin tavoite omavaraisuusasteelle on vähintään 30 prosenttia. Liikevoittoprosenttitavoite on vähintään 15 prosenttia ja oman pääoman tuottotavoite pitkällä aikavälillä on vähintään 15 prosenttia. Näiden lisäksi Yhtiö pyrkii kasvattamaan jaettavan osingon määrää ja vuosittain jakamaan kilpailukykyisen osingon Yhtiön taloudellinen tilanne ja rahoitustilanne huomioiden. Haastavasta taloudellisesta ympäristöstä huolimatta Yhtiö pyrkii hallittuun kannattavaan kasvuun ja on tilinpäätöksessä 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta arvioinut, että Yhtiön taloudelliset tavoitteet saavutetaan vuonna 2016.

Yhtiön taloudelliset tavoitteet perustuvat lukuisille olettamille, kuten muun muassa olettamille Suomen talouden kehityksestä sekä Yhtiön liiketoiminnan kehityksestä. Näiden taloudellisten tavoitteiden pohjana olevat oletamat eivät välttämättä osoittaudu oikeiksi ja siitä sekä muun muassa kohdissa "*Eräitä seikkoja – Tulevaisuutta koskevat lausumat*" "*Riskitekijät*" ja "*– Keskeisiä liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä*" mainituista seikoista johtuen Yhtiön todellinen tulos voi poiketa merkittävästi Yhtiön taloudellisesta tavoitteista.

Keskeisiä liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä

Yhtiön liiketoiminnan tulokseen vaikuttavat useat sekä Yhtiön sisäiset että ulkoiset tekijät, jotka ovat luonteeltaan joko pääosin Yhtiön vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevia tekijöitä tai sellaisia tekijöitä, joihin Yhtiö voi toimillaan vaikuttaa. Seuraavat tekijät ovat Yhtiön johdon näkemyksen mukaan keskeisesti vaikuttaneet Yhtiön liiketoiminnan tulokseen tarkasteltavana ajanjaksona, ja niillä odotetaan olevan vaikutusta Yhtiön liiketoiminnan tulokseen myös tulevaisuudessa.

Yleinen taloudellinen tilanne ja markkinoiden kehitys

Osake- ja korkomarkkinoiden yleisellä kehityksellä ja muutoksilla arvopapereiden ja muiden sijoitusinstrumenttien hinnoissa sekä kaupankäyntiaktiivisuudessa on suora vaikutus Konsernin tulokseen. Konsernin varainhoitoliiketoiminnan liikevaihto on erityisesti riippuvainen hallinnoitavan varallisuuden määrästä, joka vaihtelee sekä yleisen markkinakehityksen että Konsernin tarjoamien varainhoitopalveluiden ja -tuotteiden nettomyynin mukaisesti. Yleinen taloudellinen tilanne ja markkinoiden kehitys vaikuttavat yhtiön strategiaan tavoitteisiin kasvattaa hallinnoitavien varojen määrää ja asiakasmäärää sekä kannattavaa maksutuloa. Yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa takausvakuutusliiketoiminnan tuottoihin toisaalta kysynnän kautta yleisen taloudellisen aktiivisuuden lisääntyessä tai vähentyessä, ja toisaalta vakuutettujen maksukykyisyyden kautta vaikuttaen suoritettaviin vakuutuskorvauksiin.

Sääntelyn kiristyminen

Sääntelyn kiristymisellä on suora vaikutus Konsernin tulokseen kasvaneiden kustannusten myötä. Mahdolliset muutokset ja uudet viranomaismääräykset saattavat edellyttää Konsernilta investointeja niin pääomavaimuuden täyttämiseen, henkilöstöön kuin tietoteknisiin järjestelmiin. Katso lisätietoja kohdasta "*Riskitekijät*".

Yritysjärjestelyt

Konserni on perustettu vuonna 2007 ja Konserni on perustamisensa jälkeen toteuttanut useampia yritys- ja liiketoimintakauppoja. Näillä järjestelyillä on ollut olennainen vaikutus Yhtiön liikevaihdon ja tuloksen kehittymiseen erityisesti vuosina 2014 ja 2015. Yhtiö pyrkii strategiansa mukaisesti edelleen toteuttamaan yritysostoja kasvunsa tukemiseksi. Yritysostoilla voidaan esimerkiksi tukea Yhtiön palvelutarjonnan vahvistamista ja täydentämistä sekä Yhtiön kansainvälistymispyrkimyksiä. Yritysjärjestelyihin perustuvaan kasvuun liittyy riskejä, jotka koskevat muun muassa suunnitellun investoinnin toteutuskelpoisuuden arviointia, hankitun liiketoiminnan ja henkilöstön integrointia sekä siirtyneen henkilöstön sitouttamista.

Johto ja henkilöstö

Yhtiön menestys riippuu olennaisesti Yhtiön johdon ja työntekijöiden ammattitaidosta sekä Yhtiön kyvystä sitouttaa nykyinen johto ja työntekijät ja tarvittaessa palkata uutta ammattitaitoista henkilöstöä. Mahdollinen avainhenkilöiden poistuminen saattaa vaikuttaa Konsernin tuottoihin laskevasti.

8.2 Investoinnit

Konsernin suurimmat investointierät ovat IT-järjestelmät, joiden osuus investoinneista 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella oli 1,7 miljoonaa euroa.

Konsernin bruttoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat 1 008 tuhatta euroa eli 1,7 prosenttia Konsernin liikevaihdosta tilikaudella 2015 (IFRS) ja 1 849 tuhatta euroa eli 3,4 prosenttia Konsernin liikevaihdosta tilikaudella 2014 (IFRS).

Ohjelmaesitteen päivämääränä Konsernilla ei ole käynnissä olevia merkittäviä yksittäisiä investointeja eikä Konsernissa ole tehty päätöksiä merkittävistä tulevista investoinneista.

9 YHTIÖN JOHTO, HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

9.1 Yleistä

Osakeyhtiölain ja Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan Yhtiön hallinto ja valvonta on jaettu osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Lisäksi Yhtiön johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa juoksevan hallinnon hoitamisessa.

9.2 Hallitus

Yhtiön hallituksen tehtävänä on huolehtia Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksella on yleistoimivalta päättää kaikista Yhtiön hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan eivät kuulu yhtiökokoukselle tai toimitusjohtajalle. Hallitus päättää Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden strategiasta ja keskeisistä liiketoimintatavoitteista.

Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan hallitus koostuu vähintään 3 ja enintään 8 varsinaisesta jäsenestä.

Hallitukseen kuuluu tällä hetkellä 6 varsinaista jäsentä. Varajäseniä ei ole valittu. Hallituksen puheenjohtajana toimii Peter Fagnäs.

Hallituksen jäsenet valitaan tehtävänsä valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallituksen kokous on päätösvaltainen, kun läsnä on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Hallitus päätti 7.4.2016 perustaa palkitsemisvaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Peter Fagnäs sekä muiksi jäseniksi Juha Laaksonen ja Pertti Laine. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Vesa Puttonen sekä muiksi jäseniksi Esa Kiiskinen ja Hanna Maria Sievinen. Tarkastusvaliokunnassa on kolme jäsentä ja valiokunnan jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi hallituksen järjestäytymiskokouksessa varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Hallitus valitsee valiokunnan puheenjohtajan. Tarkastusvaliokunnan tehtävät ja vastuut liittyvät yhtiön taloudellisten raportointiprosessien, kirjanpidon, tilintarkastuksen, taloudellisen raportoinnin, sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan prosessien valvontaan. Valiokunta arvioi työjärjestyksensä asianmukaisuutta säännöllisin väliajoin ja ehdottaa tarpeellisina pitämiään muutoksia hallituksen hyväksyttäväksi. Hallituksen suorittama vuotuinen itsearviointi sisältää myös valiokuntatyön arvioinnin.

Taaleri Oyj noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia kokonaisuudessaan ja on laatinut itselleen hallinnointiperiaatteet.

9.3 Hallituksen jäsenet

Yhtiön hallitukseen kuuluvat tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntymävuosi	Asema	Hallituksessa vuodesta
Peter Fagnäs	1952	Hallituksen puheenjohtaja	2008
Juha Laaksonen	1952	Hallituksen varapuheenjohtaja	2013
Pertti Laine	1941	Hallituksen jäsen	2008
Vesa Puttonen	1966	Hallituksen jäsen	2013
Esa Kiiskinen	1963	Hallituksen jäsen	2014
Hanna Maria Sievinen	1972	Hallituksen jäsen	2016

Seuraavassa on esitetty lyhyt kuvaus Yhtiön hallitukseen Ohjelmaesitteen päivämääränä kuuluvista henkilöistä.

Peter Fagnäs

Peter Fagnäs on toiminut Yhtiön hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2008 lähtien. Hän on lisäksi toiminut toimitusjohtajana Conventum Oyj:ssä vuosina 1996–1999 sekä päätoimisena hallituksen puheenjohtajana yhtiössä vuosina 1999–2001. Fagnäs on toiminut johtokunnan jäsenenä Merita Pankki Oy:ssä vuosina 1995–1996, toimitusjohtajana Prospectus Oy:ssä vuosina 1993–1995 ja eri tehtävissä Kansallis-Osake-

Pankissa vuosina 1977–1993. Hän on lisäksi toiminut päätoimisena hallituksen puheenjohtajana Pohjola-Yhtymä Oyj:ssä vuosina 2001–2003. Fagernäs on toiminut hallituksen puheenjohtajana Blic Oy:ssä vuodesta 2014 lähtien, Oy Hermitage Ab:ssä ja Hermitage & Co Oy:ssä vuodesta 2003 lähtien sekä hallintoneuvoston jäsenenä AS Trigon Capital -yhtiössä vuosina 2004–2016. Hän on lisäksi toiminut hallituksen jäsenenä eQ Oyj:ssä vuosina 2007–2011 ja Winpak Plc:ssä vuosina 2006–2011. Fagernäs on koulutukseltaan oikeustieteiden kandidaatti.

Juha Laaksonen

Juha Laaksonen on toiminut Yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2013 lähtien. Hän on lisäksi toiminut johdotehtävissä, joista viimeisimpänä talousjohtajana, Fortum Oyj:ssä vuosina 1999–2012 sekä Neste Oyj:ssä vuosina 1979–1998. Laaksonen on toiminut hallituksen puheenjohtajana Caruna Networks Oy:ssä vuodesta 2014 lähtien sekä hallituksen jäsenenä Kemira Oyj:ssä vuodesta 2007 lähtien. Hän on lisäksi aiemmin toiminut hallituksen puheenjohtajana SATO Oyj:ssä vuosina 2007–2015 sekä hallituksen jäsenenä Sponda Oyj:ssä vuosina 2013–2016 ja TGC-10 -yhtiössä vuosina 2008–2012, ja hallintoneuvoston jäsenenä Kemijoki Oyj:ssä vuosina 2002–2013. Juha Laaksonen on koulutukseltaan ekonomi.

Pertti Laine

Pertti Laine on toiminut Yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2008 lähtien. Hän on lisäksi toiminut toimitusjohtajana Veikko Laine Oy:ssä vuosina 1967–2003. Laine on toiminut hallituksen puheenjohtajana Veikko Laine Oy:ssä vuodesta 2003 lähtien sekä hallituksen jäsenenä Karlskroona OÜ -yhtiössä vuodesta 1998 lähtien ja Länsiauto Oy:ssä hallituksen jäsenenä sekä puheenjohtajana vuodesta 1979 lähtien. Laine on myös toiminut eri luottamustoimissa Trigon Agri -konsernissa vuodesta 2003 lähtien: hallintoneuvoston jäsenenä Trigon Gardening AS -yhtiössä vuodesta 2009 lähtien, AS Trigon Capital -yhtiössä vuosina 2008–2015, Trigon Agri A/S -yhtiössä vuosina 2007–2015 sekä hallituksen jäsenenä Trigon Dalmatian Property AS -yhtiössä vuosina 2003–2014 ja AS Trigon Farming -yhtiössä vuosina 2006–2011. Laine on lisäksi toiminut hallituksen puheenjohtajana United Bankers Oyj:ssä vuosina 1986–2011 sekä hallituksen jäsenenä eQ Oyj:ssä vuosina 2006–2011. Pertti Laine on koulutukseltaan ekonomi.

Esa Kiiskinen

Esa Kiiskinen on ollut Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2014. Hän on lisäksi toiminut K-kauppiaina Saija ja Esa Kiiskinen Oy:ssä (K-Citymarket Sello) vuodesta 2013 lähtien. Hän on aiemmin toiminut K-kauppiaina K-Supermarket Kontumarketissa vuosina 1996–2013, K-Pirkanpojassa vuosina 1994–1996 ja K-Lähikauppa Herkkusuussa vuosina 1991–1994. Kiiskinen on toiminut hallituksen puheenjohtajana Kesko Oyj:ssä vuodesta 2012 lähtien ja Saija ja Esa Kiiskinen Oy:ssä vuodesta 1995 lähtien, hallituksen jäsenenä Mediamaestro Oy:ssä vuodesta 2016 lähtien sekä yrittäjävaltuuskunnan jäsenenä Elinkeinoelämän keskusliitossa vuodesta 2010 lähtien. Hän on lisäksi aiemmin toiminut hallituksen puheenjohtajana K-kauppaliitto ry:ssä vuosina 2008–2012, hallituksen varapuheenjohtajana ja yrittäjävaltuuskunnan puheenjohtajana Elinkeinoelämän keskusliitossa vuosina 2012–2014 sekä hallituksen jäsenenä Perheyrittäjien liitossa vuosina 2011–2012, Kesko Oyj:ssä vuosina 2009–2012 ja Kaupan Liitossa vuosina 2008–2012. Kiiskinen on koulutukseltaan Yo-merkonomi.

Vesa Puttonen

Vesa Puttonen on toiminut Yhtiön hallituksen jäsenenä vuodesta 2013 lähtien. Puttonen on toiminut rahoituksen professorina Aalto-yliopiston kauppariikinkoulussa vuodesta 2001 lähtien. Hän on lisäksi toiminut toimitusjohtajana Conventum Rahastoyhtiö Oy:ssä vuosina 1999–2001, johtajana Helsingin Pörssissä vuosina 1998–1999 sekä opettajana ja tutkijana Helsingin kauppariikinkoulussa vuosina 1993–1998. Puttonen on toiminut hallituksen puheenjohtajana Taaleritehtaan Omaisuudenhoito Oy:ssä vuosina 2010–2013 sekä hallituksen jäsenenä NASDAQ Nordic Foundation -säätiössä vuodesta 2012 lähtien, Pörssisäätiössä vuodesta 2011 lähtien, Rocla Oyj:ssä vuodesta 2007 lähtien, missä hallituksen puheenjohtajana vuonna 2008, sekä Keskinäinen Vakuutusyhtiö Suomessa vuodesta 2013 lähtien. Puttonen on myös toiminut sijoitustoimikunnan jäsenenä Valtion eläkerahastossa vuodesta 2003 lähtien ja SITRA:ssa vuodesta 2004 lähtien. Vesa Puttonen on koulutukseltaan kauppatieteiden tohtori.

Hanna Maria Sievinen

Hanna Maria Sievinen on ollut Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2016. Sievinen on työskennellyt Nokian palveluksessa johtotehtävissä Suomessa, Intiassa ja Saksassa vuosina 2000–2014. Sitä ennen hän on ollut Skandinaviska Enskilda Bankenin palveluksessa. Nykyisin hän työskentelee itsenäisenä neuvonantajana. Sievinen on ollut Suomen Rahapaja Oy:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2015 ja hallituksen jäsen vuodesta 2012, Cinia Group Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2015, FRV Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2015 sekä Koskitukki Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2015. Lisäksi hän on toiminut useissa johtotehtävissä Nokia Oyj:ssä vuosina 2000–2014. Sievinen on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri.

9.4 Johtoryhmä

Yhtiön johtoryhmään kuuluvat tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä seuraavat henkilöt:

Nimi	Syntymävuosi	Asema	Yhtiön palveluksessa vuodesta
Juhani Elomaa	1960	toimitusjohtaja	2008
Karri Haaparinne	1967	toimitusjohtajan sijainen	2008
Janne Koikkalainen	1971	lakiasiainjohtaja	2008
Petri Lampinen	1967	Taaleri Varainhoito Oy, toimitusjohtaja	2008
Minna Smedsten	1976	talousjohtaja	2013
Vesa Aho	1974	Vakuutusosakeyhtiö Garantia, toimitusjohtaja	2015
Jorma Alanne	1963	Varainhoito-segmentin johtaja	2016

Yhtiö on perustettu vuonna 2008 ja Elomaa, Koikkalainen, Haaparinne ja Lampinen olivat tätä ennen Taaleritehtaan Varainhoito Oy:n palveluksessa vuonna 2007.

9.5 Eturistiriidat

Suomalaisten yhtiöiden johtoa koskevista eturistiriidoista on säädetty Osakeyhtiölaissa. Osakeyhtiölain 6 luvun 4 §:n mukaan hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavissa olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Edellä mainittua säännöstä on vastaavasti sovellettava muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen. Toimitusjohtajaan sovelletaan samoja säännöksiä.

Hallituksen jäsenet Peter Fagnäs ja Pertti Laine sekä Yhtiön toimitusjohtaja Juhani Elomaa ja toimitusjohtajan sijainen Karri Haaparinne sekä johtoryhmän jäsen Petri Lampinen kuuluvat suoraan tai omistamiensa yhtiöiden kautta Yhtiön kymmenen suurimman omistajan joukkoon, mutta kenenkään omistusosuus ei ylitä kymmentä prosenttia Yhtiön liikkeeseenlaskemista osakkeista tai niiden tuottamista äänistä. Lisäksi Yhtiön toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella on kummallakin 2,1 prosentin suora omistus Fellow Finances-sa.

Yhtiön hallituksen suorittaman riippumattomuusarvioinnin perusteella kaikkien Yhtiön hallituksen jäsenten on katsottu olevan riippumattomia niin Yhtiöstä kuin Yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

10 OSAKEPÄÄOMA JA SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10.1 Yleistä

Tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä Yhtiön osakepääoma on 125 000 euroa. Yhtiö oli laskenut liikkeen 28 350 620 täysin maksettua osaketta.

Jokainen osake tuottaa yhden äänen Yhtiön yhtiökokouksessa. Kaikkien Yhtiön osakkeiden oikeudet ovat yhtäläisiä jaettaessa Yhtiön varoja. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa on yhteensä 45 000 Yhtiön omaa osaketta. Yhtiö ei ole laskenut liikkeelle erityisiä oikeuksia. Yhtiön osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin pörssilistalla. Osakkeiden kaupankäyntitunnus on "TAALA".

Taaleri Oyj:n hallitus päätti 4.12.2013 uudesta konsernin avainhenkilöiden osakesidonnaisesta kannustinjärjestelmästä. Kannustinjärjestelmässä avainhenkilöille annetaan synteettisiä optio-oikeuksia ja mahdollinen palkkio maksetaan vuosina 2017–2018 osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana tai kokonaan rahana. Kannustinjärjestelmä ei aiheuta laimennusvaikutusta Yhtiön osakkeelle. Taaleri Oyj:n hallitus päätti 19.2.2015, että synteettisen optio-ohjelman osakemäärissä huomioidaan 12.2.2015 ylimääräisen yhtiökokouksen päättämän osakeannin vaikutus yhtiön osakemäärään siten, ettei sillä ole vaikutusta synteettisen optio-oikeuksien arvoon. Optio-ohjelman piiriin kuuluville voidaan näin ollen luovuttaa korkeintaan 800 000 Yhtiön osaketta sisältäen rahana maksettavan osuuden.

10.2 Hallitukselle annetut valtuudet päättää osakkeiden antamisesta ja omien osakkeiden hankinnasta

Yhtiökokous päätti 7.4.2016 valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta siten, että hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita yhteensä enintään 3 000 000 kappaletta. Valtuutus on voimassa 7.4.2017 saakka. Valtuutta ei ole Ohjelmaesitteen päivämäärään mennessä käytetty.

Taaleri Oyj:n hallitus päätti 28.10.2015 konsernin avainhenkilöiden osakesidonnaisesta kannustinjärjestelmästä. Kannustinjärjestelmässä avainhenkilöille annetaan synteettisiä optio-oikeuksia ja mahdollinen palkkio maksetaan vuosina 2019–2020 rahana. Kannustinjärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat myöntöhetkellä yhteensä enintään noin 800 000 Taaleri Oyj:n Osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

10.3 Yhtiön osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli 31.10.2016 yhteensä 2 688 osakkeenomistajaa. Seuraavassa taulukossa on esitetty Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat ja heidän omistuksensa kyseisenä päivänä.

Nimi	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä %
Oy Hermitage Ab ¹⁾	2 503 128	8,83
Veikko Laine Oy ²⁾	2 430 694	8,57
Lombard International Assurance S.A.	1 863 312	6,57
Elomaa Juhani ³⁾	1 804 175	6,36
Haaparinne Karri ⁴⁾	1 502 092	5,30
Berling Capital Oy	1 436 452	5,07
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	1 006 379	3,55
Capercaille Capital Oy	532 569	1,88
Lampinen Petri	525 858	1,85
Swiss Life Luxembourg Sa	523 014	1,84

¹⁾ Peter Fagermäsin määräysvaltayhteisö.

²⁾ Pentti Laineen määräysvaltayhteisö.

³⁾ Lisäksi Juhani Elomaa omistaa 266 656 osaketta (0,94 prosenttia) määräysvaltayhteisönsä E-Capital Oy:n kautta.

⁴⁾ Lisäksi Karri Haaparinne omistaa 167 683 osaketta (0,59 prosenttia) määräysvaltayhteisönsä Xabis Oy:n kautta.

Yhtiön tietojen mukaan yhtiö ei ole suoraan tai välillisesti minkään tahon määräysvallassa Arvopaperimarkkinain 2 luvun 4 pykälän tarkoittamalla tavalla, ja Yhtiön tiedossa ei ole järjestelyä, jotka saattaisivat toteutuessaan johtaa määräysvallan vaihtumiseen Yhtiössä.

11 LUETTELO OHJELMAESITTEESEEN VIITTAAMALLA LIITETYSTÄ AINEISTOSTA

Seuraavat asiakirjat on viittaamalla sisällytetty tähän Ohjelmasitteeseen Euroopan komission asetuksen 809/2004 artiklan 28 mukaisesti ja ne muodostavat osan Yhtiön taloudellisista tiedoista. Viittaamalla liitetyt asiakirjat ovat saatavilla internetistä osoitteessa www.taaleri.com/fi/investor-relations/velkasijoittajat ja Yhtiön rekisteröidystä toimipaikasta osoitteessa Kluuvikatu 3, 2. kerros, 00100 Helsinki arkipäivinä normaalin työajan puitteissa.

- Yhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta sisältäen konsernitilinpäätöksen,
- Yhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta sisältäen konsernitilinpäätöksen,
- Yhtiön puolivuosisikatsaus 30.6.2016 päättyneeltä katsauskaudelta
- Yhtiön yhtiöjärjestys

12 LUETTELO NÄHTÄVILLÄ PIDETTÄVISTÄ ASIAKIRJOISTA

Seuraavien asiakirjojen jäljennökset ovat nähtävillä tämän Ohjelmaesitteen voimassaoloajan arkipäivisin normaalina toimistoaikana Yhtiön pääkonttorissa osoitteessa Kluuvikatu 3, 2. kerros, 00100 Helsinki:

- (a) Tämän Ohjelmaesitteen kohdassa "*Luettelo Ohjelmaesitteeseen viittaamalla liitetystä aineistosta*" eritelty Ohjelmaesitteeseen viittaamalla liitetty aineisto
- (b) Finanssivalvonnan päätös koskien Ohjelmaesitettä
- (c) Tämän Ohjelmaesitteen kohdan "*Tietoa ohjelmasta*" kohdassa 23.1 määritelty Agenttisopimus